

مسئله

نشریه کارکنان صنعت نفت ایران ۴۸ صفحه شنبه ۳ تیر ۱۴۰۲

گذری به دستاوردهای صنعت نفت در
سالگرد انتخاب دولت سیزدهم

آینده از آن نفت است

عیدِ فریبان مبارک

۴۰

موزه

افتتاح هفتمین موزه نفت در محمودآباد

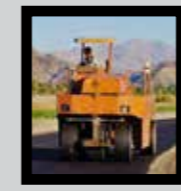
۳۲

دانش بنیان

افزایش اعتماد به شرکت‌های ایرانی

۳۴

مسئولیت اجتماعی

۲ سال رونق و آبادانی

۳۰

پرونده ویژه

حرکت به سمت تعالی

۴۲

معرفت

عرفه و اعمال آن

منابع انسانی

صنعت نفت در دولت سیزدهم

نیروی انسانی و رسیدگی به مطالبات آنان، از اولویات‌های اساسی وزارت نفت است. سیزدهم است که در مسیر تحقق آن شاهد عملکردی مناسب هم بوده‌ایم. روی کار آمدن دولت سیزدهم و جواد اوجی در قامت وزیر نفت، همزمان با ایامی بود که صدای گلایه کارکنان از مناطق عملیاتی مختلف شنیده می‌شد. وزیر نفت نیز از همان ابتدا رسیدگی به مطالبات مسئله نیروی انسانی را از اولویات‌های اساسی وزارت نفت اعلام و پیش از دریافت رای اعتماد مجلس شورای اسلامی نیز تأکید کرد: «موفقیت و لازمه انجام مأموریت ملی صنعت نفت را در گرو توانمند کردن و ارتقای سرمایه انسانی می‌دانم و آن را به عنوان یکی از امور زیربنایی و اولویات‌های اساسی در برنامه‌های ارائه شده خود به مجلس شورای اسلامی تثبیت کرده‌ام. برهیچ کس پوشیده نیست که صنعت نفت، پیشران اقتصاد کشور است و کارکنان خدمت آن با درک واقعی از شرایط حساس امروز و با مسئولیت‌شناسی و ابتکار بی نظیر، وظیفه خطیر خود را از بدو پیروزی انقلاب شکوهمند اسلامی تا کنون برای گسترش و تثبیت از کان اقتصادی و صنعتی میهن اسلامی که مرکز ثقلش این صنعت است، انجام داده‌اند.»

رئیس ورزش همگانی شرکت ملی نفت ایران:

ورزش نفت در دولت جدید

جان تازه‌ای گرفت

۴۶

نخستین نشست هم‌اندیشی ارتقای ارزش محصولات در واحدهای FCC و RFCC

نخستین نشست هم‌اندیشی مهندسی کاتالیست و ارتقای ارزش محصولات در واحدهای FCC و RFCC به همت مدیریت پژوهش و فناوری شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی با دوماحور مهندسی کاتالیست برای تولید محصولات با ارزش افزوده بالا و افزایش راندمان تولید محصول و سوددهی بیشتر با حضور رضا کاظم‌نژاد، مدیر پژوهش و فناوری شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران و نمایندگان از زیرمجموعه‌های پالایشی، پژوهشگاه صنعت نفت، شرکت ملی صنایع پتروشیمی و چند شرکت داخلی و خارجی فعال در حوزه صنایع پالایشی در شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی برگزار شد.

رئیس ورزش و تربیت بدنی شرکت ملی نفت ایران در گفت‌وگو با «مشعل» تشریح کرد

استعدادهایی که می‌توانند ملی پوش شوند

۴۵

رئیس جمهوری:

ناترازی هادر

بخش‌های برق، گاز و نفت جبران خواهد شد

۴

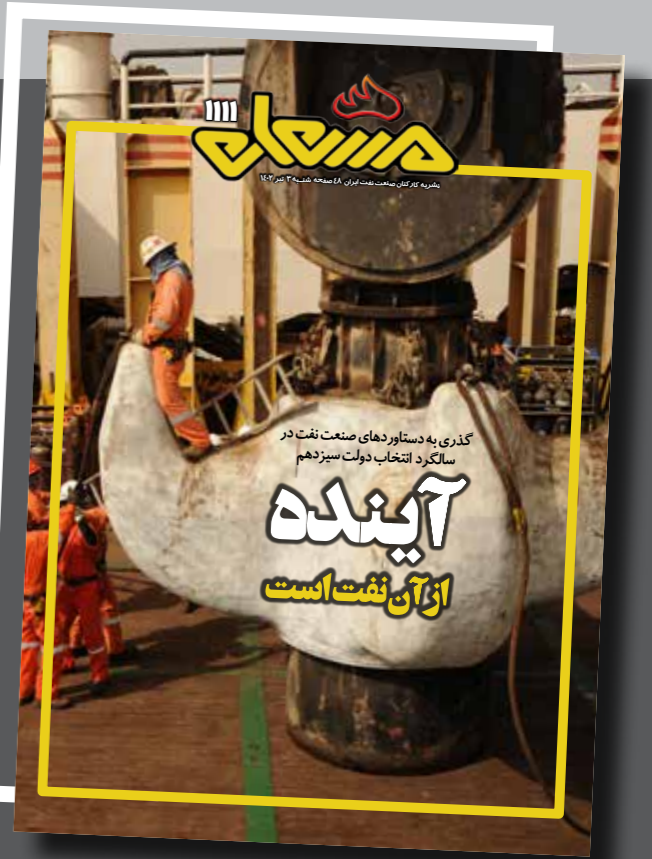
سخنگوی دولت:

رکوردشکنی فروش نفت بیانگر موفقیت دولت در خنثی‌سازی تحریم‌هاست

۴

بازنگردانی ایران در تجارت جهانی گاز

خدمت ماندگار

گذری به دستاوردهای صنعت نفت در سالگرد انتخاب دولت سیزدهم

آینده از آن نفت است

امضای ۱۰ سند همکاری و یک بیانیه مشترک میان ایران و ازبکستان

مقام‌های عالی‌رتبه ایران و ازبکستان در حضور روسای جمهوری دو کشور یک بیانیه مشترک و ۱۰ سند همکاری در حوزه‌های مختلف امضا کردند. بنابر اعلام پایگاه اطلاع‌رسانی ریاست جمهوری، مقام‌های عالی‌رتبه جمهوری اسلامی ایران و ازبکستان در حضور سیدابراهیم رئیسی و شوکت میرضیایف که به ایران سفر کرده بود، یک بیانیه مشترک و ۱۰ سند امضا کردند. توافقنامه تجارت ترجیحی، حمل و نقل و ترانزیت، همکاری دارویی، برنامه همکاری در زمینه‌های استاندارد و بیمه، بررسی امکان ایجاد مناطق آزاد مشترک، برنامه اجرایی همکاری در حوزه فناوری و نوآوری و برنامه اجرایی همکاری در بخش کشاورزی، اسناد همکاری امضا شده میان مقام‌های ایرانی و ازبکستانی در حضور روسای جمهور دو کشور است.

رئیس کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی ابقاشد

اعضای هیأت رئیسه اجلاس هیه چهارم کمیسیون انرژی مجلس انتخاب شدند و فریدون حسونوند به‌عنوان رئیس کمیسیون مجلس باقی ماند. اعضای هیأت رئیسه کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی در اجلاس هیه چهارم دوره یازدهم در نشست یکشنبه، ۲۸ خردادماه این کمیسیون به شرح زیر انتخاب شدند: فریدون حسونوند به‌عنوان رئیس کمیسیون انرژی مجلس، احمد مرادی و هادی بیگی‌نژاد به‌ترتیب به‌عنوان نایب رئیس اول و دوم، عبدالعلی رحیمی مظفری، دبیر اول و کیوان مرادیان، دبیر دوم کمیسیون انرژی و مصطفی نخعی نیز به‌عنوان سخنگوی کمیسیون انرژی مجلس انتخاب شدند.

ناترازی‌ها در بخش‌های برق، گاز و نفت جبران خواهند شد

رئیس جمهوری:

رئیس جمهوری با تأکید بر اینکه ناترازی‌ها در بخش‌های برق، گاز و نفت طی برنامه هفتم توسعه جبران خواهد شد، گفت: به‌طور حتم ناترازی‌ها در این بخش‌ها جبران خواهد شد. باید در نظر داشت که ما در برخی امور عقب‌ماندگی داریم که مربوط به سال‌های گذشته است و باید روی آنها کار می‌شد. سیدابراهیم رئیسی در نشست علنی مجلس شورای اسلامی، در جریان تقدیم لایحه برنامه هفتم توسعه فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی کل کشور اظهار کرد: در قانون برنامه هفتم دو نگاه مبتنی بر توانمندی‌ها و ظرفیت‌های کشور اعم از ظرفیت‌های دولتی، بخش خصوصی و همچنین چالش‌ها و موانع وجود دارد. رئیس جمهوری تصریح کرد: یکی از نکات مهمی که در برنامه هفتم دیده شده، مردم‌پایه بودن برنامه است. با این نگاه که باید به مردم میدان داد و مشارکت مردمی را در همه تصمیم‌ها دنبال کرد، ما باید در حوزه‌های اجتماعی

و فرهنگی، نقش مردم را بدرستی تعریف کنیم و به مردم میدان دهیم. نقش دولت باید حمایت، نظارت و هدایت باشد تا بخش خصوصی بتواند فعالیت خوبی داشته باشد. رئیسی گفت: در مسأله محوری، نگاه به مسائل و مشکلات ما را واقف می‌کند تا ناترازی‌ها در حوزه‌های اقتصادی را که باعث مشکلاتی شده، مورد توجه قرار دهیم. ناترازی در بودجه، ناترازی در نظام بانکی و پولی، ناترازی در منابع و مصارف آب، ناترازی در انرژی و ناترازی در صندوق‌های بازنشستگی از مواردی است که ما را دچار مشکل کرده است. وی افزود: دولت وقتی کارش را آغاز کرد، با تنش‌های فراوان و آبی روبه‌رو بودیم. در بیشتر استان‌ها، تنش آبی مطرح است و دولت از ابتدا، هم و غم خود را روی این مسأله گذاشت تا ناترازی‌ها را در این بخش به‌نحوی تراز کند. رئیس جمهوری با بیان اینکه در دو سال گذشته از عمر دولت، یا کمتر شاهد خاموشی برق

در سال‌های اخیر بیش از ۷۵ درصد رشد اقتصادی، از محل بهره‌وری بوده و به‌طور مشخص در ۹ ماهه اول سال ۱۴۰۱ از ۲.۸ درصد رشد اقتصادی، ۲.۴ درصد از محل بهره‌وری محقق شده که بیشترین رشد با ۹.۳ درصد مربوط به گروه نفت است. دستیابی به رشد اقتصادی از طریق ارتقای بهره‌وری از مهم‌ترین اهداف اقتصادی کشور با به‌شمار می‌آید؛ زیرا افزایش بهره‌وری به مراتب هزینه‌های کمتری نسبت به ایجاد زیرساخت‌های لازم برای رشد اقتصادی دارد. با این حال در سال‌های گذشته، بهره‌وری در ایران مورد توجه نبوده است. هم‌زمان با روی کار آمدن دولت سیزدهم؛ اما استفاده از ظرفیت‌های بهره‌وری در بخش‌های مختلف اقتصادی در دستور کار قرار گرفت. این اقدام‌ها سبب شد تا در سال ۱۴۰۱ بر خلاف بیشتر سال‌های دهه ۹۰، رشد اقتصادی مثبت و بالای ۴ درصد باشد که این خود نشانه خوبی برای آینده

نفت، شاگرد اول

رشد بهره‌وری

عوامل تولید

کشور

سخنگوی دولت:

رکوردشکنی فروش نفت بیانگر موفقیت دولت در خنثی‌سازی تحریم‌هاست

نداشته باشیم؛ اما عددهای بسیار بالایی بوده که حدود ۱۰ درصد نفت را در هر دو سال مشاهده کرده‌ایم. در حوزه ماشین‌آلات هم رشد ۱۵ درصدی را شاهد بودیم. از این رو آمارهای اقتصادی نشان می‌دهد که کشور در مسیر رشد قرار گرفته است. بهادری جهرمی با بیان اینکه وعده دولت، اولویت دادن به سیاست دیپلماسی همسایگی بود، گفت: نتایج تحقق این وعده را با سفرهای مختلف رئیس جمهوری به تاجیکستان، روسیه، قطر، عمان، ترکمنستان، قرقیزستان، چین، اندونزی و کشورهای منطقه‌ای و آسیایی شاهد هستیم. ظرفیت‌هایی که در دولت‌های گذشته به‌کاررفته بود، در این مدت فعال شد.

وی اظهار کرد: یکی دیگر از وعده‌های دولت، گره‌زدن وضع اقتصادی به خارج از کشور بود که پایه‌پای مذاکرات برای رفع تحریم و به‌منظور خنثی‌سازی، این مسیر هم دنبال شد و شاهد اذعان منابع غربی به رکوردشکنی فروش نفت در دوران تحریم هستیم که نشان می‌دهد اقدام‌های دولت در حوزه خنثی‌سازی تحریم‌ها مؤثر بوده است.

بخشی از بازدیدهایی که بنده انجام می‌دهم، می‌بینم که برخی از پروژه‌ها و طرح‌ها مربوط به ۲۰ سال قبل است و باید این پروژه‌ها خیلی زودتر از این‌ها به سامان می‌رسید، بنابراین ما بدون اینکه بگوییم این کارها باید به نام چه کسی و چه دولتی تمام شود، به دنبال تکمیل آنها هستیم. وی با اشاره به پیگیری مسائل مربوط به بخش

خانگی بودیم یا خاموشی نداشتیم، ادامه داد: به‌طور حتم ناترازی‌ها در بخش‌های آب، برق، گاز و نفت جبران خواهد شد، از این رو باید در نظر داشت که ما در برخی امور عقب‌ماندگی داریم که مربوط به سال‌های گذشته است که باید روی آنها کار می‌شد. رئیسی با بیان اینکه باید در این سال‌ها نیروگاه ساخته می‌شد، ادامه داد: در

تولید تأکید کرد: امسال مزین به سال رشد تولید است و این موضوع، محور برنامه‌های ماست، از این رو بحث توسعه زنجیره ارزش صنایع معدنی و پتروشیمی از مسائل مهم پیش‌ران اقتصادی بوده و کارهای مهمی باید در این بخش مدنظر قرار گیرد که در برنامه هفتم توسعه پیش‌بینی شده است.

سال اخیر رسیده است. بر اساس گزارش سازمان امور اداری و استخدامی، در افزایش بهره‌وری کل عوامل تولید ناشی از افزایش ارزش‌افزوده کل اقتصاد، بیشترین رشد با ۹.۳ درصد مربوط به گروه نفت بوده است. به بیان دیگر، نفت بیشترین تأثیر را بر رشد اقتصادی از طریق افزایش بهره‌وری عوامل تولید در سال ۱۴۰۱ داشته است. رشد ارزش‌افزوده در گروه‌های صنایع و معادن، خدمات و کشاورزی به ترتیب برابر ۵.۶ درصد، ۲.۸ درصد و ۱.۱ درصد است. در واقع صنعت نفت در این مدت توانسته بیشترین رشد بهره‌وری را داشته باشد که با توجه به اهمیت این صنعت در اقتصاد کشور، قابل توجه است و بخش مهمی از تأثیر نفت بر افزایش رشد اقتصادی، از طریق بهره‌وری عوامل تولید بوده است.

رئیس گروه دوستی پارلمانی ایران و ونزوئلا:

مهم‌ترین هدف در توسعه روابط با ونزوئلا احیای اقتصاد انرژی است

توسعه روابط با ونزوئلا، ایجاد بازارچه برای تجارت و احیای اقتصاد انرژی بود و افزون بر آن در حوزه معدن هم ظرفیت‌های بسیار خوبی برای همکاری وجود دارد و توانستیم قراردادهای لازم را امضا کنیم.

بین‌الملل

مدیر عامل روسنفت:

توافق اوپک پلاس به زیان روسیه است

مدیر عامل روسنفت روسیه معتقد است، روسیه با توجه به ساختار تولید و صادراتش نسبت به دیگر اعضای ائتلاف اوپک پلاس زیان می‌کند. به گزارش خبرگزاری رویترز، ایگور سچین در مجمع اقتصادی بین‌المللی سن پترزبورگ گفت: از آنجا که سهم صادرات نفت روسیه از تولیدش کمتر است، نسبت به دیگر کشورهای اوپک پلاس (ائتلاف تولیدکنندگان عضو سازمان کشورهای صادرکننده نفت (اوپک) و غیراوپک) ضرر می‌کند. وی افزود: رونق تولید نفت در ایالات متحده آمریکا که عضو ائتلاف اوپک پلاس نیست نیز نفوذ بیشتری بر بازار جهانی نفت نسبت به دیگر تولیدکنندگان داشته است. برخی کارشناسان و تحلیلگران یادآور شده‌اند که صادرات نفت روسیه با وجود کاهش تولید، همچنان در سطوح بالا حفظ شده است. سچین گفت: بعضی کشورهای عضو ائتلاف اوپک پلاس ۹۰ درصد تولید خود را صادر می‌کنند، در حالی که روسیه تنهایمی از تولید خود را روانه بازار جهانی می‌کند. وی افزود: روسیه با سازوکار کنونی، موقعیت ما را برای دسترسی به بازارهای کلیدی با محدودیت روبه‌رو می‌کند. در این زمینه به نظر می‌رسد با توجه به ابعاد مختلف بازارهای داخلی، نه تنها بر سهمیه‌های تولید، بلکه باید بر حجم صادرات نفت هم نظارت شود. اعضای اوپک پلاس تنها مسؤولیت تنظیم تولید را به‌عهده دارند و به صادرات نفت کاری ندارند. اوپک پلاس تا پایان سال میلادی ۲۰۲۳ سه میلیون و ۶۶۰ هزار بشکه کاهش تولید (معادل ۳.۶ درصد از تقاضای جهانی نفت) دارد که از این مقدار یک میلیون و ۶۶۰ هزار بشکه آن داوطلبانه و دو میلیون بشکه آن مصوب است. در عین حال اعضای این ائتلاف به‌منظور بهبود قیمت‌های جهانی نفت خام، در نشست سی‌وپنجم در وین تصمیم گرفتند این ارقام تا پایان سال ۲۰۲۳ میلادی ادامه یابد و برای کل سال ۲۰۲۴ افزون بر این مقدار یک میلیون و ۴۰۰ هزار بشکه دیگر هم تولید کشورهای عضو این ائتلاف کاهش یابد و مجموع تولیدشان به ۴۰ میلیون و ۴۶۰ هزار بشکه در روز برسد. اوپک پلاس حدود ۴۰ درصد از تولید جهانی نفت را به خود اختصاص داده است، در حالی که

روسنفت نیز همین سهم را از تولید نفت روسیه دارد. سچین پس از این طی سخنانی که در پایگاه اینترنتی روسنفت منتشر شد، گفت: عربستان داوطلبانه تولید نفت را کاهش و در عین حال ظرفیت تولیدش را هم افزایش می‌دهد. وی تصریح کرد: احتمال دارد عربستان طی دو سال آینده شمار دکل‌های حفاری را حداقل یک چهارم افزایش دهد. در نتیجه تا بازه زمانی ۲۰۲۵ تا ۲۰۲۷، ظرفیت تولید نفت عربستان سعودی حدود ۲ میلیون بشکه در روز افزایش می‌یابد. سچین در سخنرانی خود در این مجمع همچنین گفت که به‌دلیل تفاوت در ساختار اقتصادی و تولید نفت، یافتن زمینه مشترک برای کشورهای اوپک دشوارتر است. وی گفت: در سال‌های آینده بشریت با مشکل ظرفیت‌های تولید مواجه خواهد شد و کشورهای اوپک دیگر قادر به پاسخگویی به تقاضای فزاینده نخواهند بود.

گذری به دستاوردهای صنعت نفت در سالگرد انتخاب دولت سیزدهم

آینده نفت از آن است

مشعل ریاست جمهوری سید ابراهیم رئیسی در حالی در آستانه ورود به سومین سال خود قرار می‌گیرد که در این بازه زمانی شاهد رویه جدید در حکمرانی بخش‌های مختلف از جمله صنعت نفت کشور بوده‌ایم. با مشخص شدن کابینه دولت سیزدهم و رای اعتماد مجلس شورای اسلامی به جواد اوجی به عنوان چهارم‌مین متفوت برای وزارت نفت، می‌شد انتظار ایام و رخدادهایی متفاوت را داشت: از آن رو که مرور برنامه‌های ارائه شده وزیر نفت جدید، بیانگر نگاه انتقادی او بود و این موضوع را در سرفصلی مجزا در برنامه‌های خود با عنوان چالش‌های اساسی پیش روی صنعت نفت مطرح و مشکلات عمده آن را همچون اکتشاف، افت طبیعی تولید میادین، فروش نفت خام و میعانات گازی و محدودیت‌های حاصل از تحریم، عدم توجه جدی به ظرفیت‌سازی و پروژه‌های حفظ و نگهداشت توان تولید، مصرف افسارگسیخته گاز طبیعی، عدم تعیین تکلیف توسعه و تولید میادین مشترک نفت و گاز، بدهی انباشته و کمبود شدید منابع مالی اعلام و راهکارهای اساسی برای هر یک را نیز ارائه کرد.

در این میان، آنچه از بدو امر مورد توجه جدی و از اولویت‌های اساسی وزیر نفت دولت سیزدهم قرار گرفت و در برنامه کاری، همچنین جلسه رای اعتماد مجلس شورای اسلامی بر آن تکیه داشت، ضرورت افزایش تولید و صادرات نفت خام و فرآورده‌های نفتی بود.

از کلیدواژه‌های اصلی جواد اوجی، رویکرد فعال برای دور زدن و بی‌اثر کردن تحریم‌ها بود و با همین نگاه، بازگردانی میزان تولید به رقم پیش از تحریم‌ها تا پایان سال ۱۴۰۰، تثبیت تولید و در نهایت افزایش تولید را مدنظر قرار داده بود؛ اولیتی که در همان صد روز نخست، در گزارش عملکرد وزارت نفت از موارد تحقق یافته اعلام شد. همسو با این اولویت، توسعه و تولید از میادین گازی کشور با اولویت میدان گازی پارس جنوبی، توسعه و تولید از میادین نفتی کشور با اولویت میادین مشترک، اجرا و پیگیری قراردادهای توسعه میادین نفتی و گازی کشور، جمع‌آوری گازهای مشعل یا محوریت بخش غیردولتی، افزایش تعاملات بین‌المللی، تقویت ساخت داخلی و حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان و تقویت سرمایه‌انسانی، خلاصه‌ای از عملکرد مثبت صنعت نفت کشور پس از استقرار دولت سیزدهم تا امروز است که این گزارش به اختصار به بررسی آن پرداخته است.

دیپلماسی بهار انرژی

غالب تر است. از سویی، اتحاد دو کشور تحریمی ایران و روسیه در حالی رقم می خورد که موانع زیادی در مسیر همکاری‌ها با تحریم بر طرف شده است؛ از جمله آن که تا پیش از این با توجه به اینکه شرکت‌های بزرگ روس، سهامداران اروپایی و آمریکایی داشته یا با شرکت‌های بزرگ آنها همکاری می کردند، در صورت هر نوع همکاری با ایران، مشمول تحریم‌های می‌شدند.

در نمونه ای دیگر بحث تبادلات مالی و بانکی مطرح بود که با توجه به تحریم ایران، موانع زیادی مقابل آن قرار داشت و مثال‌های زیاد دیگری که ایران به شکل جدی به مقصد همکاری با روسیه و شرکت‌های آن تبدیل نشده بود، اما امروز دو کشور مشمول تحریم می‌توانند همکاری‌هایی را رقم بزنند که بایستی اثر کردن تحریم، برای دو کشور نتیجه بخش باشد. نوع روابط ایران و روسیه که در بیست وهفتمین نمایشگاه بین‌المللی نفت، گاز، پالایش و پتروشیمی، متفاوت تر از قبل بود.

ایران و روسیه

با آنکه روابط ایران و روسیه در ادوار مختلف تاریخ همواره دارای فراز و فرودهایی بوده است، اما با نگاه به روابط انرژی ایران و روسیه از بدو روی کار آمدن دولت سیزدهم، امروز شاهد بهار روابط ایران و روسیه هستیم که منجر به امضای تفاهمنامه‌های مختلفی میان دو کشور شده است و در آخرین نمونه آن اردیبهشت امسال ایران و روسیه ۱۰ قرارداد، تفاهم‌نامه و موافقت‌نامه همکاری در حضور وزیر نفت جمهوری اسلامی ایران و معاون نخست‌وزیر روسیه امضا کردند.

تقویت و توسعه مناسبات و همکاری‌های دوجانبه با روسیه با سفر جواد اوجی، وزیر نفت به مسکو در دی ماه ۱۴۰۰ آغاز و او به عنوان رئیس ایرانی کمیسیون مشترک ایران و روسیه عازم مسکو شد؛ سفری که به امضای اسناد مهمی برای توسعه میدان‌های نفت و گاز، پتروپالایشگاه و انتقال فناوری انجامید. وزیر نفت پس از دیدارهای فشرده در مسکو اعلام کرد: «به جرأت می‌گویم که یکی از پر بارترین سفرها بود و بسیار بیشتر از آنچه انتظار داشتیم، حاصل شد.» آغازی قدرتمند که تا امروز تداوم داشته و دو کشور برتر دارنده ذخایر غنی گازی دنیا از آن مقطع تا امروز، بارها قاب‌های همکاری با هم را به تصویر کشیده‌اند. در این میان اگر چه هر نوع همکاری روس‌ها با پر خور داری ۲۲ درصدی و ایران با پر خور داری ۱۸ درصدی سهم گاز دنیا تا پیش از این با شائبه‌های رقابتی همراه بود، اما می‌توان گفت درست در این مقطع زمانی، ورق برگشته و اگر روزگاری صحبت از تصاحب بازارهای گاز در گستره جغرافیایی غرب و شرق از سوی روسیه مطرح بود؛ حالا این کشور هم مانند ایران با تحریم روبه روست و بسیاری از ایفای نقش‌های این کشور در عرصه انرژی جهان در حال تغییر بوده و بُعد رقابتی دو کشور، بر وزنه رقابتی بودن آن

توسعه دیپلماسی انرژی و همکاری‌های ایران با کشورهای مختلف به عنوان یکی از برنامه‌های جواد اوجی، وزیر نفت دولت سیزدهم از نخستین روزهای کاری وی در دستور کار قرار گرفت و منتج به دستاوردهای مختلفی شد. حاصل جمع این سیاست راهبردی، دستاوردهای مختلف در تعامل با کشورهای همسایه از روسیه تا قطر و عمان و ترکمنستان و حتی آمریکای لاتین و دیگر کشورهای بوده است؛ به طوری که باید گفت با رویکرد همگرایی منطق‌های دولت سیزدهم، الگویی مهم و متفاوت از همکاری‌ها در حوزه دیپلماسی انرژی محقق شده و افاق‌های روشنی پیش رو قرار گرفته است که به اختصار به روابط باهریک از کشورهای پر دازیم.

ایران و ترکمنستان

وزارت نفت با توجه به رویکرد دولت سیزدهم در خصوص بهبود روابط با همسایگان، به ویژه کشور ترکمنستان و پیگیری شورای عالی امنیت ملی، قرارداد سوآپ گازی سه جانبه بین ایران، ترکمنستان و آذربایجان (با رقم سالانه ۱.۵ تا ۲ میلیارد متر مکعب گاز) را در ۷ آذرماه ۱۴۰۰ منعقد کرد که این قرارداد از ۱۱ دی ماه همان سال اجرایی شد و پس از آن در سفر وزیر نفت به جمهوری آذربایجان، تفاهمنامه افزایش دوبرابری سوآپ گاز از ترکمنستان به آذربایجان به امضا رسید و در هفته‌های اخیر نیز مذاکرات فشرده جواد اوجی، وزیر نفت و مدیران ارشد شرکت ملی گاز ایران با مقام‌های انرژی ترکمنستان، به امضای قرارداد واردات گاز از این کشور انجامید و وزیر نفت در حاشیه دیدار خود با تاتیر آمانوف، رئیس کنسرسیوم دولتی ترکمن گاز خردامه امسال در جمع خبرنگاران اعلام کرد: به زودی قرارداد واردات گاز ایران از ترکمنستان امضا می‌شود و ایران از همین ماه (خرداد) واردات گاز را آغاز می‌کند؛ ترکمنستان چهارمین کشور دارنده منابع گازی جهان است و ایران هم ظرفیت

کشور، رشد اقتصادی پار سال با نفت ۴.۸ درصد و بدون نفت ۴.۵ درصد بوده که نشان از افزایش تولید و صادرات نفت در سال ۱۴۰۱ دارد.

روزگار خوش میعانات گازی

رشد تولید و صادرات تنها به بخش نفت محدود نشد و در دولت سیزدهم در بخش صادرات میعانات گازی هم تحولات مناسبی رقم خورده که مستند آن این بخش از سخنان وزیر نفت در ۶ خرداد ۱۴۰۲ است که اعلام کرد: در شرایطی که در گذشته ۸۷ میلیون بشکه میعانات روی دریا ذخیره شده بود، امروز این رقم به صفر رسیده است و میعانات گازی روی آب نداریم. طبق گزارش وزیر نفت، در حوزه دیپلماسی انرژی دچار مشکل بودیم و صادرات نفت خوب نبود و ۸۷ میلیون بشکه میعانات نیز روی دریا داشتیم. با تلاش همگانی و موفقیت‌هایی که در حوزه دیپلماسی انرژی به دست آوردیم، توانستیم رقم صادرات نفت خام و میعانات گازی را افزایش دهیم و رکوردهای مطلوبی در بخش صادرات ثبت کنیم. در شرایطی که در گذشته ۸۷ میلیون بشکه میعانات روی دریا ذخیره شده بود، امروز این رقم به صفر رسیده است و میعانات گازی روی آب نداریم.

و ظرفیت تولید نفت سبک کشور با ابتکار همکارانم در شرکت ملی نفت ایران و پژوهشگاه صنعت نفت روزانه ۲۰۰ هزار بشکه افزایش یافته است.

همسو با رشد تولید و صادرات نفت خام، درآمدهای وزارت نفت در سه ماه پاییز ۱۴۰۱ با جهش خیره‌کننده افزایش و وصول درآمدها نسبت به مدت مشابه سال گذشته روبه‌رور رکورد صادرات نفت خام و میعانات گازی کشور از سال ۱۳۹۷ تاکنون شکسته شد. اگر چه به دلیل تحریم‌های بین‌المللی نمی‌توان آماری از میزان صادرات نفت خام ایران ارائه کرد، اما پتانسیل خیرگزاری بلومبرگ در گزارشی با عنوان «ورود بی‌سر و صدای نفت ایران به بازارهای جهانی» اعلام کرد که این رقم در ماه مه (اردیبهشت) امسال به روزانه یک میلیون و ۶۰۰ هزار بشکه و بالاترین مقدار در پنج سال اخیر رسید. در این گزارش بنابر آمارهای مؤسسه کیپلر آمده است: با وجود پابرجا بودن تحریم‌های آمریکا، صادرات محموله‌های نفت خام ایران از پاییز گذشته دوبرابر شده و در ماه مه سال ۲۰۲۲ میلادی به یک میلیون و ۶۰۰ هزار بشکه در روز رسیده است. در همین حال، برآوردهای آژانس بین‌المللی انرژی حکایت از آن دارد که تولید نفت خام ایران در ماه مه به دو میلیون و ۸۷۰ هزار بشکه و بالاترین مقدار اواخر سال ۲۰۱۸ رسیده است. با رویکرد متفاوت دولت سیزدهم مطابق شاخص‌های اقتصادی

از بهبود تولید تا صادرات نفت خام

«با وجود تحریم‌های ناعادلانه و غیرقانونی آمریکا، ایران اراده‌ای قوی برای افزایش صادرات نفت دارد». این بخشی از سخنان وزیر نفت پس از تصدی پست وزارت بود که طی آن وعده بهبود فروش نفت ایران را داد و اعلام کرد که «در ماه‌های آینده اتفاق‌های خوبی در حوزه فروش نفت ایران رقم می‌خورد» کمتر از ۱۰۰ روز از فعالیت دولت سیزدهم، او خبر داد که وضع فروش نفت ایران بهبود یافته تا در ارزیابی کلی، بتوان گفت این وعده را محقق کرده است. همان وعده‌ای که در جلسه رای اعتماد خود در مجلس شورای اسلامی بر آن تأکید داشت و نوید آن را داد که رویکردی فعال برای دور زدن وی بی‌اثر کردن تحریم‌ها در پیش گرفته و با استفاده از روش‌های موجود و دیگر روش‌ها، اقدام‌های مهمی را برای فروش نفت پیاده کرده و در این راه از ظرفیت تمام دستگاه‌های اجرایی استفاده شده است.

افزایش چشمگیر صادرات نفت خام و وصول درآمدهای نفتی کشور از ابتدای استقرار دولت سیزدهم با اتخاذ راهکارهای موثر و دیپلماسی فعال در مسیر خنثی‌سازی تحریم‌ها رقم خورد. به موازات این امر با بهبود تولید نفت خام تولید نفت ایران وزیر نفت خیر داده که تولید نفت در کانال روزانه ۲ میلیون بشکه قرار گرفته

بازگشت
به روزهای

اوج

فایران فاتح

میادین مشترک نفت و گاز

ایران و آمریکای جنوبی

با استقرار دولت سیزدهم، وزیر نفت در رأس هیئتی، به چند کشور آمریکای لاتین از جمله ونزوئلا و نیکاراگوئه سفر و طی ملاقات با مقام‌های بلندیار این کشورها بر توسعه روابط دوجانبه، به ویژه در حوزه انرژی تأکید کرد. در جریان این سفرها چند تفاهمنامه و قرارداد نیز امضا شد که از جمله ۸ قرارداد و تفاهمنامه با سه کشور آمریکای لاتین در بخش‌های توسعه و تولید در میدان‌های نفت و گاز، ارتقا و نوسازی پالایشگاه‌ها و بهره‌گیری از ظرفیت‌های پالایشگاهی، آموزش نیروی انسانی و کارشناسی در صنایع نفت، گاز و پتروشیمی، صدور خدمات فنی مهندسی و انتقال فناوری و توسعه بازارهای صادراتی نفت خام، مبعانات گازی و فراورده‌های نفتی از جمله دستاوردهای سفر جواد اوجی، وزیر نفت و هیئت همراه به سه کشور آمریکای لاتین بود. این همکاری به تازگی با سفر سیدابراهیم رئیسی، رئیس جمهوری به کشور‌های ونزوئلا، کوبا و نیکاراگوئه به این کشورها با همراهی وزیر نفت تعمیق یافت که در جریان این سفر ۱۹ سند و تفاهمنامه همکاری امضا شد که بعضی از آنها در زمینه توسعه میدان‌ها و پایانه‌های نفتی، احیای ظرفیت پالایشی و پتروشیمی بوده است. همچنین در جریان سفر رئیس جمهوری به آمریکای لاتین نخستین قرارداد بازاری و نوسازی پتروشیمی‌های فراسرزمینی در دولت سیزدهم برای نوسازی یک مجتمع تولید آمونیاک در ونزوئلا امضا شده است.

ایران و عراق

عراق هم به عنوان همسایه دیرینه ایران در این ایام شاهد مذاکرات، دیدارها و تعاملات مختلفی در حوزه انرژی با ایران بود. در این میان در یافت مطالبات معوقه از عراق راه باید در زمره عملکردها موفقیات وزارت نفت دولت سیزدهم ارزیابی کرد که با برگزاری نشست‌های فشرده با وزیران نفت و برق عراق و همکاری خوب وزارت امور خارجه ایران، به امضای یک تفاهمنامه با طرف عراقی انجامید بر اساس این تفاهمنامه، عراق افزون بر پرداخت هزینه‌های جاری واردات گاز از کشورمان، متعهد به پرداخت صورت حساب سال‌های گذشته نیز شد. طبق اعلام وزیر نفت، طلب ۱٫۶ میلیارد یورو گازی از کشور عراق مربوط به سال‌های گذشته بوده که با شروع به کار دولت مردمی سیزدهم از همان ابتدا، پول صادرات گاز به کشور عراق به صورت ماهانه و جاری دریافت شده است. طبق گزارش اخیر جواد اوجی، سال گذشته نزدیک به یک میلیارد یورو و امسال هم ۱٫۶ میلیارد یورو دریافت کردیم و تقریباً همه مطالبات به روز است.

ایران و ازبکستان

نام ازبکستان هم در حالی به جرگه متحدان انرژی ایران افزوده شد که نقشه راه همکاری‌های ایران و ازبکستان در صنعت نفت، گاز و پتروشیمی هم‌زمان با سفر رئیس جمهوری ازبکستان و هیئت همراه به تهران و همسو با اجرایی شدن مفاد تفاهمنامه وزیران نفت ایران و ازبکستان تدوین شد. در جریان سفر شرکت میرضیایف، رئیس جمهوری ازبکستان و هیئت همراه به تهران و برای اجرایی شدن مفاد تفاهمنامه ۱۴ سپتامبر ۲۰۲۲ (۲۳ شهریورماه ۱۴۰۱) وزیران نفت ایران و انرژی ازبکستان، عظیم حوجایوف، معاون اول وزیر انرژی ازبکستان در رأس

هیئت تخصصی حوزه نفت و گاز آن کشور، ضمن دیدار با احمد اسدزاده، معاون امور بین‌الملل و بازرگانی وزارت نفت در زمینه اجرایی شدن مفاد تفاهمنامه یادشده و رفع موانع موجود بحث و گفت‌وگو کردند. در این دیدار درباره گسترش بیشتر روابط متقابل سودمند بین دو کشور تبادل نظر و بر همکاری‌های دو کشور در همه بخش‌های صنعت نفت، گاز، پالایش و پتروشیمی توجه ویژه شد. در گفت‌وگوهای دوجانبه، زمینه‌های مختلف همکاری دو کشور در بخش‌های بالادست و پایین‌دست نفت و گاز، همکاری‌های مشترک علمی و برگزاری دوره‌های آموزشی تخصصی - کاربردی بررسی و بر سر نقشه راه همکاری‌های دو طرف توافق شد. به همین منظور کمیته مشترک کاری «نفت، گاز و پتروشیمی» برای پیگیری موارد توافق شده از سوی وزارتخانه‌های نفت و انرژی دو کشور تشکیل شد. مقام‌های عالی‌رتبه جمهوری اسلامی ایران و ازبکستان در حضور سیدابراهیم رئیسی، رئیس جمهوری و شوکت میرضیایف که ۲۸ خردادماه جاری به تهران سفر کرده بود، یک بیانیه مشترک و ۱۰ سند همکاری شامل توافق‌نامه تجارت ترجیحی، حمل‌ونقل و ترانزیت، همکاری دارویی، برنامه همکاری در زمینه‌های استاندارد و بیمه، بررسی امکان ایجاد مناطق آزاد مشترک، برنامه اجرایی همکاری در حوزه فناوری و نوآوری و برنامه اجرایی همکاری در بخش کشاورزی امضا کردند.

ایران و سوریه

سوریه به عنوان همسایه با ثبات و دیرینه ایران هم در دولت سیزدهم فصل متفاوتی را در حوزه انرژی پشت سر گذاشته است و در جریان سفر سیدابراهیم رئیسی، رئیس جمهوری و هیئت همراه به دمشق ضمن دیدار با فرانس قدور، وزیر نفت سوریه در زمینه روابط دوجانبه گفت‌وگو کردند و یادداشت تفاهم و نقشه راه همکاری‌های ایران و سوریه در بخش نفت، گاز، پالایش و پتروشیمی در جریان سفر وزیر نفت ایران به کشور سوریه امضا شد. در جریان گفت‌وگوهای دوجانبه وزیران نفت ایران و سوریه، زمینه‌های مختلف همکاری دو کشور در بخش‌های بالادست و پایین‌دست نفت بررسی و بر سر نقشه راه همکاری‌های دو طرف مذاکره و توافق شد. به همین منظور کارگروهی مشترک برای پیگیری موارد توافق شده از سوی وزارتخانه‌های نفت دو کشور تشکیل شد.

ایران و چین

جواد اوجی، وزیر نفت اواخر بهمن ماه ۱۴۰۱ همراه رئیس جمهوری ایران به دعوت رسمی «شی جین پینگ» همتای چینی خود عازم پکن شد. هر چند جزئیاتی از توافق‌های انجام شده وزارت نفت با شرکت‌های چینی در این سفر رسانه‌ای نشد، اما اوجی درباره توافق‌های اقتصادی اخیر با کشور چین گفت: توافق‌های مطلوبی با شرکت‌های بزرگ چینی انجام شده و به زودی خبرهای بسیار خوبی در این زمینه به اطلاع مردم کشورمان خواهیم رساند که این توافق‌ها و قراردادهای بهره‌خوبی برای ایران و چین خواهد داشت. طبق اعلام احسان خاندوزی، سخنگوی اقتصادی دولت گفت: همه توافق‌نامه‌های حاصل از سفر رئیس جمهوری به چین از جمله توافق‌ها در حوزه انرژی وارد مرحله اجرا شده است.

اگر روزگاری دغدغه مهم از دست رفتن منابع نفت و گاز مشترک با کشور همسایه را داشتیم، خبر جدید وزیر نفت این است که هیچ میدان نفتی و گازی مشترک با تکلیف نیست. اوجی با رویکرد جدید وزارت نفت، آنگونه که موضوع مهم میدان‌های مشترک نفت و گاز را یکی از چالش‌های پیش روی صنعت نفت می‌داند، از زمان حضور خود در وزارت نفت، برای آن برنامه‌های ویژه‌ای تدارک دید تا سهم از دست رفته ایران از میدان‌های مشترک نفت و گاز کامل قابل دسترس باشد و با تحقق آن بتوانیم به قدرت نمایی کشورمان در تمامی این بخش‌ها امیدوار باشیم. در سر فصل اکتشاف، توسعه، حفظ و نگهداشت تولید (نفت، گاز و مبعانات) با اولویت میادین مشترک بر نامه جواد اوجی برنامه‌هایی همچون تعیین تکلیف اکتشاف، توسعه، تولید و نگهداشت توان تولید از میادین مشترک نفتی و گازی اعم از توسعه نیافته و قدیمی در نواحی خشکی و دریای ایجاد بستر مناسب و ارائه مشوق‌های لازم جهت جذب سرمایه و تأمین مالی توسعه و تولید از میادین مشترک، رفع و اصلاح رویه‌های موجود مانند اصلاح نوع قراردادهای و شیوه مناقصات جهت بهبود وضعیت توسعه و افزایش و نگهداشت توان تولید با اولویت میادین مشترک، تکمیل توسعه میدان گازی پارس جنوبی، اجرای برنامه‌های گسترده نگهداشت توان تولید میدان گازی پارس جنوبی و تعیین تکلیف فشارافزایی این میدان، تهیه طرح جامع به همراه پیش‌بینی منابع مالی مورد نیاز به منظور بازاری و نوسازی تأسیسات تولید نفت و گاز مورد اشاره قرار گرفت.

حال با گذشت نزدیک به دو سال از عمر دولت سیزدهم، بخش مهمی از این برنامه محقق شده است.

میدان یاران در منطقه غرب کارون در استان خوزستان، از طرح‌هایی بود که با وجود کوشش‌های فراوان کار توسعه آن در فاز دوم هیچ وقت اجرایی نشده

بود. وزارت نفت در دولت سیزدهم با درک اهمیت تسریع توسعه میدان‌های نفت و گاز با اولویت میدان‌های مشترک، برای توسعه این میدان اقدام کرد. برای توسعه میدان مشترک یاران قرار داد توسعه یکپارچه با شرکت توسعه صنعت نفت و گاز پرشیا امضا شد که با توسعه این میدان در یک دوره ۱۰ ساله، تولید آن برابر ۵.۳۹ میلیون بشکه نفت خواهد بود.

یکی دیگر از طرح‌های مهم توسعه میدان مشترک آزادگان بود که پس از سال‌ها آرزوی دیرینه توسعه میدان از سوی سرمایه‌گذار یعنی بانک‌های داخلی رقم خورد و تشکیل کنسرسیومی متشکل از بانک‌های داخلی با تأسیس شرکت دشت آزادگان ارونند، کار توسعه این میدان مهم رسماً آغاز شد.

افزون بر این موارد روس‌ها نیز برای توسعه میدان مشترک دهلران، چنگوله یا پیش گذاشته و برای فاز دوم میدان مشترک آذر نیز اعلام آمادگی کرده‌اند. اگر چه گروه اهداف و اویک نیز اسفند ۱۴۰۰ برای توسعه این میدان تفاهمنامه همکاری امضا کردند. برای عملیاتی کردن میدان‌های آبان و پایدار غرب نیز مذاکراتی انجام شده است.

آغاز عملیات اجرایی فاز نخست توسعه میدان نفتی مشترک سهراب، توسعه میدان‌های مشترک آرش و فروزان با عربستان سعودی نیز، از دیگر برنامه‌های وزارت نفت بوده است.

افزون بر این موارد، شرکت‌های پتروپارس و مهندسی و ساخت تأسیسات در یابی با ساختار قراردادی الگوی تازه قراردادهای نفتی ایران عهده‌دار طرح توسعه میدان

گازی مشترک فرزاد بی شدند که در حاشیه آخرین بیست و هفتمین نمایشگاه بین‌المللی نفت، گاز، پالایش و پتروشیمی، تفاهمنامه همکاری طراحی، خرید، ساخت، بهره‌گیری و نصب جکت طرح توسعه میدان فرزاد بی، به امضا رسید و اجرای طرح توسعه میدان گازی فرزاد بی، عملاراد فاز عملیاتی شد.

رکورد‌های تولید در پارس جنوبی

میدان گازی پارس جنوبی، بزرگ‌ترین منبع گازی جهان است که روی خط مرزی مشترک ایران و قطر در خلیج فارس قرار دارد و یکی از اصلی‌ترین منابع انرژی ایران به شمار می‌رود. مساحت این میدان ۹ هزار و ۷۰۰ کیلومترمربع است که نزدیک به ۳ هزار و ۷۰۰ کیلومترمربع از این میدان مشترک، در آب‌های سرزمینی ایران و ۶ هزار کیلومترمربع از آن در آب‌های قطر واقع شده است. پارس جنوبی به عنوان بزرگ‌ترین میدان گازی جهان، ۴۰ تریلیون مترمکعب گاز طبیعی (۱۸ درصد از کل گاز دنیا) و حدود ۵۰ میلیارد بشکه میعانات گازی در خود ذخیره کرده است. پارس جنوبی، به عنوان مهم‌ترین و بزرگ‌ترین پروژه تاریخ صنعت نفت ایران، نتیجه بیش از چند دهه تلاش شبانه‌روزی در سنگر صنعت نفت است که تکمیل حداکثری طرح‌های مربوط به فازهای ۳۲۸گانه این میدان مشترک از ما حاصل این تلاش‌ها به شمار می‌رود و گام‌های عملی در مسیر ایجاد ظرفیت تولید روزانه یکهزار میلیون مترمکعب گاز در کشور طی آینده نزدیک برداشته شده است. با روی کار آمدن دولت سیزدهم در نقطه ای ایستادیم که طبق گزارش مسئولان وزارت نفت، ایران از قطر که برداشت از مخزن مشترک پارس جنوبی را زودتر از ما آغاز کرده بود، پیشی گرفته و پیشتاز شدیم.

دولت سیزدهم با تمرکز بر توسعه میدان گازی پارس جنوبی، اتخاذ تمهیدات لازم و استفاده از تمامی ظرفیت‌های موجود برای افزایش تولید گاز غنی از این میدان مشترک گازی را در برنامه قرار داد. در بیان عملکرد دولت سیزدهم در مقطع مورد بررسی در حوزه پارس جنوبی، باید اشاره داشت که ظرفیت تولید گاز خام کشور در سال ۱۴۰۰ برای نخستین بار از مرز یکهزار میلیون مترمکعب در روز عبور کرد و برداشت گاز از میدان مشترک پارس جنوبی هم نسبت به سال قبل از آن (۱۳۹۹) بیش از ۴ درصد افزایش یافت. میانگین تولید گاز غنی از میدان گازی مشترک پارس جنوبی در سال‌های اخیر، از روند افزایشی قابل توجهی بر خوردار بوده و در دی ماه ۱۴۰۰ توانست به رکورد ۷۰۵ میلیون متر مکعب در روز برسد. این رقم در سال ۱۴۰۰ نسبت به سال قبل از آن (۱۳۹۹) بیش از ۴ درصد رشد داشته که با راه‌اندازی فازهای جدید پارس جنوبی، میزان تأمین گاز کشور از این میدان در سال ۱۴۰۰ به حدود ۷۰ درصد ارتقا یافته است.

همچنین با بهره‌برداری از فازهای میدان گازی پارس جنوبی، میزان تولید گاز غنی ایران از کشور قطر با وجود سهم دو برابری این کشور از این میدان گازی مشترک، پیشی گرفت. با استقرار دولت سیزدهم، چند اقدام مهم دیگر در پارس جنوبی انجام شد؛ نخست اینکه موفق شدیم شیرین‌سازی میعانات گازی فازهای ۲ و ۳ را به بهره‌برداری برسانیم که روزانه ۸۰ هزار بشکه میعانات گازی را برای صادرات، شیرین‌سازی می‌کند.

دومین اقدام بهره‌برداری از پالایشگاه فاز ۱۴ پارس جنوبی بود که توسعه و تکمیل آن طبق اعلام مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران، تاکنون بزرگ‌ترین دستاورد صنعتی دولت سیزدهم در

وزارت نفت بوده است و ارزش سرمایه‌گذاری این پالایشگاه که آخرین پالایشگاه شیرین‌سازی پارس جنوبی است، ۷.۲ میلیارد دلار برآورد می‌شود. سومین اقدام، شتاب‌گیری روند توسعه و بهره‌برداری از فاز ۱۱ پارس جنوبی به‌عنوان آخرین فاز ایران در این میدان مشترک است. فاز ۱۱ پارس جنوبی که از ابتدای توسعه میدان مشترک پارس جنوبی پلاتکلیف مانده بود و با وجود اجرای برجام و انعقاد قرارداد توسعه آن با شرکت توتال فرانسه و سی‌ان‌پی‌سی چین، با بدعهدی شرکت‌های خارجی همچنان کاری برای توسعه آن انجام نشده بود، با روی کار آمدن دولت سیزدهم فرآیند توسعه آن از سوی شرکت‌های ایرانی شتاب گرفت. اقدام دیگر در دولت سیزدهم، بهره‌برداری از ۲ بلوک نیروگاه سیکل ترکیبی بعثت هرکدام به ظرفیت ۱۶۰ مگاوات است که افزون بر تأمین نیاز داخلی، مازاد برق آن به شبکه سراسری گاز تحویل می‌شود. از سوی دیگر، در شرق میدان گازی پارس جنوبی در ساختار بلال که مشترک است، حفاری آغاز شده است و در نخستین حفاری اکتشافی چاه به گاز رسید و با تکمیل دیگر چاه‌ها، تولید ۱۴ میلیون مترمکعب در روز گاز را به همراه خواهد داشت.

همچنین در پارس جنوبی، ترمیم هفت حلقه چاه در فاز ۱۳ پارس جنوبی که سال ۹۴ متوقف شده بود، آغاز شد و اکنون قرارگاه خاتم‌الانبیاء مشغول اقدام‌های ترمیمی است. افزون بر موارد فوق، طبق گزارش محسن خجسته مهر، مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران، در اکتشافات و حفاری‌های جدید به یک بلوک جدید گازی در میدان مشترک پارس جنوبی رسیدیم که در صورت اقتصادی بودن، برنامه توسعه آن آغاز می‌شود.

۵۰۰ میلیون قرارداد طرح توسعه لایه نفتی و فشار فزینی در پارس جنوبی

همچنین در دوره دولت سیزدهم، در حالی عملیات اجرایی طرح توسعه لایه نفتی پارس جنوبی به ارزش ۵۰۰ میلیون دلار از سوی یک کنسرسیوم از شرکت‌های ایرانی و خارجی آغاز شده بود که مرحله دوم توسعه لایه‌های نفتی پارس جنوبی که قرارداد آن اسفندماه ۱۴۰۰ منعقد شده بود، آغاز شد. قرارداد ۵۰۰ میلیون دلاری توسعه فاز دوم لایه‌های نفتی میدان مشترک پارس جنوبی به مدت ۲۰ سال و در چارچوب قرارداد جدید بالادستی اجرایی می‌شود. لایه نفتی میدان مشترک پارس جنوبی با میزان نفت در جای حدود ۹۰۰ میلیون بشکه، در خلیج فارس و در فاصله ۱۰۰ کیلومتری از ساحل ایران و در مرز مشترک با کشور قطر واقع شده است.

دیگر اقدام مهم در دولت سیزدهم، امضای قرارداد مطالعاتی مهندسی پایه و پایه پیشرفته طرح عظیم فشارافزایی در میدان گازی پارس جنوبی بود که اردیبهشت امسال این قرارداد میان شرکت نفت و گاز پارس به‌عنوان کارفرمای طرح و شرکت نازگان به‌عنوان پیمانکار با حضور مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران منعقد شد. این قرارداد برای مطالعه ۴ هاب فشارافزایی مشتمل بر ۱۷ ایسته کاری تعریف شده است که انجام، تکمیل و ارایه بسته مطالعات مهندسی پایه و پایه پیشرفته هاب‌های فشارافزایی، مطالعات مهندسی مخزن و بررسی سناریوهای اضافه برداشت از میدان، مطالعات زیست محیطی، پدافند غیر عامل و تهیه اسناد مناقصه هاب‌های فشارافزایی در قالب EPC از مهم‌ترین موضوعات مطرح شده در این قرارداد به شمار می‌روند.

خدا حافظی با گازهای مشعل

شتاب بخشی به طرح‌های جمع‌آوری گازهای همراه از جمله سیاست‌های وزارت نفت دولت سیزدهم است. مسیری مهم که افزون بر ایجاد ارزش افزوده‌ای مناسب، آلودگی‌های زیست محیطی را هم کاهش خواهد داد، وجود ذخایر عظیم نفت و گاز در کشور، بهره‌برداری و توسعه آنها را به‌عنوان ثروتی عظیم به‌امری انکارناپذیر بدل ساخته است. با این حال نمی‌توان موضوع محیط زیست را به‌عنوان یکی دیگر از متغیرهای اصلی توسعه از نظر دور داشت؛ اگرچه هیچ‌مسیر توسعه‌ای بدون راهکار نیست و بدون شک می‌توان با در اختیار داشتن فناوری‌هایی این راه را طی کرد تا ضمن توسعه از درآمدها و مواهب انرژی هم‌بی‌بهره نماند. با اینکه در دوره‌های مختلف، شاهد اجرای طرح‌های گوناگون در زمینه جمع‌آوری گازهای همراه بودهایم، اما به‌نظر می‌رسد هنوز در ابتدای راه هستیم و معطل ماندن برخی از طرح‌های مهم، رتبه‌بندی مناسبی برای ایران رقم نزده است. جواد اوجی، وزیر نفت با اعتقاد به اینکه جلوگیری از سوزاندن گازهای همراه نفت به‌عنوان سرمایه‌ای غنی است، بنا دارد در این حوزه با توانمندی شرکت‌ها در چهار تا پنج سال آینده، طرح‌های جلوگیری از سوزاندن گازهای همراه نفت و مشعل را به سرانجام برساند. در

بررسی این بخش از عملکرد وزارت نفت دولت سیزدهم از سوی معاونت برنامه‌ریزی وزارت نفت، به‌افتتاح طرح پیدبند خلیج فارس اشاره شده که با این اقدام، بخشی از گازهای همراه نفت از سه استان خوزستان، بوشهر و کهگیلویه و بویر احمد جمع‌آوری شده است. بهره‌برداری از واحد جمع‌آوری گازهای مشعل میادین پارسی، مارون ۲، منصور و مارون ۶ نیز صورت گرفته است، ضمن اینکه هشت فقره قرارداد طرح جمع‌آوری گازهای مشعل میان شرکت پالایش گاز پیدبند خلیج فارس و شرکت‌های داخلی در اسفند ۱۴۰۰ منعقد شده است. هم‌گام با این اقدام‌ها، طرح‌های بزرگ جمع‌آوری گازهای

همراه شامل شرکت پتروشیمی مارون، شرکت پتروشیمی خلیج فارس، NGL ۳۱۰۰، NGL ۳۲۰۰ و NGL خارگ و همچنین پروژه‌های کاهش مشعل‌سوزی و انتشار SO۲ در ۸ پالایشگاه مستقر در مجتمع گازی پارس جنوبی بخش دیگری از فعالیت‌ها به‌شمار می‌رود. با اتمام طرح‌های در دست اجرا، ظرفیت جمع‌آوری گازهای مشعل به حدود ۴۲ میلیون مترمکعب در روز افزایش خواهد یافت (جلوی این میزان گازسوزی در شرایط تولید حداکثری نفت از میادین نفتی گرفته خواهد شد). همچنین وزارت نفت، واگذاری گازهای مشعل میادین نفت شهر اسومار به میزان ۱۲ میلیون فوت مکعب در روز به یک شرکت داخلی (تحویل زمین برای ساخت تأسیسات)، گازهای مشعل میدان نفتی چشمه خوش به میزان ۶۷ میلیون فوت مکعب در روز به شرکت داخلی (پیشرفت فیزیکی ۳۷ درصد)، گازهای مشعل میادین سروسدان و سعادت آباد به میزان ۱۴ میلیون فوت مکعب در روز به کنسرسیوم دو شرکت ایرانی (پیشرفت فیزیکی ۲۸ درصد) و گازهای مشعل میدان نفتی خشت به میزان ۱۰ میلیون فوت مکعب در روز به شرکت داخلی را به ثمر رسانده است.

وزارت نفت دولت سیزدهم تاکنون توانسته است ۲۸ قرارداد به ارزش بیش از یک میلیارد دلار در زمینه جمع‌آوری گازهای مشعل را که بیشتر با شرکت‌های خصوصی امضا شده نهایی کند. افزون بر این متعهد شده است پرونده بیشتر پروژه‌های جمع‌آوری گازهای همراه نفت کشور را تا پایان عمر خود ببندد که برای آن با بانک‌های ایرانی به‌منظور مشارکت فعال هماهنگی کرده است. این موضوع حکایت از آن دارد که عزم دولت سیزدهم برای تحقق هدف یادشده تا حدی جدی است که وزیر نفت از آمادگی وزارت نفت برای واگذاری توسعه میدان‌های نفت و گاز کشور به‌صورت صفر تا ۱۰۰ به پتروشیمی‌ها سخن به میان آورده و معتقد است این معامله وزارت نفت و پتروشیمی معامله‌ای برد-برد برای دوطرف است؛ زیرا پتروشیمی‌ها می‌توانند با توسعه میدان‌های نفتی در کمتر از سه سال حداقل تا ۲۰ سال تأمین خوراک گاز و خوراک مایع واحدهای خود را تضمین کنند. امسال نیز فاز اول یکی از پروژه‌های بزرگ تحت عنوان NGL ۳۲۰۰ در هویزه خوزستان با ارزش بالغ ۱.۴ میلیارد دلار به بهره‌برداری رسید.

با برنامه‌هایی که وزارت نفت برای تحقق هدف افزایش تولید نفت و گاز در دست دارد، در صورت تحقق سرمایه‌گذاری مورد نظر انتظار می‌رود در دوره هشت‌ساله تولید گاز به بیش از ۵.۱ میلیارد مترمکعب و تولید نفت به ۷.۵ میلیون بشکه در روز برسد. طبق اعلام وزیر نفت امروز به جرأت می‌توان گفت تمامی گازهای مشعل تعیین تکلیف شده‌اند یا در مرحله توسعه یعنی اجرای قرارداد یا انعقاد قرارداد هستند، یعنی چه در میادین نفتی و چه در پالایشگاه‌های گازی، مشعل پلاتکلیف نداریم و این موضوع از افتخارات دولت سیزدهم به حساب می‌آید.

خزانه‌های ۲ساله

براساس آنچه از مجموعه فعالیت‌های انجام شده در وزارت نفت دولت سیزدهم در این گزارش مورد اشاره قرار گرفت که مشتمل بر پروژه‌های نیمه‌تمام به‌ثمر رسیده، همچنین پروژه‌های جدید است، طبق گزارش جدید وزیر نفت حدود ۱۶۰ میلیارد دلار فرصت سرمایه‌گذاری در بخش بالادست و پایین‌دست صنعت نفت ایجاد شده است. براین اساس، طی یک سال گذشته ۱۲ میلیارد دلار طرح‌های نیمه‌تمام نفتی به بهره‌برداری رسیده است که همه آنها تأثیری مستقیم در افزایش ظرفیت تولیدات کشور داشته است که بهره‌برداری از پالایشگاه گازی طرح توسعه فاز ۱۴ پارس جنوبی به ظرفیت روزانه ۵۰ میلیون مترمکعب، بهره‌برداری از فاز ۲ پالایشگاه نفت آبادان به ظرفیت روزانه ۲۱۰ هزار بشکه و افتتاح بخش نخست پالایشگاه گاز هویزه خلیج فارس برای جمع‌آوری گازهای مشعل غرب کارون به ظرفیت روزانه ۲۵۰ میلیون فوت مکعب و بهره‌برداری از چند طرح مجتمع پتروشیمی از مهم‌ترین این طرح‌ها بوده است.

وزارت نفت، افزون بر پیگیری میدان‌های نفتی که توسعه آنها معطل ماند، اجرای فعالیت‌های توسعه‌ای میادین نفتی و گازی که قرارداد آنها پیش از این منعقد شده را هم آغاز کرد که از آن جمله می‌توان به پایدار غرب و آبان با کنسرسیومی متشکل از شرکت‌های خارجی و داخلی سپهر و جفیر با شرکت ایرانی، چشمه خوش، پایدار شرق و دالبری با کنسرسیوم خارجی و داخلی، توسعه تکمیلی میدان آزادگان جنوبی (فاز یک) با شرکت پتروپارس، توسعه میدان مشترک فرزاد با شرکت پتروپارس و توسعه میدان گازی بلال با شرکت پتروپارس اشاره کرد. همچنین قراردادهای توسعه‌ای شامل توسعه و بهره‌برداری میدان سهراب (امضای قرارداد با شرکت انرژی دانا در بهمن ۱۴۰۰)، امضای قرارداد توسعه فاز دوم لایه نفتی میدان مشترک پارس جنوبی در اسفند ۱۴۰۰ با مشارکت شرکت تأسیسات دریایی و یک شرکت خارجی، امضای تفاهنامه مرحله دوم توسعه میدان نفتی مسجد سلیمان با شرکت ایرانی گستر سینادر اسفند ۱۴۰۰، توسعه و بهره‌برداری میدان مشترک باران (شامل باران شمالی و جنوبی) با شرکت داخلی (انعقاد قرارداد و تأیید در شورای اقتصاد)، طرح بهبود باز یافت، افزایش تولید و بهره‌برداری از میدان کویسال در لایه آسماری با مشارکت شرکت خارجی و شرکت داخلی (در انتظار دریافت مصوبه شورای اقتصاد)، توسعه و بهره‌برداری میادین پارسی و پرنج با شرکت مینا، انعقاد تفاهنامه توسعه میادین نفتی دهلران و دانان با شرکت خارجی و انعقاد تفاهنامه توسعه میادین گازی ارم و یازن با شرکت خارجی اشاره کرد.

خبر خوش وزیر نفت بهره‌برداری از ۶۴ طرح نیمه‌تمام و جدید اولویت‌دار صنعت نفت به ارزش ۱۴ میلیارد دلار و شروع عملیات اجرایی ۱۵ طرح جدید به ارزش ۱۴.۲ میلیارد دلار در سال جاری است که مجموع ارزش سرمایه‌گذاری این ۷۹ طرح و پروژه به ۲۸.۸ میلیارد دلار می‌رسد.

قرارداد در سال ۱۴۰۲ هم حدود ۱۵ میلیارد دلار پروژه در حوزه صنعت نفت و گاز افتتاح شود؛ از جمله طرح‌های بسیار راهبردی و مهمی همچون بعضی از طرح‌های توسعه میدان‌های نفت و گاز و هویزه میدان‌های مشترک همچون فاز ۱۱ پارس جنوبی، فاز نخست میدان نفتی آزادگان جنوبی، بیش از ۱۲ طرح در صنعت پتروشیمی همچون طرح‌های پروبیلن، الفین و طرح‌های صنعت پالایش نفت از جمله طرح ارتقای کیفی پالایشگاه اصفهان، بهره‌برداری از پالایشگاه آدیش جنوبی، طرح ارتقای کیفی محصولات پالایشگاه شیراز و گازسانی به صنایع و شهرهای کشور به‌ویژه تقویت شبکه خطوط گازرسانی کشور بخشی از آنها به‌شمار می‌رود.

جذب سرمایه داخلی و خارجی

با رویکرد جدید دولت سیزدهم و بازنگری در بحث قراردادها، حدود ۱۰۰ میلیارد دلار قرارداد و تفاهنامه با شرکت‌های داخلی و خارجی منعقد شده است. طبق گزارش وزیر نفت سال گذشته حدود ۵.۵ میلیارد دلار فقط قرارداد خارجی در حوزه‌های مختلف بالادستی و پایین‌دستی بسته شده است و افزون بر آن از توان هلدینگ‌های داخلی استفاده کردیم و مشارکت بانک‌هاییز به کار گرفته شد.

ارتباطات مزدکمی با رویکرد حل مساله

- انجام ۸ سفر استانی به عسلویه، خوزستان، فارس، جزیره خارگ، خراسان رضوی، کرمانشاه، ایلام و هرمزگان
- تشکیل و راه اندازی ۲۷ کارگروه هماهنگی سرمایه انسانی با رویکرد قطب‌بندی (Hub) در مراکز استان‌های کشور و قرار گرفتن در زنجیره تصمیم‌سازی حوزه منابع انسانی صنعت نفت.

ریل گذاری زیرساخت‌ها

- برگزاری ۶۰ جلسه شورای مدیران توسعه منابع انسانی و ابلاغ ۶۱ مصوبه
- تدوین شیوه‌نامه و دستورالعمل ساماندهی پیمان‌های مستمر (غیرپروژه‌ای)
- ساماندهی نیروهای پیمانکاری با بازنگری و تعریف پروژه طرح طبقه‌بندی مشاغل پیمانکاری - صنعت نفت، شناسایی، تغذیه اطلاعات کارکنان واجد شرایط در سامانه ساپنا و بازطراحی و توسعه سامانه جامع نیروهای پیمانکاری ساپنا (فاز اول)
- بازطراحی نظام گروه‌بندی مشاغل صنعت نفت (خانواده‌های شغلی)
- تدوین و ابلاغ شیوه‌نامه شورای عالی فرهنگی وزارت نفت و برگزاری ۱۵ جلسه
- تدوین و ابلاغ شیوه‌نامه شورای هماهنگی نظام سلامت کارکنان و برگزاری ۹ جلسه و ابلاغ ۲۶ مصوبه
- تدوین و ابلاغ نظام جامع توسعه مدیریت صنعت نفت جهت ارزیابی و استقرار نظام شایسته‌گزینی و انتصاب مدیران کارآمد و زمینه‌سازی ارتقای مدیران فسادستیز و انقلابی و تربیت نسلی نواز مدیران
- استقرار کامل چرخه مدیریت بهره‌وری برای نخستین بار در صنعت نفت
- نظام‌مند کردن فرآیند ارزیابی عملکرد سالیانه وزارت نفت از طریق تشکیل کارگروه‌های تخصصی
- بازآرایی و تقویت اغلب سازمان‌های موجود و ایجاد ظرفیت جدید سازمانی جهت فعالیت‌های توسعه‌ای
- بازطراحی مدل حکمرانی صنعت نفت
- تدوین و ابلاغ آیین‌نامه پژوهش‌های راهبردی و کاربردی منابع انسانی صنعت نفت
- بازطراحی نظام پیشنهادات

نیروی انسانی و رسیدگی به مطالبات آنان، از اولویت‌های اساسی وزارت نفت دولت سیزدهم است که در مسیر تحقق آن شاهد عملکردی مناسب هم بوده‌ایم. روی کار آمدن دولت سیزدهم و جواد اوجی در قامت وزیر نفت، همزمان با ایامی بود که صدای کارکنان از مناطق عملیاتی مختلف شنیده می‌شد. وزیر نفت نیز از همان ابتدا رسیدگی به مطالبات و مسئله نیروی انسانی را از اولویت‌های اساسی وزارت نفت اعلام و پیش از دریافت رای اعتماد مجلس شورای اسلامی نیز تاکید کرد: «موفقیت و لازمه انجام مأموریت ملی صنعت نفت را در گرو توانمند کردن و ارتقای سرمایه انسانی می‌دانم و آن را به عنوان یکی از امور زیربنایی و اولویت‌های اساسی در برنامه‌های ارائه شده خود به مجلس شورای اسلامی تثبیت کرده‌ام. بر هیچ کس پوشیده نیست که صنعت نفت، پیشران اقتصاد کشور است و کارکنان خدمت آن با درک واقعی از شرایط حساس امروز و با مسئولیت شناسی و ابتکار بی نظیر، وظیفه خطیر خود را از بدو پیروزی انقلاب شکوهمند اسلامی تا کنون برای گسترش و تثبیت ارکان اقتصادی و صنعتی میهن اسلامی که مرکز ثقلش این صنعت است، انجام داده‌اند.»

منابع انرژی صنعت نفت در دولت سیزدهم

- بازنگری ابلاغیه تعدیل مدرک کارکنان و تعیین تکلیف بیش از ۷ هزار پرونده
- پیگیری ویژه و طی مراحل تصویب خواهی برای اجرای جدول حقوق، موضوع آیین‌نامه ماده (۱۰) قانون وظایف و اختیارات وزارت نفت
- افزایش تسهیلات رفاهی چهارگانه (بن کالا، کمک هزینه غذا، متمم کمک رفاهی غذا و سرانه ورزش)
- برقرار کردن طرح پس انداز مسکن کارکنان صنعت نفت و عقد تفاهتنامه با وزارت راه و شهرسازی ساخت ۸۰ هزار واحد مسکونی برای کارکنان از محل زمین‌های مازاد
- افزایش ودیعه مسکن کارکنان صنعت نفت به منظور مساعدت در تامین مسکن استیجاری کارکنان مشمول و کمک به جذب و نگهداشت نیروی انسانی متخصص و مجرب به‌ویژه در مناطق عملیاتی
- فراهم کردن استفاده از امکانات و تسهیلات ورزشی برای بازنشستگان و نیروهای قراردادی و خانواده‌ها
- بازنگری ضوابط مرخصی زایمان کارکنان اثاث شاغل صنعت نفت برای عمل به «قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت» و افزایش مدت مرخصی زایمان دولتی و بیشتر برای باتوان کارمند به مدت یک سال
- اصلاح شرایط پرداخت فوق العاده به ارائه دهندگان خدمات به بیماران مسری نظیر کرونا، بازنگری در میزان کمک بلاعوض پیوند کلیه و امکان تسری کمک بلاعوض به سایر عمل‌های پیوند اعضا

جذب و استخدام نیروی انسانی

- اجرای کامل قانون تفسیر بند (و) ماده ۴۴ قانون برنامه پنجم توسعه و تبدیل وضعیت ۶,۱۵۰ نفر
- اجرای مفاد بند «د» تبصره (۲۰) قانون بودجه سال ۱۴۰۰ و بند (و) تبصره (۲۰) قانون بودجه سال ۱۴۰۱ و انجام تشریفات استخدامی حدود ۲۸,۰۰۰ نفر
- استخدام ۲,۰۷۶ نفر فارغ التحصیلان گروه (الف) دانشگاه صنعت نفت با برگزاری مصاحبه‌های فنی - تخصصی و روانشناختی
- برقراری مجدد طرح نظام امریه - نخبه وظیفه (معرفی تعداد ۳۴۵ نفر طرح امریه و معرفی تعداد ۱۴۴ نفر نخبه وظیفه به شرکت‌های تابعه صنعت نفت)
- اخذ مجوز استخدام ۲۴۸۲ نفر و برگزاری آزمون استخدامی صنعت نفت در اردیبهشت ماه ۱۴۰۲

ارتقاء سطح رضایت کارکنان

بازیگردانی ایران در تجارت جهانی گاز

خدمت ماندگار

مشعل | مجموعه تلاش‌ها برای افزایش سهم ایران از تجارت جهانی گاز از روزهای نخست آغاز به کار دولت در دستور کار قرار گرفت تا با توجه به ذخایر و ژئوپلیتیک بی‌نظیر ایران، این کشور به جایگاه واقعی خود یعنی تبدیل به هاب انرژی منطقه دست یابد. احیای قرارداد سوآپ گاز با ترکمنستان، مذاکرات فشرده برای تمدید قراردادهای صادراتی، وصول مطالبات، تکمیل زیرساخت‌های اساسی برای حضور قدرتمند در بازارهای صادراتی جدید و... تنها بخشی از فعالیت‌های وزارت نفت در حوزه دیپلماسی انرژی به شمار می‌آید که بخشی از این فعالیت‌ها با محوریت شرکت ملی گاز ایران عملیاتی شد. همسو با افزایش سهم ایران از تجارت جهانی گاز، توسعه زیرساخت‌های کلان گازرسانی نیز با هدف تامین سوخت همه بخش‌های مصرف با محوریت واحدهای مولد و تولیدی در دستور کار قرار گرفت.

وزارت نفت دولت سیزدهم در حالی وارد نخستین زمستان خود شد که با ناترازی حدود ۱۵۰ میلیون مترمکعبی در تولید و مصرف گاز روبه‌رو بود و این شرایط، کار را برای شرکت ملی گاز ایران با چالش‌های دشواری همراه می‌کرد.

زمستانی که بهار شد

با وجود محدودیت‌های اساسی در افزایش تولید در بالادست و عدم تعمیرات اساسی بخشی از تاسیسات و تجهیزات به‌ویژه در پارس جنوبی، با برگزاری نشست‌های کارشناسی، همه راهکارها برای عبور از زمستان روی میز قرار گرفت و صنعت گاز خود را برای گذر از روزهای سخت آن آماده کرد.

با پای کار آمدن همه بخش‌ها و تلاش شبانه‌روزی کارکنان صنعت گاز، زمستان ۱۴۰۰ بدون قطع گاز مشترکان بخش خانگی در نقاط دورافتاده ایران اسلامی سپری شد؛ به طوری که جریان گاز در سردترین روزهای فصل زمستان و در مناطقی با دمای منفی ۳۰ درجه هم پایدار بود و این موضوع بارها از سوی مسئولان عالی‌رتبه کشور مورد تاکید و تقدیر قرار گرفت.

نخستین زمستان دولت سیزدهم اگر چه با همه دشواری‌ها به بهار ختم شد؛ با این حال تجربه‌های صنعت

گاز در این دوره تبدیل به نقشه راهی برای فردایی روشن شد. بر این اساس همسو با ایجاد زیرساخت‌ها برای عدم تکرار تجربه‌های زمستان ۱۴۰۰، در نخستین گام توسعه مخازن ذخیره‌سازی با هدف تثبیت توزیع گاز در فصول مختلف در دستور کار قرار گرفت و پروژه توسعه ذخیره‌سازی در مخزن شور یچه D با ۶۱۱ میلیون یورو سرمایه‌گذاری کلید خورد.

بهره‌گیری از تجهیزات نسل نو و روزآمد با دانش کاملاً بومی و ایرانی برای نخستین بار در مخزن شور یچه D کام‌دانش بنیان‌ها و جوانان نخبه را شیرین کرد. در دیگر سو، اجرای این پروژه در قالب روش BOT شرایطی ایدئال در حوزه سرمایه‌گذاری بخش خصوصی فراهم آورد و دست دولت در اجرای آن را بازتر کرد. این مسیر تداوم داشته و افزون بر شور یچه، پنج مخزن دیگر نیز در بازه زمانی ۵ ساله برای ذخیره‌سازی گاز تجهیز می‌شود.

جلوگیری از خام‌فروشی

همزمان با توسعه زیرساخت‌های گازرسانی، کارکنان صنعت گاز در جبهه‌ای دیگر در تدارک ایجاد ارزش‌افزوده از تولیدات پالایشگاهی و متنوع کردن سبد محصولات

بودند. بر این اساس، در قالب ایجاد مجتمع گوگردی در شمال شرق کشور با استفاده از ظرفیت بخش خصوصی، پرونده خام‌فروشی این محصولات کاربردی بسته شد و تکمیل این فرایند، ارزش‌افزوده ۳ تا ۸ برابری برای کشور به همراه خواهد داشت.

تحقق عدالت اجتماعی

از سوی دیگر، گازرسانی به روستاها و مناطق کمتر برخوردار را شاید بتوان یکی از مهم‌ترین برنامه‌های دولت سیزدهم در حوزه محرومیت‌زدایی، تحقق سیاست‌های عدالت اجتماعی و ایجاد رفاه و آرامش برای اهالی روستاها برشمرد که زمینه‌ساز مهاجرت معکوس، رونق کسب‌وکار و حفظ محیط‌زیست شده است.

نکته حائز اهمیت، گازرسانی به روستاهای محروم و مرزی کشور است؛ موضوعی که با اقبال مردم روبه‌رو شده و افزون بر تامین انرژی، در حوزه‌های بهداشتی، اقتصادی و معیشتی نیز تأثیرگذار بوده است.

با آغاز سفرهای استانی رئیس‌جمهور، مصوبات گازرسانی نیز افزون بر پروژه‌های دیگر با اولویت در دستور کار و مورد پیگیری قرار گرفت و در دو سال گذشته، شاهد بهره‌برداری از بخش قابل توجهی از این مصوبات بوده‌ایم.

بر این اساس طی دو سال گذشته صدها شهر و هزاران روستای کشور به شبکه سراسری گاز متصل شد و این مسیر تا پایان بهره‌مندی همه مناطق از سوخت پاک تداوم دارد.

توسعه در دیار مهربانی

همسو با توسعه زیرساخت‌ها و افزایش شمار مشترکان جدید از نعمت گاز، سیستان و بلوچستان در دولت سیزدهم به

کارگاه بزرگ گازرسانی تبدیل شد و همزمان ۶ شرکت گاز استانی در این استان اقدام به افزایش ضریب نفوذ گاز کردند. از سوی دیگر، در حوزه اجرای خطوط لوله انتقال گاز فشار قوی، تاسیسات تقویت فشار گاز و تجهیزات گازرسانی نیز رکوردهایی جدید ثبت شد و در مجموع ۵۰ درصد از افتتاح‌های شرکت مهندسی و توسعه گاز ایران در سال ۱۴۰۱ سهم استان سیستان و بلوچستان بود.

خط لوله انتقال گاز از زاهدان- زابل به طول ۲۲۰ کیلومتر، خط لوله انتقال گاز ایرانشهر- پالیزان- خاش به طول ۲۵۳ کیلومتر، پروژه خط لوله انتقال گاز ایرانشهر- چابهار به طول ۲۹۰ کیلومتر و... تنها بخشی از طرح‌هایی به شمار می‌آید که در دولت سیزدهم شاهد افتتاح و بهره‌برداری آن در دیار مهربانی بوده‌ایم.

اجرای پروژه‌های بهینه‌سازی

همزمان با توسعه زیرساخت‌های گازرسانی، اجرای پروژه‌های بهینه‌سازی با محوریت صنعت گاز در دستور کار قرار گرفت و در گام نخست، موتورخانه واحدهای خانگی، اداری و آموزشی به صورت رایگان بهینه شد. بر این اساس در قالب طرح ملی و سراسری، شرکت‌های گاز استانی نسبت به بهینه‌سازی موتورخانه‌ها اقدام کرده‌اند و این فرایند با پیشرفت مطلوبی در جریان است.

آنچه روایت شد تنها بخشی از دستاوردهای کارکنان صنعت گاز ایران در دو سال بود و مسیر پرافتخار شرکت ملی گاز ایران در حوزه‌های مختلف همچنان تداوم دارد و با اجرای برنامه‌های تعریف شده در دولت سیزدهم شاهد ثبت اقدام‌هایی ماندگار در تاریخ این شرکت خواهیم بود.

گازرسانی به روستاها و مناطق کمتر برخوردار را شاید بتوان یکی از مهم‌ترین برنامه‌های دولت سیزدهم در حوزه محرومیت‌زدایی، تحقق سیاست‌های عدالت اجتماعی و ایجاد رفاه و آرامش برای اهالی روستاها برشمرد که زمینه‌ساز مهاجرت معکوس، رونق کسب‌وکار و حفظ محیط‌زیست شده است

گزارشی از گام‌های برداشته شده شرکت‌های پالایشی در دولت سیزدهم

حرکت به سمت تعالی

مشعل | با روی کار آمدن دولت سیزدهم، راه‌اندازی و بهره‌برداری از پروژه‌ها شتاب گرفت و بیشتر پالایشگاه‌ها حداکثر توان خود را در تولید به کار بستند تا از این طریق بتوانند در مسیر توسعه هرچه بیشتر پالایشگاه‌ها گام بردارند. در گزارش پیش‌رو به اقدامات صورت گرفته از سوی پالایشگاه‌های کشور پرداخته شده که در ادامه می‌خوانید.

همزمان با رویکرد جدید وزارت نفت در دولت سیزدهم، مبنی بر کاهش خام‌فروشی و حرکت به سمت تولید محصولات با ارزش‌افزوده بیشتر، صنعت پالایش رونق دوباره یافت و طی یک سال گذشته، با تعریف پروژه‌های جدید پالایشی، تفاهمنامه و قراردادهای مختلفی در حوزه‌های مختلف از جمله افزایش ظرفیت پالایشی کشور، تکمیل طرح‌های توسعه پالایشگاهی، توسعه صنعت انتقال نفت و فرآورده کشور، نوسازی ناوگان حمل‌ونقل فرآورده و تعامل با شرکت‌های دانش‌بنیان، گام‌های موثری در زمینه توسعه و نوسازی زیرساخت‌های این صنعت برداشته شد.

صنعت نفت و گاز نقش برجسته‌ای در اقتصاد ایران، بویژه تحقق اقتصاد مقاومتی دارد، به‌گونه‌ای که پندهای ۱۳، ۱۴، ۱۵ و ۱۸ سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی به این حوزه اختصاص یافته است. خام‌فروشی نفت در عین سادگی و سهل‌الوصول بودن، مضراتی را برای کشور به همراه دارد؛ به عنوان مثال بودجه جاری کشور را وابسته می‌کند، براهتی تحریم‌پذیر است و از همه مهم‌تر کشور را از عواید تولید فرآورده‌های با ارزش نفتی محروم می‌کند.

در مقابل، رویکرد توسعه زنجیره ارزش نفت و گاز به جای خام‌فروشی، موجب ایجاد ارزش‌افزوده و رونق صنایع مرتبط با آن و اشتغالزایی مستقیم و غیرمستقیم می‌شود و به علت معاملات خرد، متنوع و غیرقابل رصد از منظر فنی، امکان فروش و بازاریابی آن در شرایط تحریم و غیرتحریم راحت‌تر از نفت خام است و در عمل، قابل تحریم نیست. همچنین با توجه به تغییر سبک زندگی در کشورهای توسعه‌یافته، مصرف مواد پتروشیمیایی برخلاف فرآورده‌های سوختی روند رو به رشدی دارد، از این رو تغییر رویکرد از خام‌فروشی به توسعه زنجیره ارزش نفت و گاز، کاملاً ضروری، راهبردی و آینده‌نگرانه است.

در نشست‌های ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی، دو طرح اولویت‌دار دولت سیزدهم به تصویب رسید و به‌منظور پیگیری مستمر تا حصول نتیجه در دستور کار دستگاه‌های متولی قرار گرفت. یکی از این طرح‌ها، طرح «توسعه زنجیره ارزش نفت و گاز» شامل ۱۶ اقدام و پروژه توسعه‌ای است که وزارت نفت، متولی آن است. اجرای این طرح، زمینه را برای توسعه زنجیره ارزش و عبور از خام‌فروشی که از محورهای اصلی اقتصاد مقاومتی به شمار می‌رود، فراهم خواهد کرد. به همین دلیل، به اولویت دولت تبدیل شده است. این طرح همچنین می‌تواند محور همکاری‌های دو و چندجانبه با چین و روسیه قرار گیرد که از این نظر نیز حائز اهمیت است.

طرح «توسعه زنجیره ارزش نفت و گاز» با توجه به اهمیت توسعه زنجیره ارزش نفت و گاز به‌عنوان یکی از محورهای راهبردی در ایجاد امنیت انرژی و مقاوم‌سازی اقتصاد تصویب شد و ذیل مواد ۱۳ و ۱۵ سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی به مفهوم «کاهش خام‌فروشی و افزایش و پایدارسازی درآمدهای زنجیره نفت و گاز» قرار گرفت.

ارتقا و بهینه‌سازی هفت پالایشگاه تبریز، شیراز، تهران، اصفهان، بندرعباس، امام خمینی(ره) و نفت آبادان و احداث سه پتروپالایشگاه ۳۰۰ هزار بشکه‌ای نفت شهید سلیمانی، ۳۰۰ هزار بشکه‌ای نفت مروارید مکران و ۱۲۰

هزار بشکه‌ای میعانات گازی مهر خلیج فارس از جمله طرح‌های اولویت‌دار صنعت پالایش در قالب طرح توسعه زنجیره ارزش نفت و گاز است که از میان ده‌ها و صدها اقدام و پروژه در دسترس انتخاب شده است؛ البته ذکر این نکته ضروری به نظر می‌آید که در بحث تأمین مالی که به‌عنوان مسأله اصلی بعضی از این پروژه‌ها مطرح است، قرار نیست از منابع بودجه‌ای استفاده شود، از این رو دولت بنا دارد با منابع غیربودجه‌ای از جمله سرمایه‌گذاری بانک‌ها، منابع مردمی و عمومی یا سرمایه‌گذاری و منابع خارجی با کمک گرفتن از ظرفیت‌های قانونی مرتبط از جمله قانون حمایت از توسعه پالایشگاه‌ها و پتروپالایشگاه‌ها، این اقدام‌ها را به نتیجه برساند و در این زمینه در حال نهایی‌سازی الگوی تأمین مالی با راهبری وزارت اقتصاد و همکاری نهادهای متولی است.

ارتقا و بهینه‌سازی در ۷ پالایشگاه کشور

طرح‌های ارتقای کمیت و کیفیت پالایشگاه‌های نفت خام کشور، اهدافی از جمله پاسخگویی به تغییر الگوی مصرف از فرآورده‌های میان تقطیر به فرآورده‌های سبک‌تر مانند بنزین، ارتقای کیفیت فرآورده‌های تولیدی بر اساس استانداردهای بین‌المللی، کاهش تولید نفت کوره، کاهش آلایندگی‌های محیط زیستی، تولید بیشتر بنزین و ارتقای کیفیت فرآورده‌های بنزین و گازوییل به یورو ۲ و یورو ۵ را دنبال می‌کنند، بنابراین با توجه به افزایش مصرف بنزین و گازوییل در کشور، حرکت به سمت اجرای طرح‌های ارتقا و کیفی‌سازی پالایشگاه‌های نفت خام به‌منظور تأمین امنیت سوخت کشور، ایجاد ارزش‌افزوده پالایشگاه‌ها، افزایش کیفیت فرآورده‌های نفتی و کاهش آلایندگی‌های محیط زیستی ضروری است. هم‌اکنون در پالایشگاه‌های کشور، سالانه حدود ۲۲ میلیون تن انواع فرآورده سنگین کم‌ارزش همچون نفت کوره تولید می‌شود (حدود ۲۵ درصد نفت خام تحویلی به پالایشگاه‌ها) که توجیه اقتصادی ندارد. به‌منظور کاهش تولید این فرآورده‌های سنگین و در نتیجه افزایش حاشیه سود پالایشگاه‌های کشور، وزارت نفت دولت سیزدهم مجوز ارتقا و بهینه‌سازی ۹ پالایشگاه موجود کشور را صادر کرده که به غیر از دو مورد که هنوز به جمع‌بندی نهایی نرسیده و مسائلی دارد، بقیه موارد به‌دلیل اهمیت بالا، در طرح «توسعه زنجیره ارزش نفت و گاز» ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی به‌عنوان اولویت، منتخب شده است.

در میان طرح‌های ارتقا و کیفی‌سازی، تولید کک سوزنی در پالایشگاه امام خمینی(ره) و کک اسفنجی در پالایشگاه بندرعباس که به‌ترتیب در صنعت فولاد و آلومینیوم کاربرد دارند و وارداتی بوده و در واقع گلوگاه این صنعت به‌شمار می‌رود هم وجود دارد. مقدار نیاز فعلی صنعت آلومینیوم و فولاد کشور به کک به‌ترتیب ۲۰۰ و ۴۵ هزار تن در سال است که بخش زیادی از آن به ارزش حدود ۱۰۰ میلیون دلار از طریق واردات تأمین می‌شود. با توجه به ظرفیت ۵۵ میلیون تنی پیش‌بینی‌شده تولید فولاد تا اقی ۱۴۰۴، نیاز صنعت فولاد به کک به حدود ۱۲۵ هزار تن در سال خواهد رسید.

رکورد پیشرفت ۳۲ درصدی بخش اجرایی مگا پروژه‌های پالایشی در سال پایانی پروژه و در دولت سیزدهم و ثبت رکورد اشتغال آفرینی مستقیم برای ۷ هزار و ۳۰۰ نفر و مجموعاً به میزان ۶۰ میلیون نفر - ساعت در سایت و ۱۵ هزار نفر اشتغال غیرمستقیم برای سازندگان تجهیزات صنعت نفت داخل کشور رقم خورد.

صدور مجوز خرید خودروهای مورد نیاز با امضای معاون اول رئیس جمهوری نیز از گام‌های برداشته شده پالایشگاه آبادان در مسیر توسعه است. هیأت وزیران در جلسه اول تیر ۱۴۰۱، با پیشنهاد وزارت نفت مبنی بر صدور مجوز برای خرید ۷۰ خودروی وانت دو دیفرانسیل تولید داخل از سوی شرکت پالایش نفت آبادان از محل اعتبارات مصوب مربوط و با رعایت سایر قوانین و مقررات موافقت کرد.

شرکت پالایش نفت آبادان در محدوده تاسیسات آبادان و بندر صادراتی ماهشهر با تنظیم و اجرای یک برنامه دقیق و منسجم و با استفاده از توانمندی و تجربه کارکنان ساعی خود در رده‌های مختلف سازمانی، طی اقدامی شایسته، موفق به تجدید اعتبار گواهی‌نامه‌های بین‌المللی سیستم‌های مدیریتی جاری خود شد.

پالایشگاه آبادان توانسته واحد آزمایشگاه این پالایشگاه را با تکیه بر توان و دانش نیروهای متخصص خود، تعمیر کرده و با به‌روزرسانی قطعات الکترونیکی آزمایشگاهی از رده خارج شده، سود تقریبی ۱۰ میلیارد و ۵۰ میلیون تومانی را به ثبت برساند.

پالایشگاه بندرعباس: افزایش ۱۰ میلیون لیتر انواع فراورده با مدرن‌سازی در چهار سال آینده

شرکت پالایش نفت بندرعباس با تکیه بر دانش مهندسان داخلی، یکی از پیچیده‌ترین و تخصصی‌ترین طرح‌های توسعه‌ای برای ارتقای محصولات سنگین با محوریت تولید کک اسفنجی را در دستور کار دارد که علاوه بر کک و فراورده‌های با ارزش افزوده بیشتر، تولید محصولات نفتا و پروپیلن به عنوان خوراک صنایع پتروشیمی را موجب خواهد شد.

دستاوردهای پروژه ارتقای کیفیت محصولات سنگین، کاهش میزان نفت کوره و استمرار تولید، تامین کک اسفنجی مورد نیاز صنایع آلومینیوم‌سازی کشور، قطع وابستگی به خارج از کشور، بومی‌سازی دانش فنی لازم که تا پیش از این تنها در اختیار آمریکا و فرانسه بود، جلوگیری از خروج ارز، بی‌اثر سازی تحریم‌ها و حفاظت و صیانت از محیط زیست، حمایت از سازندگان داخلی و ایجاد اشتغال از نتایج اجرای این پروژه ملی است.

ضمن آنکه در همجواری پالایشگاه بندرعباس، پتروپالایش شهید قاسم سلیمانی به ظرفیت ۳۰۰ هزار بشکه در روز ایجاد خواهد شد.

با توجه به اقدامات صورت گرفته در شرکت پالایش نفت بندرعباس، این شرکت جایزه جهانی پروژه سبز از انجمن مدیریت سبز اروپا برای پروژه افزایش ظرفیت و بهبود کیفیت بنزین و نفتگاز، عنوان شرکت پیشرو و تبه‌اول شاخص فروش در گروه فراورده‌های نفتی میان ۱۰۰ شرکت برتر و تندیس محصول برتر کشور برای تولید اسید کلریدریک گازی را از آن خود کرده است. از دیگر دستاوردهای پالایشگاه بندرعباس می‌توان به مسؤلیت اجتماعی و ساخت بیمارستان ۹۰ تختخوابی کودکان اشاره کرد.

پالایشگاه بندرعباس، برنامه مدرن‌سازی راطی سه تا چهار سال آینده اجرایی خواهد کرد. با اجرای این طرح حدود ۱۰ میلیون لیتر فراورده نفتی شامل نفتگاز و حلال‌ها به تولید کشور افزوده می‌شود.

به این منظور از نرم‌افزار بهینه‌سازی اقتصادی با عنوان ASPEN PIMS که در مجموعه‌های فرایندی مانند صنایع پالایشی و پتروشیمی بسیار معتبر بوده، استفاده کرده است. در این نرم‌افزار، بعد از ورود اطلاعات، مدل اقتصادی اجرا و نتیجه آن، به صورت یک گزارش ارائه می‌شود و در نهایت گزارش موصوف پس از تجزیه و تحلیل، مبنای برنامه‌ریزی و اجرا قرار می‌گیرد. در آینده نزدیک با به‌کارگیری این مدل اقتصادی در پروژه پالایشگاه جنوبی، شاهد نتایج مطلوبی در پالایشگاه اصفهان خواهیم بود.

همچنین این پالایشگاه رکورد سودآوری ۱۳ هزار میلیارد تومانی در بهار امسال را از آن خود کرده است. رابطه قیمت نفت خام و محصولات نفتی، یکی از دلایل این اتفاق ارزشمند بوده که البته این مهم، رشد خالص آماري شرکت‌های دیگر پالایشی را در پی داشته است. در این مسیر اهدافی همچون افزایش فراورده‌های با ارزش افزوده بالا و دستیابی به رکوردهای جدید در اهداف مالی و راهبردی شرکت به ثمر نشست، همچنین زمینه حرکت روبه رشد و تامین متوازن ذینفعان فراهم شده است.

پالایشگاه آبادان: بهره‌برداری از فاز دوم طرح توسعه

فاز دوم طرح توسعه پالایشگاه آبادان با ظرفیت ۲۱۰ هزار بشکه در روز، اسفند سال گذشته با حضور رئیس جمهوری به بهره‌برداری رسید.

جایگزینی و نوسازی این پالایشگاه در دوم حله صورت گرفته است که مرحله اول با احداث مجموعه جدید پالایشی در ۱۵۰ هزار بشکه در روز (فاز اول) در سال ۱۳۸۴ به بهره‌برداری رسید و مرحله دوم با احداث مجموعه جدید پالایشی با ظرفیت ۲۱۰ هزار بشکه در روز با عنوان طرح توسعه و تثبیت ظرفیت پالایشگاه آبادان (فاز ۲) که از تیر ۱۳۹۶ شروع شد و بخش نخست آن در آذر ۱۴۰۱ به بهره‌برداری رسید و بخش نهایی این فاز با حضور رئیس‌جمهور در روز ۲۶ اسفند مور بهره‌برداری قرار گرفت.

هدف از اجرای این طرح، تکمیل زنجیره ارزش، کاهش آسیب‌پذیری کشور در برابر تحریم‌ها از طریق تبدیل نفت خام و میعانات گازی به فراورده‌های نفتی و ارتقای کیفیت فراورده‌های نفتی است.

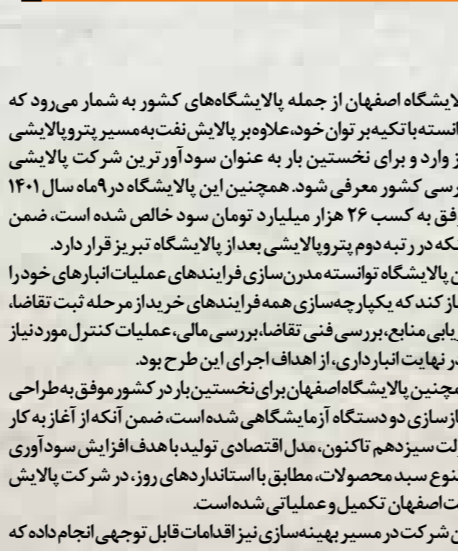
بر اساس اجرای این طرح، محصولات سبک تولیدی پالایشگاه مانند بنزین، نفت سفید، گازوئیل و گاز مایع افزایش می‌یابد و با برچیدن تجهیزات قدیمی با عمر بیش از ۷۰ سال، تجهیزات جدید جایگزین شده و وضعیت زیست‌محیطی پالایشگاه با حذف تاسیسات با بازده پایین و مصرف سوخت بالا، بهبود می‌یابد.

بهره‌برداری از فاز دوم طرح توسعه و تثبیت ظرفیت پالایشگاه آبادان، هشت ویژگی مهم دارد که منجر به رکورد در حوزه پالایشگاهی کشور شده است.

طراحی، ساخت و نصب بزرگ‌ترین واحد تقطیر در منطقه غرب آسیا به ظرفیت آن در جو، ۲۱۰ هزار بشکه در روز و واحد تقطیر در خلأ به ظرفیت ۱۰۰ هزار بشکه در روز است.

طراحی، ساخت و نصب بزرگ‌ترین واحد هیدروکراکر در غرب آسیا به ظرفیت بیش از ۴۲ هزار بشکه در روز، طراحی، ساخت، حمل و نصب یکپارچه بزرگ‌ترین کوره هیدروژن و در غرب آسیا به وزن یکپارچه ۵۰۰ تن، طراحی، ساخت و نصب بلندترین مشعل‌های پالایشگاهی کشور به ارتفاع ۱۲۵ متر و ۱۲۷ متر، طراحی و همچنین ساخت و نصب بزرگ‌ترین واحد تصفیه هیدروژنی نفتا به ظرفیت ۶۵ هزار بشکه در روز از مهم‌ترین ویژگی‌های این طرح محسوب می‌شود.

همچنین ثبت رکورد ۲۴ میلیون نفر - ساعت کار بدون حادثه (ناotan کننده) در میان مگا پروژه‌های پالایشی در کشور، ثبت

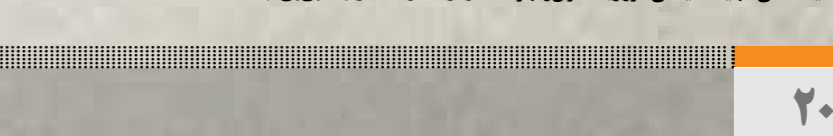
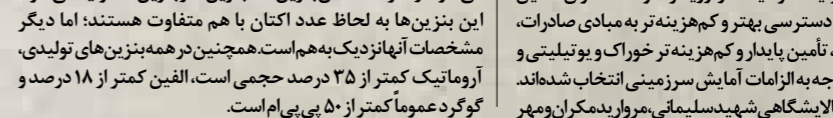
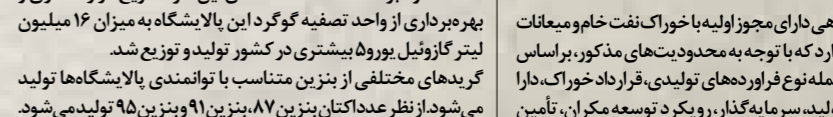
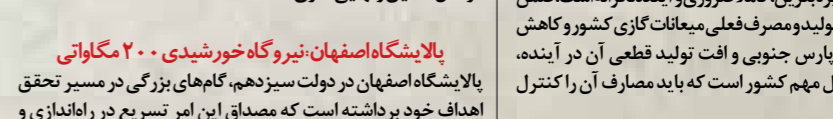
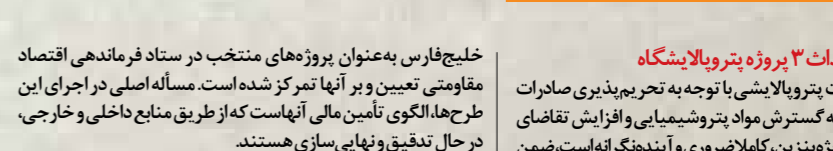
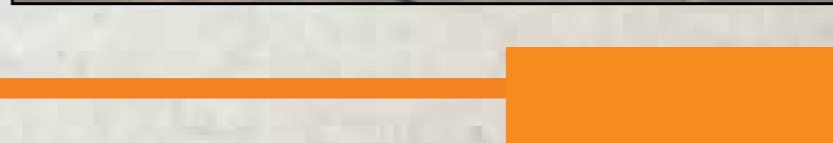

همچنین سال ۱۴۰۲ پروژه‌های بزرگی همچون ZLD, CCRO, HERO و ساخت سه کولینگ هیبریدی در دستور کار این پالایشگاه قرار دارد. با اجرای این طرح‌ها، حدود ۴۰۰ متر مکعب مصرف آب در هلدینگ پتروپالایش اصفهان کاهش می‌یابد.

تصفیه‌خانه پساب شاهین‌شهر و همچنین انتقال آب از خلیج فارس و دریای عمان از دیگر برنامه‌های در دستور کار هلدینگ پتروپالایش اصفهان برای تامین آب مورد نیاز است و کلنگ‌زنی نیروگاه خورشیدی ۲۰۰ مگاواتی پالایشگاه اصفهان نیز محقق خواهد شد.

در این زمینه باید توجه داشت که ابتدا نیروگاه ۵۰ مگاواتی راه‌اندازی می‌شود تا به تکنولوژی ساخت سلول‌های خورشیدی دست یافته و پس از آن به مرور این نیروگاه تکمیل خواهد شد.

زمان بهره‌برداری از نیروگاه خورشیدی ۲۰۰ مگاواتی هلدینگ پتروپالایش اصفهان پایان سال ۱۴۰۳ اعلام شده است. بر اساس برنامه‌ریزی صورت گرفته، قرار است طی ۱۲ سال این نیروگاه را تا تولید یک هزار مگاوات برق توسعه دهد که این میزان برق، معادل نیروگاه بوشهر خواهد بود.

احداث ۳ پروژه پتروپالایشگاه

در واقع افزایش ظرفیت پتروپالایشی با توجه به تحریم‌پذیری صادرات نفت خام، بازارهای روبه‌گسترش مواد پتروشیمیایی و افزایش تقاضای داخلی برای سوخت بویژه بنزین، کاملاً ضروری و آینده‌نگرانه است. ضمن اینکه با توجه به حجم تولید و مصرف فعلی میعانات گازی کشور و کاهش ذخایر میعانات گازی پارس جنوبی و افت تولید قطعی آن در آینده، میعانات گازی از مسائل مهم کشور است که باید مصارف آن را کنترل کرد.

۱۳ طرح پتروپالایشگاهی دارای مجوز اولیه با خوراک نفت خام و میعانات گازی در کشور وجود دارد که با توجه به محدودیت‌های مذکور، بر اساس معیارهای مختلف از جمله نوع فراورده‌های تولیدی، قرار داد خوراک، دارا بودن زمین، ظرفیت تولید، سرمایه‌گذار، رویکرد توسعه مکران، تأمین امنیت سوخت کشور، دسترسی بهتر و کم‌هزینه‌تر به مبادی صادرات، درصد پیشرفت پروژه، تأمین پایدار و کم‌هزینه‌تر خوراک و یوتیلیتی و محل احداث طرح یا توجه به الزامات آمایش سرزمینی انتخاب شده‌اند. همچنین ۳ طرح پتروپالایشگاهی شهید سلیمانی، مروارید مکران و مهر

راه‌اندازی واحد نمک‌زدایی نفتا برای نخستین بار در کشور با تکیه بر توان داخل، از دیگر دستاوردهای شرکت پالایش نفت لاوان از آغاز به کار دولت سیزدهم تاکنون است

تکیه بر توان داخل، از دیگر دستاوردهای شرکت پالایش نفت لاوان از آغاز به کار دولت سیزدهم تاکنون است. در تشریح دستاوردهای پالایشگاه نفت لاوان در حوزه ساخت و توانمندی‌های داخلی باید گفت که دو هزار و ۲۰۰ ردیف کالا با ۲۵ هزار قلم جنس به دست متخصصان داخلی ساخته و از خروج ارز از کشور به میزان ۲۹ میلیون یورو جلوگیری شده است. ضمن آنکه همسو با ایفای مسؤلیت‌های اجتماعی، دو طرح احداث اسکله مسافری شهید سلیمانی و گلزار شهدای گمنام جزیره لاوان نیز از سوی پالایشگاه لاوان انجام خواهد شد.

پالایشگاه کرمانشاه، افزایش تولید و کیفی سازی فراورده‌ها

پالایشگاه کرمانشاه نیز در مسیر توسعه گام‌های قابل توجهی برداشته که در این میان، می‌توان به عملیات اجرایی افزایش تولید و کیفی سازی فراورده‌های تولیدی این پالایشگاه در دولت سیزدهم اشاره کرد.

با اجرای پروژه توسعه‌ای پالایشگاه کرمانشاه، افزون بر افزایش ظرفیت، کیفیت محصولات تولیدی پالایشگاه از جمله بنزین، گازوئیل و نفت سفید به نحو قابل ملاحظه‌ای افزایش می‌یابد و به سطح یورو ۵ اروپا می‌رسد. علاوه بر این مقدار، تولید نفت کوره از ۵۰ درصد به ۲۲ درصد کاهش پیدا می‌کند. همچنین در پالایشگاه کرمانشاه طرح‌هایی از جمله راه‌اندازی بخش تقطیر در خلأ، تصفیه هیدروژنی، حذف بنزن از بنزین، تصفیه نفتای سبک و ایزومر یزاسیون، تولید هیدروژن، تأمین آمین، تصفیه آب‌های ترش، باز یافت گوگرد و تصفیه گازهای اسیدی اجرا خواهد شد که همه آنها برای ارتقای کیفیت محصولات لازم و ضروری است.

پالایشگاه تهران، ارزش افزایی برای ذینفعان تا افق ۱۴۱۰

شرکت پالایش نفت تهران نیز در مسیر توسعه، گام‌های موثری برداشته است، به گونه‌ای که نخستین اتاق صنعت در پارک فناوری پردیس به نام شرکت پالایش نفت تهران کلید خورده است. هدف از تشکیل این اتاق، تسهیل ارتباطات با شرکت‌های دانش‌بنیان و استارت‌آپی و ایجاد رابطه دوسویه با هدف پیوند نوآوری با صنعت است. این پالایشگاه طی یک سال اخیر توانسته است ۵ طرح نیمه‌تمام به ارزش اعتباری افزون بر ۱۴،۵ میلیون یورو را به مرحله بهره‌برداری برساند که طرح افزایش ظرفیت واحد تصفیه پساب پالایشگاه برای رفع محدودیت واحدهای عملیاتی قدیم و جدید و مقابله با بحران کم‌آبی، احداث و راه‌اندازی توربین‌های دوگانه‌سوز ترکیبی و ایستگاه جدید گاز برای تأمین برق واحدهای جدید پالایشگاه، احداث و راه‌اندازی سیستم بازیافت حرارتی سوم روی دیگ بخار برای جلوگیری از هدررفت انرژی، طرح سیستم اندازه‌گیری آنلاین پارامترهای محیط‌زیستی گاز خروجی دودکش‌ها و طرح استقرار سیستم اعلان و اطفا‌ی حریق مخازن باندوال (یک)، از جمله این طرح‌ها به شمار می‌روند.

همچنین این پالایشگاه اقدام به تدوین سند راهبردی کرده که در این سند به گزارش‌ها و پیش‌بینی‌های سازمان‌ها و شرکت‌های بین‌المللی مانند سازمان جهانی انرژی (IEA)، مؤسسه OCED، مؤسسه فیچ، گزارش BMI، گزارش BP Energy Outlook و همچنین همسویی با اسناد بالادستی مانند چشم‌انداز کشور، برنامه ششم توسعه و برنامه‌های وزارت نفت توجه شده است. متنوع‌سازی در سید کسب‌وکارهای شرکت و ایجاد یک هلدینگ سرمایه‌گذاری در بخش انرژی، از مهم‌ترین تغییرات راهبردی این سند است. ارزش افزایی برای ذینفعان با تولید پایدار فراورده‌های نفتی و سرمایه‌گذاری در بخش انرژی کشور به عنوان مأموریت اصلی شرکت پالایش نفت تهران تا افق ۱۴۱۰ تبیین شده است.

از دیگر دستاوردهای این پالایشگاه می‌توان به استفاده از ربات ضخامت سنج دیواره مخازن با سودآوری بیش از ۵۰ میلیارد ریال اشاره کرد. در سال‌های قبل و تقریباً در تمام مدت زمان انجام تعمیرات اساسی و در سرویس قرار گرفتن واحد پالایشی، سنجش ضخامت دیواره مخازن با روش‌های سنتی انجام می‌شد. برای این منظور باید در اطراف مخزن مورد بازرسی، داربست بندی اجرا می‌شد و سپس بازرسی از طریق دستگاه مخصوص، ضخامت دیواره مخزن را در چند نقطه محدود می‌سنجید.

پالایشگاه تهران همانند دیگر پالایشگاه‌های کشور، مباحث زیست‌محیطی را مورد توجه قرار داده و اکنون ۷۰ درصد مساحت پالایشگاه نفت تهران، جنگل و فضای سبز است و ۹ آنالایزر بر کوره‌های پالایشگاه نصب و راه‌اندازی می‌شود که بیش از ۱۹ میلیارد تومان برای بهره‌برداری از آن هزینه داشته است.

این پالایشگاه در ممیزی پالایشگاه‌های کشور که به صورت سالانه انجام می‌شود، موفق شده در قسمت‌های مختلف زیست‌محیطی مانند آب، خاک، هوا، سرب و فرایندها رتبه اول را در میان ۱۰ شرکت پالایشگاهی کسب کند.

پالایشگاه تبریز: کسب مقام نخستین شرکت پتروپالایشی

پالایشگاه تبریز، نخستین شرکت پتروپالایشی را از آن خود کرده و توانسته خوراک مورد نیاز صنایع پتروشیمی را تأمین کند.

این پالایشگاه با محور قرار دادن مفهوم توسعه پایدار به عنوان اصل اساسی برای ایجاد توازن بین توسعه اقتصادی کشور و حفاظت محیط‌زیست، فعالیت‌های خود را نسبت به کنترل اثرات نامطلوب زیست‌محیطی برنامه‌ریزی کرده است، به گونه‌ای که با احداث واحدهای کیفی سازی، در مسیر انطباق محصولات تولیدی خود با استانداردهای روز زیست‌محیطی و تکمیل زنجیره صنعت سبز گام برداشته و ابزارهای کنترلی پایش آنلاین را برای کنترل خروجی‌های محیطی در حدود استانداردهای ابلاغی سازمان

غرب کشور را دریافت کرده است. این طرح زیست‌محیطی، با سرمایه‌گذاری ۱۷۰ میلیون دلاری در شرکت پالایش نفت تبریز تعریف شده و در مرحله اجرا قرار دارد.

پالایشگاه لاوان، احداث پتروپالایش ۱۵۰ هزار تنی

پالایشگاه لاوان نیز همسو با دیگر پتروپالایشگاه‌های کشور، طرح احداث پتروپالایش ۱۵۰ هزار تنی را در همجواری خود در دستور کار دارد. این پالایشگاه به منظور ارتقای کیفیت و کمیت فراورده‌های

نفتی، تغییر الگوی تولید و همچنین صیانت از محیط‌زیست، طرح بهبود فرایند و بهینه‌سازی ظرفیت را در برنامه خود دارد.

پالایشگاه لاوان همچنین طی سال‌های گذشته از محیط‌زیست غافل نشده و پروژه‌های فرایندی محیط‌زیستی را در دستور کار دارد که از جمله پروژه‌های زیست‌محیطی می‌توان به کاهش آلودگی هوا، خاک و آب از طریق کاهش ۹۸/۳ درصدی میزان گوگرد سوخت جت و ۹۹/۵ درصدی گوگرد در نفتگاز، باز یافت گوگرد از گازهای اسیدی، به میزان ۹۹/۵ درصد و جلوگیری از انتشار آلاینده‌ها در

پالایشگاه ستاره خلیج فارس: دستیابی به پیش‌بینی قیمت‌های جهانی

پالایشگاه ستاره خلیج فارس، جوان‌ترین پالایشگاه کشور به شمار می‌رود که با تکیه بر توان داخلی ساخته شده است. ساخت این پالایشگاه با ۷۰۰ هکتار مساحت از سال ۱۳۸۵ آغاز شد که و در پایان سال ۱۳۹۷ سه فاز نخست آن به بهره‌برداری رسید و اکنون بزرگ‌ترین پالایشگاه میعانات گازی در جهان به شمار می‌رود. این پالایشگاه توانسته است در بیست و پنجمین سال رتبه‌بندی شرکت‌های برتر کشور مقام دوم را از آن خود کند. از دیگر دستاوردهای پالایشگاه ستاره خلیج فارس، دستیابی به سیستم هوشمند **back calculate** ابداعی در این شرکت و الگوریتم **Arima** است که با این روش توانسته نسبت به پیش‌بینی روند قیمت‌های جهانی آگاه باشد و بتواند با تحلیل‌های روزانه بازارهای مختلف در سراسر جهان، دو اصل اساسی جذب مشتریان جدید و حفظ آنها را به معنای واقعی اجرا و کسب رضایت آنان را همواره دنبال کند.

این پالایشگاه با گسترش نقش مشتریان بین‌المللی خود در ایفای مسؤولیت‌های اجتماعی، همواره بر توسعه جوامع محلی تأکید دارد و ساخت بیمارستان ۲۶۴ تختخوابی را در مجتمع آموزشی، درمانی و پژوهشی پیامبر اعظم اجرایی کرده است. این بیمارستان ۲۸۰۰ مترمربع زیربنا دارد و در ۷ طبقه به اجرا درآمده است. اکنون مصوبات لازم برای ادامه روند ساخت بیمارستان نفت ستاره خلیج فارس که به کندی پیش می‌رفت، به تصویب رسیده و مناقصات آن در شرف برگزاری است تا ساخت این مجموعه عظیم درمانی تسریع یابد.

۳ میلیون قلم کالای ایرانی در پالایشگاه‌های فراسرزمینی

صدور خدمات فنی و مهندسی ایرانی یکی از اولویت‌های وزارت نفت است و شرکت ملی پالایش و پخش فراورده‌های نفتی ایران تاکنون حدود ۳ میلیون قلم کالا و تجهیزات پالایشی را به کشورهای مختلف صادر کرده است.

این شرکت در حوزه پیشبرد پروژه‌های پالایشی و پتروپالایشی و ارتقای پالایشگاه‌های فعلی در سال گذشته جلساتی را با سهامداران و مدیران عامل شرکت‌های پالایشی در کشور برگزار و تکلیف کرده که طرح جامعی را برای تثبیت ظرفیت به همراه کیفی‌سازی محصولات تولیدی تدوین و اجرایی کنند. روند تولید نفت خام در کشور به سمت تولید نفت خام سنگین است، در نتیجه در حوزه کاهش تولید و کیفی‌سازی تولید نفت کوره نیز برنامه‌هایی را در نظر گرفتیم.

احداث واحدهای پالایشی ذیل طرح جامع نیاز به اخذ لایسنس داشت که این نیازمندی با کمک پژوهشگاه صنعت نفت، شرکت‌های دانش‌بنیان و منابع خارجی تأمین شد. در حوزه تأمین مالی پروژه‌ها نیز تکلیف کردیم که برخی پالایشگاه‌ها به میزان ۳۰ درصد از سود پالایشی خود را به این پروژه‌ها اختصاص دهند.

در قانون بودجه ۱۴۰۲ نیز این پیشنهاد دولت به تصویب مجلس رسید که ۴۰ درصد از عواید سود پالایشی به اجرای پروژه‌های کیفی‌سازی پالایشگاه‌ها اختصاص یابد و به موازات آن، شاخص کیفی فراورده‌ها نیز مدنظر قرار می‌گیرد و بسته به میزان تعهد پالایشگاه‌ها به کیفی‌سازی، در ارائه تخفیف ۵ درصدی در خوراک آنها عمل می‌شود. این تکلیفات قانونی در بلندمدت به نفع خود سهامداران است. در کنار پروژه‌های ارتقا و کیفی‌سازی پالایشگاه‌های فعلی، ما احداث پالایشگاه‌ها و پتروپالایشگاه‌های جدید را نیز در

طراحی آنها به سمت پتروپالایشگاه‌ها هدایت شود که این کار نیز انجام شد. پالایشگاه خوزستان و شهید سلیمانی (هرمز سابق) از جمله این طرح‌ها بودند.

عملیات اجرایی پتروپالایشگاه شهید سلیمانی

پتروپالایشگاه شهید سلیمانی، از جمله طرح‌هایی است که طرح احداث آن در دولت سیزدهم رقم خورد و متولی آن، یعنی وزارت نفت نیز با رویکرد فاصله‌گیری از خام‌فروشی بر آن تمرکز کرده است.

هم‌اکنون مطالعات امکان‌سنجی پتروپالایشگاه شهید سلیمانی انجام شده است. برای تأمین مالی این پروژه در ابتدا مجموعه‌ای از بانک‌ها اقدام کردند و حرکت به سمتی است که برای احداث آن شرکتی ثبت و فرایند اجرایی آغاز شود. فرایند طولانی تأمین مالی پروژه از سویی بانک‌ها و ضرورت دریافت مجوزهای لازم برای انجام این مهم از سوی دیگر موجب شد تا شرکت ملی پالایش و پخش فراورده‌های نفتی ایران، شرکت ملی مهندسی و ساختمان نفت را به عنوان مجری طرح انتخاب و در مسیر اجرایی کردن احداث پتروپالایشگاه شهید سلیمانی گام بردارد.

عملیات اجرایی پتروپالایشگاه شهید سلیمانی در ۴ فاز تعریف شده که یک فاز شامل احداث بوتیلیتی، دو فاز شامل احداث واحدهای فرایندی و یک فاز نیز برای احداث واحد پتروشیمی در نظر گرفته شده است.

آخرین وضعیت ۴ پتروپالایشگاه

افزون بر طرح احداث پتروپالایشگاه شهید سلیمانی، احداث چهار طرح پتروپالایشی مهر خلیج فارس، آدیش جنوبی، خوزستان و مروارید مکران نیز در قالب ۱۳ پروژه پتروپالایشگاهی در دولت سیزدهم و وزارت نفت این دولت کلید خورده است.

با توجه به حل مشکلات پالایشگاه مهر خلیج فارس (با ظرفیت ۱۲۰ هزار بشکه میعانات گازی) و تسهیلاتی که قانون بودجه برای تأمین مالی آن در نظر گرفته، انتظار می‌رود اجرای این پروژه نیز سرعت گیرد. بخشی از خرید تجهیزات این پروژه انجام شده و به حدود ۵۶ درصد پیشرفت فیزیکی رسیده است.

پروژه پتروپالایشی آدیش جنوبی با ظرفیت ۶۰ هزار بشکه میعانات گازی در سیراف نیز با ۶۶ درصد پیشرفت وضعیت مناسبی دارد و پایان سال ۱۴۰۲ زمان بهره‌برداری از آن اعلام شده است.

پتروپالایشگاه ۱۸۰ هزار بشکه‌ای خوزستان نیز از دیگر طرح‌هایی به شمار می‌رود که با روی کار آمدن دولت سیزدهم به احیای آن اقدام شده است. سند زمین برای احداث این پتروپالایشگاه و همچنین مجوز تأمین خوراک آن آماده است، ضمن اینکه پیش‌نویس فنی طرح مزبور آماده و پیشنهادهای فنی آن در خصوص نحوه تأمین خوراک، احداث خط لوله و امکانات مورد نیاز در بندر صادراتی ماهشهر ارائه شده است. انتظار می‌رود امسال با تعیین تکلیف در خصوص احداث این پتروپالایشگاه به سمت عملیاتی شدن گام برداشته شود.

مدیرعامل پتروپالایشگاه خوزستان تعیین شده و دولت و وزارت نفت مصمم هستند که احداث این پتروپالایشگاه را در کنار پتروپالایشگاه شهید سلیمانی پیش ببرند.

پروژه پتروپالایشگاه مروارید مکران با ظرفیت پالایش ۳۰۰ هزار بشکه نفت خام نیز دیگر پتروپالایشگاهی است که وزارت نفت دولت سیزدهم به احداث آن اهتمام دارد. برای اجرای این طرح، نقدینگی از محل فروش نفت خام پیش‌بینی

شده است. ستاد اجرایی فرمان امام و بانک ملت، این طرح را با هم پیش می‌برند. هم‌اکنون زمین احداث پتروپالایشگاه مروارید مکران تسطیح و برخی مخازن آن نیز ساخته شده است.

حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان

سال ۱۴۰۱ از سوی رهبر معظم انقلاب، سال «تولید، دانش‌بنیان و اشتغال‌آفرین» نامگذاری شد. با توجه به چندوجهی بودن این شعار ارزشمند، دولت سیزدهم نیز با تمرکز بر آن، دستگاه‌های اجرایی را در بخش‌های ستادی و عملیاتی موظف به آن کرد تا در همسویی با این شعار و تحقق آن گام بردارند و تعامل بیش از پیش با شرکت‌های دانش‌بنیان در دستور کار قرار گیرد.

شرکت ملی پالایش و پخش فراورده‌های نفتی که شرکتی مادر تخصصی در وزارت نفت به شمار می‌آید، از این قاعده مستثنا نماند و سوار بر این موج، به منظور تعامل هرچه بیشتر با شرکت‌های دانش‌بنیان در مسیر پیشبرد اهداف عالیه، تلاش‌های بسیار انجام داد. این شرکت با نگاه حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان و استفاده از توانمندی آنها که همواره مورد تأکید و تأیید در دولت سیزدهم بوده و است، تعامل بسیاری را با شرکت‌های دانش‌بنیان در دستور کار قرار داده که انعقاد تفاهنامه‌های پژوهشی با پنج شرکت دانش‌بنیان به منظور هوشمندسازی، ساخت ربات‌ها، تجهیزات سامانه هوشمند، حمایت از تولید برج‌های نور و تجهیزات کارت‌خوان سامانه هوشمند سوخت، مصداق‌های عینی آن هستند. از دیگر حمایت‌های این شرکت در تعامل با شرکت‌های دانش‌بنیان می‌توان به امضای تفاهنامه با ۱۷ شرکت توانمند دانش‌بنیان به ارزش ۷۵ میلیون دلار و رونمایی از دستگاه سولفورزدایی از مازوت و سوخت امولسیون و دستگاه جداسازی روغن از سساب به منظور کاهش آلاینده‌گی محیط زیست و جلوگیری از آلودگی هوا اشاره کرد.

تولید کاتالیست در مجموعه شرکت ملی پالایش و پخش فراورده‌های نفتی ایران با همکاری و تعامل شرکت‌های دانش‌بنیان، دستاورد دیگری از این نگاه حمایتی است. کاتالیستی ایرانی که با تکیه بر توان علمی و تخصصی پژوهشگران ایرانی ساخته شده است و در پالایشگاه امام خمینی (ره) سازند به کار گرفته می‌شود.

تبدیل وضعیت اینترگران

تبدیل وضعیت اینترگران در دستگاه‌های دولتی براساس مصوبات مجلس، تکلیف مهمی برای دستگاه‌های اجرایی و وزار تخانه‌ها از جمله وزارت نفت به شمار می‌آید. پیرو این تکلیف، چهار شرکت اصلی این وزار تخانه از جمله شرکت ملی پالایش و پخش مکلف شدند تا بسترهای لازم را برای عملیاتی کردن بند «و» و بند «د» با هدف تبدیل وضعیت اینترگران آماده کنند.

بر همین اساس، شرکت ملی پالایش و پخش فراورده‌های نفتی ایران طی یک سال گذشته، تبدیل وضعیت اینترگران رسمی را به استناد بند (و) و بند (د) قانون بودجه در دستور کار قرار داده است. براساس این دو بند قانونی، ۴ هزار و ۴۲۵ نفر جذب شرکت ملی پالایش و پخش فراورده‌های نفتی ایران می‌شوند. با توجه به اقدام‌های انجام شده در این شرکت، تاکنون براساس بند (و) ۹۶۴ نفر و براساس بند (د) نیز از ۳ هزار و ۴۶۱ نفر، یک‌هزار و ۳۲۳ تبدیل وضعیت شده‌اند و ۲ هزار و ۱۲۸ نفر نیز در مراحل مختلف برای طی این روند قرار دارند.

دستور کار داریم. پروژه‌هایی در گذشته مطرح بودند که به آسیب‌شناسی آنها پرداختیم. به‌طور مثال یکی از این طرح‌ها، پروژه مهر خلیج فارس بود که مشکلاتی را در حوزه تأمین سرویس‌های جانبی، زمین، اتصال به شبکه خط لوله و... با پالایشگاه ستاره خلیج فارس داشت. به لطف خدا با پیگیری‌های انجام شده این مشکلات برطرف شده تا پروژه مهر خلیج فارس با سرعت بالاتری به پیشرفت ادامه دهد. برخی طرح‌های پالایشی با خوراک نفت خام نیز از گذشته وجود داشتند که نیاز بود مجوز خوراک آنها تأمین یا الگوی

صدور خدمات فنی و مهندسی ایرانی یکی از اولویت‌های وزارت نفت است و شرکت ملی پالایش و پخش فراورده‌های نفتی ایران تاکنون حدود ۳ میلیون قلم کالا و تجهیزات پالایشی را به کشورهای مختلف صادر کرده است

دستاوردهای ۳ شرکت زیرمجموعه پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران در سالگرد انتخاب دولت سیزدهم

انتقال 61 میلیارد لیتر فرآورده نفتی

تأمین و توزیع بنزین

مشعل نزدیک به دو سال از انتخاب دولت سیزدهم می‌گذرد و در این مدت فعالیت دولت مردمی، صنعت نفت و حوزه‌های زیربخشی آن از جمله شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران فراز و نشیب‌های مختلفی را پشت سر گذاشت و با چالش‌ها و مشکلات متعدد دست و پنجه نرم کرد. این شرکت یکی از پرکارترین و فعال‌ترین مجموعه‌های صنعت نفت و شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی است که افزون بر پیشبرد برنامه‌های اصلی خود در حوزه توزیع فرآورده نفتی، در ابتدای کار دولت سیزدهم با چالش‌های بزرگ و حساسی رو به روشد؛ چالش‌هایی همچون حمله سایبری به سامانه هوشمند سوخت، روبرویی با سرمای کم سابقه در زمستان ۱۴۰۱ و تأمین سوخت مایع صنایع و نیروگاه‌ها، همچنین توزیع کم نظیر بنزین در پی افزایش مصرف آن به دلیل فروکش کردن بیماری کرونا که با تلاش شبانه‌روزی کارکنان خستگی‌ناپذیر خود توانست بر همه آنها فائق آید و به خوبی از آنها گذر کند. افزون بر شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران، شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت ایران و شرکت ملی مهندسی و ساختمان نفت ایران به عنوان بازوهای کمک‌کننده، نقش آفرینی کردند و در همسویی با سیاست‌ها و اهداف کلان شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران گام برداشتند. در گزارش پیش رو تلاش شده است به مهم‌ترین اقدام‌ها و دستاوردهای این شرکت‌ها به عنوان بخشی از صنعت نفت، به ویژه در دو سال فعالیت شبانه‌روزی دولت سیزدهم پرداخته شود.

انتقال فرآورده‌های نفتی با خط لوله یادشده ۱۵۰ هزار بشکه در روز خواهد بود که در طول مسیر پریپچ و خم خود از سه استان کرمان، خراسان جنوبی و خراسان رضوی گذر می‌کند. ۸۹۶ کیلومتر از این خط لوله ۲۲ اینچ و ۵۲ کیلومتر از آن ۱۸ اینچ خواهد بود (در مجموع با ظرفیت ۱۵۰ هزار بشکه)، در مسیر این پروژه ۲ مرکز انتقال نفت (تلمبه‌خانه) و ۳ پایانه ساخته می‌شود.

خط لوله جدید با پشتیبانی منابع داخلی

تفاهمنامه تأمین مالی احداث خط لوله مهر آران - فسا - شیراز (پارس) نیز روزهای پایانی سال ۱۴۰۰ امضا شد. خط لوله جدید و راهبردی پارس با طول ۴۰۰ کیلومتر و با قطر ۱۴ اینچ، روزانه ۱۲ میلیون لیتر انواع فرآورده نفتی راز مهر آران به شیراز منتقل خواهد کرد. این خط لوله در مسیر شهرستان‌های مهر آران و فسا ساخته می‌شود و سپس به شیراز می‌رسد. در طول مسیر این خط لوله ۲ تلمبه‌خانه، یک پایانه و یک انبار نفت جدید به ظرفیت ۸۰ میلیون لیتر در فسا ساخته خواهد شد. در قالب این پروژه که منابع مالی آن از طریق اعتبارات بانکی (بانک تجارت) و نیز منابع داخلی شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی تأمین خواهد شد، توسعه انبار نفت شیراز در دستور کار قرار گرفته است. ظرفیت انتقال خط لوله پارس ۷۳ هزار بشکه در روز (حدود ۱۲ میلیون لیتر فرآورده در روز) خواهد بود و

عملیات اجرایی آن چهار ساله بوده و از امسال آغاز خواهد شد. خط لوله جدید پارس در مسیر شهرهای مهر آران - فسا و شیراز با هدف تأمین کسری و توزیع بهینه سوخت مورد نیاز استان فارس احداث می‌شود. استفاده از خط لوله به عنوان جایگزین حمل و نقل جاده‌ای و افزایش سهم انتقال فرآورده به وسیله خط لوله و کاهش تردد جاده‌ای، از دیگر مزایای احداث این خط لوله جدید است.

طرح احداث مخزن‌نگاه شهید مهدوی

شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران همسویا اهداف راهبردی کشور در ذخیره‌سازی فرآورده‌های نفتی از جمله بنزین و گازوئیل، احداث انبارهای جدید نفت و مخازن ذخیره‌سازی فرآورده‌های نفتی را نیز به عنوان مأموریت‌های جدید شرکت در دستور کار قرار داده است. به همین منظور در قالب امضای تفاهمنامه‌ای با بانک ملی ایران، طرح ذخیره‌سازی فرآورده‌های نفتی در مجاورت پایانه‌گاه بندر عباس، مزین به نام پر آوازه شهید نادر مهدوی اردیبهشت ۱۴۰۱ در حضور جواداوجی، وزیر نفت کلید خورد. طرح احداث مخزن‌نگاه شهید نادر مهدوی به مدت سه سال به همراه سرمایه‌گذاری بانک ملی ایران به روش BOT تکمیل، نهایی و اجرایی می‌شود. حجم کلی پروژه با احداث ۱۸ مخزن به ظرفیت ۶۰۰ میلیون لیتر، شامل ۸ مخزن ۴۰ میلیون لیتری سقف شناور بنزین (موتور) جمعاً به ظرفیت ۳۲۰ میلیون

لیتر، ۲ مخزن ۲۰ میلیون لیتری سقف شناور بنزین (موتور) جمعاً به ظرفیت ۴۰ میلیون لیتر، ۴ مخزن ۴۰ میلیون لیتری سقف ثابت نفت گاز (گازوئیل) جمعاً به ظرفیت ۱۶۰ میلیون لیتر و ۴ مخزن ۲۰ میلیون لیتری سقف ثابت نفت گاز (گازوئیل) جمعاً به ظرفیت ۸۰ میلیون لیتر است.

تفاهمنامه پنج‌جانبه با دانش بنیان‌ها

تقویت اقتصاد نفت با محوریت دانش محور و فناوری شدن به طور جدی در دولت سیزدهم کلید خورد. اقدام‌های گسترده وزارت نفت برای تقویت بخش دانشی و فناورانه صنعت نفت از این نظر که نیاز به فناوری‌های نوین و استفاده از ظرفیت‌های دانش بنیان رفته رفته پررنگ تر می‌شود، کاملاً آشکار و ملموس است. ابتکار عمل و تلاش‌های وزارت نفت در جهت دانش بنیان کردن این صنعت، تهدیدهای یکجانبه غربی‌ها را به فرصت تبدیل ساخت و همه‌ها علیه این صنعت مخاطره آمیز را خنثی کرد. فعالیت شرکت‌های دانش بنیان به منظور هم‌افزایی علم و ثروت، توسعه اقتصاد دانش محور و تحقق اهداف علمی و اقتصادی است که نه تنها به عنوان موتور رشد و توسعه هر کشور شناخته می‌شود، بلکه تلاش‌ها، پشتکار عمل و ایده‌های فناورانه این دست از شرکت‌هاست که می‌تواند سرمنشا رونق، شکوفایی، بالندگی و پیشرفت علم و دانش در کشور باشد.

به همین منظور شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران و پنج شرکت دانش بنیان تفاهمنامه امضا کردند. بی شک امضای این تفاهمنامه پنج جانبه با هدف استمرار و گسترش استفاده از فناوری‌های نوین شکل گرفته و همسو با رهنمودهای مقام معظم رهبری و شعار سال، قدم‌های موثری در ارتقا و بهبود کیفیت کسب و کار این دست از شرکت‌ها برداشته است.

رونمایی از کارت هوشمند سوخت تولید بانک ملی

بهمن ماه پارسال، کارت هوشمند سوخت تولید شده در شرکت چاپ و نشر بانک ملی که با بومی‌سازی فناوری تراشه کارت هوشمند سوخت محقق شده است، با حضور علی اکبر نژادعلی، مدیرعامل شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران و ابوالفضل نجارزاده، سرپرست بانک ملی برگزار و از کارت هوشمند سوخت تولیدی در شرکت چاپ و نشر بانک ملی ایران رونمایی شد. طی قرارداد امضا شده میان شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران، تولید یک میلیون قطعه کارت هوشمند سوخت در دستور کار شرکت چاپ و نشر بانک ملی ایران قرار گرفته است که تاکنون ۸۰۰ هزار قطعه از این کارت‌ها تحویل شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران شده است و ۲۰۰ هزار قطعه دیگر نیز به زودی تحویل خواهد شد. فناوری تولید تراشه کارت‌های هوشمند تاکنون به صورت انحصاری تنها در اختیار چند کشور بود که با بومی‌سازی این تراشه‌ها در شرکت چاپ و نشر بانک ملی، به سمت بومی‌سازی در حوزه کارت‌های هوشمند سوخت گام برداشته شده است.

رونمایی از طرح بهنگام‌سازی فروش

طرح بهنگام‌سازی فروش (پهنوش) در هوشمندسازی عرضه سی‌ان‌جی در جایگاه‌های عرضه گاز طبیعی خردادماه

۱۴۰۱ رونمایی شد. از جمله اهداف و مزایای اجرای این طرح را می‌توان عدالت در توزیع بارانه‌های بخش حمل‌ونقل، زیرساخت کارآمد، انعطاف پذیری، سیاست پذیری، کاهش چشمگیر هزینه‌ها، افزایش شفافیت و فسادستیزی، افزایش درآمد دولت از محل تهدید قاچاق و انحراف فرآورده‌ها، جابجایی و کوچک‌سازی دولت همسو با سیاست‌های اصل ۴۴ قانون اساسی، مدیریت توزیع و اعمال سیاست‌های تشویقی و امکان توسعه طرح‌های ملی بالابندی در کشور برشمرد.

رونمایی از ۵ طرح ملی زیرساختی

شهریور ماه ۱۴۰۱ پنج طرح ملی زیرساخت‌های ایجاد شده همسو با اهداف دولت الکترونیک و تکالیف قانونی ابلاغی به شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی با حضور جلیل سالاری، مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران، علی اکبر نژادعلی، مدیرعامل شرکت ملی پخش فرآورده‌ها بنفتی ایران، همچنین مدیران عامل بانک‌های ملت و تجارت رونمایی شد. این پنج طرح زیرساختی شامل صدور مجوز احداث جایگاه‌ها از طریق درگاه ملی مجوزهای کشور، سامانه تبدیل خودروهای بنزینی به دوگانه‌سوز،

اتصال درگاه‌های کسب و کار شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی به پنجره واحد دولت الکترونیک، تمرکز حساب‌های شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی نزد بانک مرکزی و هوشمندسازی جایگاه‌های گاز فشرده (سی‌ان‌جی) است.

آغاز صادرات دریایی گاز مایع

طرح صادرات دریایی گاز مایع شهریور ماه ۱۴۰۱ همزمان با آغاز هفته دولت به بهره‌برداری رسید. مدت زمان اجرای این طرح از ایده تا اجرا تنها دو ماه بوده و بدون کمترین بودجه و با ۴۳ هزار نفر ساعت کار جهادی، تأسیسات متروک بندرعباس از مرکز ذخیره‌سازی به مبدا صادرات دریایی گاز مایع (ال‌بی‌جی) تبدیل شده است. با اجرایی شدن این طرح همچنین برای ۲۰۰ نفر اشتغال‌زایی شده است و از محل صرفه‌جویی در محصولی که در مشعل پالایشگاه‌های بندرعباس می‌سوخت، سالانه تا ۳۶۰ میلیون دلار نصیب کشور می‌شود. با اجرای این طرح، استان هرمزگان که به عنوان یکی از قطب‌های انرژی کشور مطرح است، به یکی از قطب‌های صادرات در حوزه انرژی نیز تبدیل خواهد شد. این طرح که با هدف تقویت جایگاه هرمزگان به عنوان قطب تولید و صادرات انرژی راه‌اندازی شده و در کنار

پتروپالایشگاه شهید سلیمانی به ارزش ۵.۱۲ میلیارد دلار و انبار نفت شهید مهدوی که در آینده در این منطقه با ظرفیت ۶۰۰ میلیون تن به بهره‌برداری می‌رسد، از جمله طرح‌هایی است که امنیت انرژی در منطقه هرمزگان را بهبود می‌بخشد. تأسیسات گاز مایع بندرعباس با داشتن ۹ سکوی تخلیه و ۲ موتورخانه، امکان تخلیه همزمان ۹ دستگاه گازکش و پمپاژ فرآورده‌های آن با خط لوله انتقال ۱۶ اینچ به اسکله نفتی شهید باهنر بندرعباس را دارد. موتورخانه یادشده از ۱۷ دستگاه پمپ و ۷ دستگاه کمپرسور برای تأمین فشار عملیاتی لازم برای انتقال گاز مایع بهره‌مندی در این پروژه متخصصان شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران با باز مهندسی و عملیات فرآیندی ضمن رعایت همه‌دستور عمل‌های بهداشتی، ایمنی و محیط زیست (HSE) و رعایت مقررات ایمنی در صنعت نفت برای نخستین بار در کشور بدون بهره‌برداری از مخازن ذخیره‌سازی گاز مایع فرآیند انتقال از گازکش به کشتی را به‌طور مستقیم به اجرا در آورده‌اند. با بهره‌برداری از این تأسیسات و تخلیه همزمان ۹ دستگاه گازکش و بهره‌مندی از توان پمپ‌ها و کمپرسورها، اکنون امکان بارگیری دریایی به‌طور میانگین ۶ هزار تن گاز مایع در شبانه‌روز میسر

1

در اغلب مناطق سی‌وهفت گانه زیرپوشش شرکت پخش فرآورده‌های نفتی ایران، بیش از ۶۰ درصد عموم مردم از کارت سوخت شخصی خود در جایگاه‌ها استفاده می‌کنند

می‌شود.

پلکانی شدن حق‌العمل جایگاه‌ها

شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران از ابتدای مردادماه ۱۴۰۱ و برای نخستین بار در کشور حق‌العمل جایگاه‌های عرضه نفت گاز در کشور را پلکانی کرد که این اقدام مهم، رضایت‌مندی مجموعه مالکان مجاری عرضه و جایگاه داران را به دنبال داشت. این شرکت در اردیبهشت‌ماه ۱۴۰۰ با همکاری معاونت برنامه‌ریزی وزارت نفت و برگزاری نشست‌های پر شمار با سازمان برنامه و بودجه و سازمان حمایت از حقوق مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان و مشارکت جایگاهداران کشور، انجمن صنفی جایگاهداران و کانون انجمن‌های صنفی به نتیجه مطلوبی رسید و در پی آن، هیئت وزیران افزایش ۴۵ درصدی حق‌العمل جایگاهداران را تصویب کرد. با صدور این مجوز و برنامه‌ریزی‌های انجام شده، حق‌العمل جایگاه‌ها به صورت پلکانی در نظر گرفته شد. به این صورت که با فروش ۶۵۰ هزار لیتر در ماه، یک مبلغ و برای فروش بیش از ۶۵۰ هزار لیتر نیز، مبلغ دیگری در نظر گرفته شد، ضمن این که سقف بودجه ای که تعیین شده بود نیز رعایت شد.

تخلیه نفت گاز با مخزن‌دار ریلی

تخلیه نفت گاز با مخزن‌دار ریلی با هدف تخلیه روزانه ۳ میلیون لیتر نفت گاز و صفر شدن تردد نفتکش‌ها از بندرعباس به یزد، در انبار نفت شهید صدوقی یزد به عنوان کریدور شمال و شمال شرق نقشه سوخت کشور، پروژه مهم دیگری است که در وزارت نفت دولت سیزدهم کلید خورده است. با تجهیز، تکمیل و راه‌اندازی طرح مخزن‌دار ریلی، افزون بر آزادسازی شمار زیادی نفتکش جاده پیما و فعالیت دوباره آنها در بخش‌های دیگر، پرداخت کرایه حمل با مسافت روزانه بیش از ۷۰۰ کیلومتر حذف و در مصرف نفت گاز برای تردد نفتکش‌ها نیز جلوگیری به عمل خواهد آمد. مقدار مصرف سوخت ریلی نسبت به نفتکش‌ها بسیار ناچیز و اجرای این پروژه افزون بر امنیت و ایمنی برای رانندگان در جاده‌ها، به لحاظ محیط زیستی نیز بسیار مؤثر است. از آبان‌ماه ۱۴۰۱، در نشست‌هایی مشترک با حضور مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی و مدیرعامل و مدیران ستادی شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی مصوب شد تا در کمترین زمان ممکن پروژه تخلیه نفت گاز از طریق مخزن‌دار ریلی در انبار نفت شهید صدوقی یزد که کریدور شمال و شمال شرقی کشور است، به مرحله اجرا در آید. پس از بازدیدهای میدانی از محل پروژه و ارائه گزارش به مدیران بالادستی، پیشنهادهایی برای انجام کار، سه‌روش ارائه شد که روش پیمانی امانی، با توجه به تسریع در اجرا و کاهش هزینه و استفاده از نیروهای زبده و متخصص مناطق تصویب شد. در اجرای این پروژه الکتروپمپ‌ها از هرمزگان، لوله و اتصالات از شرکت‌های ملی مهندسی و خطوط لوله و مخبرات با تأییدیه‌های لازم از مدیریت بازرگانی ارسال شده است.

تأمین ۵۰۰ دستگاه نفتکش

روژ آمد کردن ناوگان انتقال فرآورده در زنجیره تأمین و توزیع فرآورده کشور به‌عنوان یکی از مهم‌ترین برنامه‌های صنعت پالایش کشور در ابتدای دولت سیزدهم مورد توجه قرار گرفت که با گذشت کمتر از ۶ ماه تفاهمنامه نوسازی و تقویت ناوگان سوخت‌رسان جاده‌ای میان شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی، بانک ملت و سه شرکت داخلی برای تأمین ۵۰۰ کشتی به ارزش ۱۷ هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان به امضا رسید.

2

توانسته است به ثبت رکورد انتقال ۱۲۸ میلیارد لیتر نفت خام و فرآورده در کشور دست یابد

طرح صادرات دریایی

گاز مایع شهریورماه

۱۴۰۱ همزمان با آغاز

هفته دولت به

بهره‌برداری رسید

شرکت ملی پخش

فرآورده‌های نفتی

ایران از ابتدای

مردادماه ۱۴۰۱ و

برای نخستین بار

در کشور حق‌العمل

جایگاه‌های عرضه

نفت گاز در کشور را

پلکانی کرد

3

4

پس از یک سال تفاهمنامه در آذرماه ۱۴۰۱ عملیاتی شد و ۵۰۰ دستگاه نفتکش سوخت‌رسان با استانداردهای روزآمد جهان به ناوگان حمل و نقل فرآورده‌های نفتی پیوست. شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی در طول شبانه‌روز بیش از ۲۱۰ میلیون لیتر انواع فرآورده‌های نفتی را از انبارها به مراکز مصرف جابه‌جایی کند که عمده این جابه‌جایی از طریق ناوگان حمل‌ونقل جاده‌ای انجام می‌شود. ناوگان حمل‌ونقل ریلی هم از طریق شرکت‌های خصوصی پخش‌ریلی کار انتقال را انجام می‌دهد و بیشتر شامل جابه‌جایی نفت کوره و نفت‌گاز در حوزه نیروگاهی و مقاصد صادراتی است. هم‌اکنون حدود ۶۵ درصد فرآورده مورد نیاز پخش نیروگاهی یا نفتکش ارسال و حمل می‌شود و حدود ۱۲ هزار نفتکش در زنجیره توزیع فرآورده فعالیت می‌کنند که نوسازی این ناوگان، نقش مهمی در تسهیل و به‌روزرسانی فرآیندهای این عملیات، افزایش ضریب ایمنی و استانداردهای محیط‌زیستی ایفا خواهد کرد.

گذر موفق از سرمای سخت زمستان ۱۴۰۱

تأمین پایدار و مطمئن سوخت زمستانی از آن دست موضوع‌هایی است که شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی از ابتدای آغاز به‌کار دولت سیزدهم، آن را با نگاهی ویژه‌تر در صدر برنامه‌های خود قرار داد؛ به طوری که سال گذشته با وجود ورود موج سرمای زودهنگام و افزایش تصاعدی مصرف گاز طبیعی در کشور، این مهم با مشارکت و تعامل مناسب شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی، شرکت ملی گاز و وزارت نیرو و تلاش شبانه‌روزی و بی‌وقفه این بخش‌ها به ویژه کارکنان شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران در تأمین سوخت مایع نیروگاه‌ها، پاییز و زمستان، بدون خاموشی و قطع برق سپری شد. امسال نیز بنا بر اظهارات دست‌درکاران این مجموعه، پیش‌بینی‌های لازم در بخش فرآیند سوخت‌رسانی و ذخیره‌سازی در انبارهای نفت و مخازن نیروگاه‌ها انجام شد و این روند به صورت مستمر همچنان ادامه دارد. شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران همچنین این اطمینان خاطر را به هموطنان داده است که در عرضه فرآورده‌های نفتی حتی به دور دست‌ترین نقاط و روستاهای کشور نیز مشکلی وجود ندارد و تلاش همه همکاران این مجموعه برای توزیع فرآورده به نحو مطلوب است و زمستان امسال با پیش‌بینی‌های انجام‌شده، توزیع سوخت تاکنون روند مناسبی داشته است. کارگروه بحران شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی به‌منظور مدیریت مطلوب تأمین و توزیع سوخت کشور و مقابله با سیلاب و آبگرفتگی‌های احتمالی فعال شده و با برگزاری نشست‌های روزانه در دو نوبت صبحگاهی و عصرگاهی، روند سوخت‌رسانی به همه بخش‌ها را به دقت رصد و پایش لحظه‌ای می‌کند.

ساماندهی کارت سوخت جایگاه‌ها

نگرانی‌ها از باب مصرف لجام گسیخته بنزین، دولت و مجلس را بر آن داشت تا نسبت به اصلاح فرآیند عرضه این فرآورده راهبردی، تدبیری بیندیشند تا ضمن بهبود نظام توزیع بنزین و نفت‌گاز در کاهش قاچاق سوخت نیز اثر بخشی لازم را به همراه داشته باشد. به همین منظور بیرو بند (ه) جزء ۷ تبصره ۱۴ قانون بودجه امسال، ۹۰ درصد خودروهایی بنزین سوز و ۹۵ درصد خودروهایی نفت‌گاز سوز (گازوئیل) برای سوختگیری باید از کارت سوخت شخصی استفاده کنند و حتی الامکان کارت سوخت جایگاه‌ها در مواقع ضروری در دسترس عموم قرار داده شود. طرحی که اگر چه در ابتدا با اما و اگرهای فراوانی همراه شد، اما براساس آمارهای موجود، به سرعت مورد استقبال عموم قرار گرفت؛ به گونه‌ای که هم‌اکنون در اغلب مناطق سی‌وهفت‌گانه زیر پوشش شرکت پخش فرآورده‌های نفتی ایران، بیش از ۶۰ درصد عموم مردم از کارت سوخت شخصی خود در جایگاه‌ها استفاده می‌کنند. ساماندهی کارت سوخت جایگاه‌داران به هیچ عنوان تغییر در سهمیه‌بندی یا تغییر قیمت را به دنبال ندارد

بلکه هر کارت در جایگاه‌های سوخت سقف برداشت روزانه دارد و جایگاه‌داران نمی‌توانند فقط با کارت‌های خود به مردم سوخت تحویل دهند.

توافق چهار جانبه برای سپهتن

پنجم اردیبهشت‌ماه امسال، توافق چهار جانبه ایجاد سامانه پایش هوشمند تردد ناوگان بین جاده‌ای (سپهتن) میان شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران، شرکت بهینه‌سازی مصرف سوخت، پلیس راهنمایی و رانندگی فراجا و سازمان راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای به‌امضای رسید. این سامانه در اصل تخصیص سوخت بر مبنای پیمایش است تا از این رهگذر بتوان بر مدیریت مصرف سوخت و پایش و نظارت هوشمندانه در مواجهه با انواع مخاطرات جاده‌ای، به ویژه مدیریت هوشمند تردد ناوگان حمل‌ونقل بین شهری نیز تحولی بنیادین ایجاد کرد. بر اساس این توافق چهار جانبه، مجری این طرح، سازمان راهداری است و منابع مالی آن قرار است از محل صرفه‌جویی سوخت تأمین شود. در این میان وزارت نفت نیز بر اساس قانون مکلف شده است تا پایان امسال سامانه مرتبط با این طرح را تکمیل و راه‌اندازی کند. دورنمای این طرح حاکی از آن است که بالغ بر ۳۶۸ هزار دستگاه خودرو سنگین فعال در ناوگان حمل‌ونقل برون شهری به این سامانه متصل شوند و تحت نظارت و پایش چند جانبه قرار گیرند.

تمدید تفاهمنامه آموزشی با سازمان فنی حرفه‌ای

تفاهمنامه آموزشی شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی با سازمان فنی حرفه‌ای کشور در حاشیه نشست خبری جلیل سالاری، معاون وزیر نفت در امور پالایش و پخش در سومین روز برگزاری بیست‌وهفتمین نمایشگاه بین‌المللی نفت امضا و تمدید شد. این تفاهمنامه آموزشی در زمینه آموزش اپراتوری و تکنیسینی کارکنان جایگاه‌های عرضه گاز طبیعی فشرده (سی‌ان‌جی) است و غلامحسین حسینی‌نیا، معاون وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی و رئیس سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور و سعید زارع، مدیر منابع انسانی شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی آن را امضا کردند.

انتقال ۶۱ میلیارد لیتر فرآورده نفتی با خط لوله

شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت ایران یکی از شرکت‌های زیرمجموعه شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران است که با ماموریت انتقال کلان‌مواد نفتی ایفای نقشی موثر در تأمین انرژی بخش‌های مختلف صنعتی و بهینه‌سازی اقتصاد ملی را به عهده دارد. چشم‌انداز شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت ایران دستیابی به جایگاه برترین شرکت در زمینه انتقال کلان، پایدار و ایمن نفت خام و فرآورده‌های نفتی و ارائه خدمات مخابرات صنعتی در خاورمیانه است. همچنین این شرکت با اجرای طرح‌های توسعه ای در صنعت انتقال نفت از جمله طرح‌های جدید احداث خطوط لوله، توانسته است به ثبت رکورد انتقال ۱۲۸ میلیارد لیتر نفت خام و فرآورده در کشور دست یابد که این خود تحولی چشمگیر در صنعت انتقال نفت و فرآورده محسوب خواهد شد. نگاهی اجمالی به عملکرد شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت در سال‌های اخیر حاکی از آن است که بیشترین انتقال فرآورده در سال ۹۸ و ۵۹۹ میلیارد لیتر انجام شده است. این مقدار در سال ۱۴۰۰ با ۹۰۰ میلیون لیتر افزایش، رکورد انتقال ۶۰ میلیارد و ۹۰۰ میلیون لیتر فرآورده را ثبت کرد که بالاترین رقم انتقال فرآورده‌های نفتی در طول عمر خطوط لوله به شمار می‌آید. از میزان عنوان شده بنزین و نفت‌گاز حدود ۹۰ درصد فرآورده انتقالی را به خود اختصاص می‌دهد و بقیه نیز دیگر فرآورده‌های نفتی است. شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت ایران همچنین در زمینه انتقال نفت خام نیز رکورد تازه را ثبت کرده؛ به گونه‌ای که با انتقال ۹۰۶۷ میلیارد لیتر نفت خام در سال ۱۴۰۱ توانسته است به نتایج چشمگیری در این زمینه دست پیدا کند.

1 2

اقدام‌های گسترده وزارت نفت برای تقویت بخش دانشی و فناوریانه صنعت نفت از این نظر که نیاز به رفته رفته پررنگ‌تر می‌شود، کاملاً آشکار و ملموس است

تولید یک میلیون قطعه کارت هوشمند سوخت در دستور کار شرکت چاپ و نشر بانک ملی ایران قرار گرفته است که تاکنون ۸۰۰ هزار قطعه از این کارت‌ها تحویل شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران شده است و ۲۰۰ هزار قطعه دیگر نیز به زودی تحویل خواهد شد

داخلی سازی ۱۰۰ درصدی تجهیزات

داخلی سازی ۱۰۰ درصدی تجهیزات مورد نیاز صنعت انتقال نفت، توانمندی ساخت توربین‌های انتقال با توان بالادر داخل کشور، بهره‌برداری از پروژه جایگزینی خط لوله نظامیه اهواز - سبزآب در سال جاری، اجرای طرح پژوهشی با دانشگاه شریف در زمینه کشف سرعت غیرمجاز از خطوط لوله، پایش خطوط لوله نفت و فرآورده با استفاده از پهپاد، افزایش طول پیگرانی‌های هوشمند، تعمیر اساسی ۸ دستگاه توربین با قطعات داخلی و دریافت گواهی‌نامه سیستم مدیریت انرژی در همه مناطق کشور، از دیگر اقدام‌های مهم شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت ایران به شمار می‌آید.

ملی مهندسی، شرکت زیرساخت و بازوی اجرایی

شرکت ملی مهندسی و ساختمان نفت ایران با سابقه ۵۰ سال فعالیت در احداث پالایشگاه‌ها، مخازن ذخیره‌سازی، احداث خطوط لوله انتقال نفت خام و فرآورده‌های نفتی، بازوی اجرایی شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی به شمار می‌آید. با روی کار آمدن دولت سیزدهم و تمرکز مدیران این شرکت بر تعمیق اولویت‌های ساختاری و نیز تکمیل پروژه‌های نیمه تمام سال‌های گذشته، برنامه‌ریزی هدفمندی برای بهره‌مندی حداکثری از منابع داخلی و استفاده از ظرفیت توان سازندگان داخلی انجام شده است تا گام‌های موثری در مسیر اجرای طرح‌های زیربنایی در بخش پایین دستی صنعت نفت برداشته شود. مجریان و دست‌درکاران اجرای پروژه‌های ثبت شده در این شرکت نیز اطمینان خاطر داده‌اند تا این طرح‌ها در کمترین زمان ممکن به ثمر برسد و برگ‌زین دیگری در کارنامه شرکت ملی مهندسی و ساختمان نفت ایران ثبت شود. طرح احداث خط لوله نایب - کاشان - ری، افتتاح بزرگ‌ترین واحد تقطیر کشور در پالایشگاه آبادان، احداث خط لوله ۲۶ اینچ بندرعباس - مهرآران، تکمیل خط لوله مهرآران - رفسنجان،

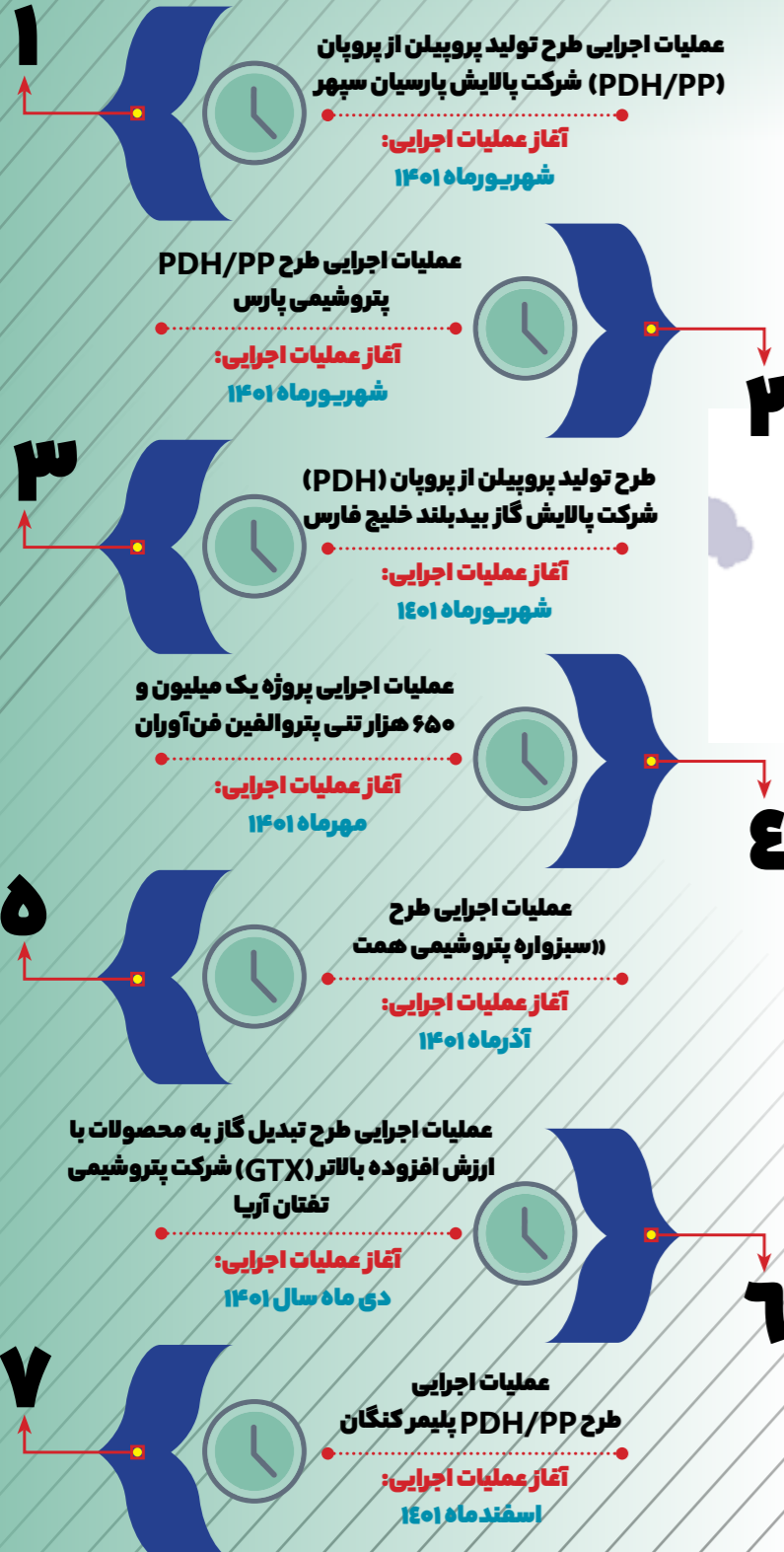
احداث واحد گوگردزایی از نه‌مانده‌های برج تقطیر پالایشگاه اصفهان، راه‌اندازی پروژه برق‌رسانی به مراکز انتقال نفت بندرعباس، قطب آباد و مهرآران و احداث تلمیه خانه‌ها و پایانه‌های خط لوله بندرعباس - سیرجان، از جمله مهم‌ترین طرح‌ها و پروژه‌های اولویت دار شرکت ملی مهندسی و ساختمان نفت ایران به شمار می‌رود. قرار است اجرای این طرح‌ها با تأمین منابع داخلی و با در نظر گرفتن توان اجرایی شرکت‌های دانش‌بنیان و فعالان داخلی تکمیل شود. همچنین اجرای طرح توسعه و تثبیت ظرفیت پالایشگاه آبادان، امضای تفاهمنامه با پژوهشگاه صنعت نفت در زمینه ارائه خدمات مشاوره و توسعه و تأمین دانش فنی واحدهای فرآیندی صنایع نفت، گاز، پالایش و پتروشیمی و دیگر صنایع داخلی و خارج از کشور و امضای تفاهم‌نامه با شرکت پالایش نفت لاوان به منظور انجام خدمات مطالعاتی و مهندسی پروژه احداث پتروپالایشگاه ۱۵۰ هزار بشکه‌ای رامی‌توان از اهم اقدام‌های مهم شرکت ملی مهندسی و ساختمان نفت ایران برشمرد. بر اساس این گزارش، رسالت اصلی شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران، صیانت از فرآورده و توزیع مناسب آن در کشور است. شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت ایران در زمینه ماموریت انتقال کلان مواد نفتی، ایفای نقشی موثر در تأمین انرژی بخش‌های مختلف صنعتی و بهینه‌سازی اقتصاد ملی را به عهده دارد و شرکت ملی مهندسی و ساختمان نفت ایران با سابقه ۵۰ سال فعالیت در احداث پالایشگاه‌ها، مخازن ذخیره‌سازی، احداث خطوط لوله انتقال نفت خام و فرآورده‌های نفتی، بازوی اجرایی شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی به شمار می‌آید. بر این اساس تأمین و توزیع ۶۱ میلیارد لیتر فرآورده‌های نفتی از طریق ۴ هزار و ۵۰۰ جایگاه عرضه سوخت و جابه‌جایی ۱۳۵ میلیارد لیتر فرآورده‌های نفتی در شعاع ۵۰۰ کیلومتر با ناوگان جاده‌ای در کشور، ثبت رکورد انتقال ۱۲۸ میلیارد لیتر نفت خام و فرآورده‌های نفتی با افزایش ۱۸ درصدی نسبت به دوره پیش به ثبت رسیده است.

طرح‌های

پتروشیمی

در دولت سیزدهم

طرح‌های آغاز شده

طرح‌های بهره برداری شده

مسئولیت اجتماعی از دریچه صنعت نفت

۲ سال

رونق و آبادانی

مشعل - وزارت نفت دولت مردمی سیزدهم در امریای طرح های مسئولیت اجتماعی رویکرد مثبت و ویژه تری دارد. اقدام های برجسته وزارت نفت در ایفای مسئولیت اجتماعی و انجام خدمات عام المنفعه به موازات فعالیت های ذاتی خود نظیر اکتشاف، استخراج، تولید و بهره برداری از منابع انرژی، کاملا مشهود بوده و توانسته است نقش موثری در رونق و شکوفایی اجتماعی و فرهنگی مردم مناطق محروم به همراه داشته باشد. مدیریت نظارت بر طرح های عمرانی مناطق نفت خیز به نمایندگی از شرکت ملی نفت ایران در چند سال گذشته، اقدام های گسترده ای اعم از نوسازی مدارس، افزایش سرانه فضاهای آموزشی، ورزشی و درمانی، راهسازی، توانمندسازی نیروهای بومی، آب رسانی و اجرای

پروژه های دفع فاضلاب شهری و توسعه منابع طبیعی را به انجام رسانده است. اکنون در آستانه دومین سال از عمر دولت سیزدهم مروری بر آخرین دستاوردهای صنعت عظیم نفت در حوزه خدمات عام المنفعه خالی از لطف نیست. از ابتدای شهریور ۱۴۰۰ تا پایان خردادماه امسال، تعداد ۵ هزار و ۸۸۱ پروژه به تفکیک ۶۵ طرح آموزشی، هزار و ۶۳۸ طرح ورزشی، ۳۵۳ پروژه بهداشتی، ۴۴۱ پروژه راه، ۲۰۳ طرح آبرسانی، ۵۲ طرح برق رسانی، هزار و ۶۶۱ طرح هادی و ۴۶۷ پروژه خدماتی با اعتباری بالغ بر ۱۶ هزار و ۱۰۰ میلیارد تومان تعریف شده است که از میان آنها ۴ هزار و ۵۶۴ پروژه در دست اقدام و هزار و ۲۱۷ پروژه نیز تکمیل شده است.

بهسازی و آسفالت معابر روستاهای شهرستان های سیروان ایلام و دشت آزادگان به ترتیب با صرف اعتباری افزون بر ۲۰ و ۲۰ میلیارد ریال به همت مدیریت نظارت بر طرح های عمرانی مناطق نفت خیز شرکت ملی نفت ایران انجام شد. طرح بهسازی روستاهای استان ایلام شامل ۱۴ هزار مترمربع آسفالت، قیر پاشی و احداث ۲۰۳ متر جوی و جدول در روستاهای سر تنگ، لر بنی، اسلامیه و نثارمله ماران بوده که هم اکنون تکمیل و به مردم شریف این روستاها تحویل شده است. همچنین معابر روستاهای شهرستان دشت آزادگان استان خوزستان شامل برپچه سفلی، جرگه سید علی، جلالیه جنوبی، جلیزی عبدالرضا، سید عزیز و صگور فریح بوده که خردادماه امسال بهسازی و آسفالت شد. معابر چهار روستا در شهرستان بهبهان به همت مدیریت نظارت بر طرح های عمرانی مناطق نفت خیز شرکت ملی نفت ایران با صرف اعتباری افزون بر ۲۲ میلیارد ریال، بازسازی و به بنیاد مسکن استان خوزستان به عنوان دستگاه بهره بردار تحویل شد. این معابر در روستاهای تار تار، راه دسترسی بین دودانگه بزرگ و قنبری و حدفاصل دودانگه به قنبری، شاه غالب و تل کهنه در شهرستان بهبهان، در مجموع به ابعاد ۱۶ هزار و ۷۰۰ مترمربع شامل زیرسازی، بیس، قیر و آسفالت، جوی و جدول، انجام بل های از نباطی زیرزمینی به منظور آبیاری نخلستان ها، از سوی شرکت ملی نفت ایران با همکاری بنیاد مسکن استان خوزستان تکمیل شد و به بهره برداری رسید.

پروژه بزرگ ۵۰۰ واحدی مسکن مهر شهرک ولیعصر مسجد سلیمان با مبلغی معادل ۵۱ میلیارد تومان از محل اعتبارات شرکت ملی نفت ایران با همکاری مدیریت نظارت بر طرح های عمرانی مناطق نفت خیز با اداره کل بنیاد مسکن انقلاب اسلامی استان خوزستان از ابتدای سال ۱۴۰۰ کلید خورد. در مدت ۱۸ ماه از اجرای پروژه، ۲۵۵ واحد مسکونی تکمیل و به مردم مسجد سلیمان که در مناطق آلوده و نفت خیز زندگی می کردند، تحویل داده شده است و آنها هم اکنون ساکن هستند. ۲۴۵ واحد دیگر تکمیل و تنها محوطه سازی آن باقیمانده است، که به محض تکمیل عملیات آماده سازی، این تعداد واحد مسکونی هم تقدیم مردم می شود. واحدها شامل ۳۱ بلوک طبقاتی با سازه فلزی است که ۶ بلوک آن دارای ۵ طبقه و چهار واحد مسکونی به مساحت ۱۰۰ مترمربع است که در مجموع ۱۲۰ واحد مسکونی می شود و ۲۵ بلوک دیگر شامل ۴ طبقه و هر طبقه شامل سه واحد ۱۱۰ متری است.

وزارت نفت در قالب طرح های آموزشی مسئولیت های اجتماعی از محل مجموع اعتباری بالغ بر ۲۶۴ میلیارد ریال موفق شد اردوگاه دانش آموزی شهید باهنر شبانکاره را در شهرستان دشتستان با متر از هزار و ۱۹۶ متر مربع تکمیل کند. همچنین از محل اعتبار ذکر شده برای احداث مدرسه ۱۰ کلاسه روستای بستانلو شهرستان عسلویه با زیربنای هزار و ۸۶۷ مترمربع با همکاری سازمان نوسازی مدارس استان اقدام کرد. با این میزان اعتبار همچنین مدرسه ۶ کلاسه خدیجه کبری آبدان شهرستان دیزر با زیربنای هزار و ۲۹۵ مترمربع تکمیل شد و به بهره برداری رسید. دبستان مختلط ۶ کلاسه طرح صبح و بعداز ظهر سهیمو شمالی در شهرستان عسلویه با زیر بنای ۷۸۹ مترمربع، دبستان ۱۲ کلاسه قدس شهرستان کنگان با زیربنای هزار و ۶۹۲ مترمربع، مدرسه روستای گورک خورشیدی فاز یک، تکمیل مدرسه سه کلاسه محمود احمدی فاز یک و ساخت مدرسه ۶ کلاسه امام صادق (ع) بهره باغ با زیربنای هزار و ۵۲۸ مترمربع از دیگر طرح هایی بود که به عنوان طرح های مسئولیت اجتماعی وزارت نفت انجام و به بهره برداری رسید. با این اقدام ها مدیریت نظارت بر طرح های عمرانی مناطق نفت خیز شرکت ملی نفت ایران موفق شد سرانه آموزشی را بهبود بخشد و بار تقای سطح کمی و کیفیت مراکز آموزشی به تحصیل و توانمندسازی اقشار کم بر خوردار مناطق پیرامونی نفت کمک کند.

خط انتقال و شبکه توزیع آب آشامیدنی دوروستای شهرستان قشم به منظور پایداری بیشتر و تأمین و توزیع آب آشامیدنی در روستاهایی که پیش از این فاقد شبکه آب رسانی بوده اند، با صرف اعتبار ۲۸ میلیارد ریالی (اعتبار در نظر گرفته شده برای این پروژه افزون بر ۸۵ میلیارد ریال بوده است)، ۱۸ کیلومتر خط انتقال و شبکه توزیع آب آشامیدنی به روستاهای معتمد آباد و نقاشه در شهرستان قشم استان هرمزگان تکمیل و به آبفای استان هرمزگان به عنوان دستگاه بهره بردار تحویل داده شد. با بهره برداری از این پروژه، ۵۰۰ نفر از مردم این روستاها از آب آشامیدنی سالم بهره مند می شوند.

با توجه به اینکه امسال از سوی مقام معظم رهبری با عنوان سال «تولید، دانش بنیان و اشتغال آفرین» نام گذاری شده، ۲۵۴ میلیارد تومان اعتبار برای اجرای ۴۵ طرح حوزه علوم و فناوری از سوی مدیریت نظارت بر طرح های عمرانی مناطق نفت خیز شرکت ملی نفت ایران در نظر گرفته شده است. این طرح ها برای کمک به احداث و تکمیل مراکز آموزش عالی در قالب پروژه های عمرانی و خرید تجهیزات با دانشگاه های مناطق نفت خیز، گاز خیز و محروم کشور مصوب شده اند که در حال اجرا هستند. درصد پیشرفت این ۴۵ پروژه متفاوت است، اما تاکنون دو طرح تکمیل و اعتبار یک میلیارد و ۳۰۰ میلیون تومانی آنها نیز پرداخت شده است و به بهره برداری رسیده اند.

کمک به رفع مشکل آب آشامیدنی، توسعه شبکه فاضلاب، احداث مخزن و شبکه آب رسانی، حفر چاه های دستی و برق رسانی به آنها از نمونه اقدام هایی است که بخش مهمی از بودجه مسئولیت های اجتماعی وزارت نفت را به خود اختصاص داده است. بیشترین تکالیف حوزه آفا متعلق به استان خوزستان است که با اعتباری بالغ بر ۴۸۸ میلیارد و ۹۳ میلیون ریال، برای کمک به رفع مشکل آب آشامیدنی در اغلب روستاهای این استان اجرا شده است. همچنین طرح های آفا استان بوشهر که شامل کمک به احداث مخزن و خط انتقال آب مناطق خارک، چاهه، علی آباد و باغ شیخ است، در مجموع با اعتبار ۹۸ میلیارد ریال در دستور کار مدیریت عمران مناطق نفت خیز قرار دارد. بر همین اساس استان ایلام در مجموع با اعتبار ۶۷ میلیارد و ۴۰۰ میلیون ریال طرح های آفا برای کمک به رفع مشکل آب آشامیدنی اجرا می شود. در خراسان رضوی طرح های احداث مخزن، حفر چاه دستی، برق رسانی، احداث اتاقک کلریناتور، لوله گذاری، نصب انشعاب ها، نصب و تجهیزات پمپاژ و اجرای هیدروکلریناتور با اعتبار ۴۰ میلیارد ریال تکلیف شده است. همچنین در شهرستان های بیرجند استان خراسان جنوبی یک طرح تکمیل شبکه فاضلاب با اعتبار ۵۰ میلیارد ریال لحاظ شده و اجرایی می شود و در نهایت در استان سیستان و بلوچستان نیز قرار است در مناطق کم بر خور دار یادیک، جکیگور، بندینی و پسکوه، با اعتباری بالغ بر ۲۰۰ میلیارد ریال طرح هایی با موضوع تکمیل تأسیسات آب آشامیدنی اجرا شود.

با توجه به نبود سرانه فضای ورزشی در روستاها و کمک به فعال شدن جوانان و نوجوانان، همچنین توسعه زیر ساخت های ورزشی، تأمین و تقای سلامت مردم، ایجاد و توسعه شور و نشاط اجتماعی، گسترش ورزش در سطوح مختلف جامعه و افزایش سرانه ورزشی در مناطق نفت خیز، مدیریت نظارت بر طرح های عمرانی مناطق نفت خیز اقدام به احداث زمین های چمن مصنوعی در روستاهای استان های کهگیلویه و بویر احمد و هرمزگان کرده است. بر این اساس، ۶ پروژه زمین چمن مصنوعی در استان کهگیلویه و بویر احمد با صرف اعتباری افزون بر ۵۰ میلیارد ریال احداث شده که این فضای ورزشی در روستای درب کلات شهرستان دنا، روستاهای روشن آباد، سرپری، دره لبک، شهرستان کهگیلویه، روستای کلاغ نشین شهرستان گچساران و روستای اسلام آباد دهنو شهرستان چرام به بهره برداری رسیده است. تکمیل ۱۱ زمین چمن مصنوعی در روستاهای هرمزگان نیز با اعتبار افزون بر ۲۲ میلیارد و ۵۰۰ میلیون ریال تکمیل و به اداره کل ورزش و جوانان استان به عنوان دستگاه بهره بردار تحویل داده شده است. این زمین چمن های مصنوعی در روستاهای سرسما، هرمودر، گوران، شمیل، کهتک، خورلور، دهنو، سر خون، طاشکویه، میمند، برکه و سلطان احداث و به بهره برداری رسیده است. زمین چمن مصنوعی و تعویض کفیوش سالن ورزشی شهرستان مزداوند هم از محل اعتبار مسئولیت اجتماعی شرکت ملی نفت ایران به بهره برداری رسید.

در نخستین نشست هم‌اندیشی ارتقای ارزش محصولات در واحدهای FCC و RFCC اعلام شد

ورود کاتالیست‌های داخلی به صنایع پالایشی

مشعل نخستین نشست هم‌اندیشی مهندسی کاتالیست و ارتقای ارزش محصولات در واحدهای RFCC و FCC به همت مدیریت پژوهش و فناوری شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی با دوماحور مهندسی کاتالیست برای تولید محصولات با ارزش افزوده بالا و افزایش راندمان تولید محصول و سوددهی بیشتر با حضور رضا کاظم‌نژاد، مدیر پژوهش و فناوری شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران و نمایندگان از زیرمجموعه‌های پالایشی، پژوهشگاه صنعت نفت، شرکت ملی صنایع پتروشیمی و چند شرکت داخلی و خارجی فعال در حوزه صنایع پالایشی در شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی برگزار شد.

در این نشست بر اهمیت بسیار بالای کاتالیست در زنجیره ارزش صنعت نفت و گاز تاکید و راهکارهای لازم برای بی‌نیازی کشور به این ماده راهبردی ارائه شد.

کاتالیست‌ها به عنوان مهم‌ترین مواد مورد نیاز صنایع نفت، گاز و پتروشیمی از سابقه بیش از ۹۰ ساله در صنایع دنیا برخوردارند. در ایران نیز حدود ۵۰ سال است که صنایع زیادی به این محصولات وابسته هستند و این موضوع سبب شده که افزون بر خروج حجم زیادی ارز از کشور، وابستگی خارجی به این محصول حیاتی وجود داشته باشد؛ محصولی که فناوری تولید آن نیز بسیار پیشرفته بوده و دانش تولید آن در انحصار چند کشور معهود است.

به همین منظور رضا کاظم‌نژاد، مدیر پژوهش و فناوری شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران در نخستین نشست هم‌اندیشی مهندسی کاتالیست و ارتقای ارزش محصولات در واحدهای RFCC و FCC بر نقش کلیدی این ماده در فرآیندهای اصلی واحدهای پتروشیمی و پالایشگاه‌ها تاکید و ابراز امیدواری کرد که با به‌کارگیری روش‌های نوین در تولید کاتالیست واحدهای پالایشی در آینده نزدیک شاهد رشد اقتصادی و سودآوری بیشتر واحدهای پالایشی خواهیم بود.

ورود صنعتگران به عرصه تولید

مدیر پژوهش و فناوری شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی عنوان کرد: در حقیقت نشست امروز درباره مباحث مهندسی کاتالیست و ارتباط و ارزش این محصولات در واحدهای پالایشی به شمار می‌آید تا از این منظر بتوان رشد اقتصادی و سودآوری بیشتر واحدهای پالایشی را شاهد بود.

مدیر پژوهش و فناوری شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران افزود: در حال حاضر پالایشگاه‌های آبادان و اراک این مأموریت را دارند که در واحد RFCC از کاتالیست تولید داخل استفاده کنند و در آینده پالایشگاه اصفهان و تهران نیز از این کاتالیست استفاده خواهند کرد.

کاظم‌نژاد حجم مصرفی کاتالیست در واحد RFCC پالایشگاه امام خمینی (ره) شانزده را بالغ بر چهار هزار تن در سال تخمین زد و یادآور شد: این در حالی است که این حجم مصرفی در پالایشگاه آبادان به میزان یک هزار تن است.

وی حجم کاتالیست‌های مصرفی را با توجه به ماهیت فرآیند، واکنش و ظرفیت پالایشگاه‌ها یک روندها به‌رشد دانست و افزود: هم‌اکنون به همت صنعتگران، واحد تولیدی بهداشت و شهر کاتالیست با ما همکاری می‌کند و امیدواریم در آینده نزدیک نیز شاهد ورود دیگر صنعتگران به عرصه تولید این محصول راهبردی باشیم و از کشور ما به عنوان یکی از بزرگ‌ترین واحدهای تولیدی RFCC و FCC یاد شود.

مدیر پژوهش و فناوری شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران با اشاره به اینکه در کشور ما دو واحد RFCC و FCC بر اساس نیاز کشور، به‌منظور تولید سوخت طراحی شده‌اند که در کنار آن اقلام پتروشیمی نیز تولید می‌شود، تصریح کرد: روش مهندسی معکوس را برای تولید این دسته از محصولات با شرکت‌های تولیدی و فعال در زمینه کاتالیست در میان گذاشتیم و قرار شد که کارهای پژوهشی در این زمینه را شروع کنیم. محصولاتی که تولید می‌شود، با ارزش اقتصادی بالاتری

تولید شده و درآمد و سودآوری بیشتری نصیب پالایشگاه‌ها شود. کاظم‌نژاد هدف از برگزاری این نشست را ارائه نظرات مدیران واحدهای تولیدی و پژوهشی پالایشگاه‌ها و سازندگان، هم‌افزایی پیشنهادها و دانش‌فنی موجود در این زمینه اعلام کرد و گفت: تولیدکنندگان دارای پیشنهادهایی هستند که می‌توانند اقتصاد واحدهای RFCC و FCC را با درصد بالایی افزایش دهند.

اگر اقتصاد محصول محور مدنظر ما باشد، امیدواریم با ارائه فنی، علمی و پیگیری‌های بعدی در چنین نشست‌هایی بتوانیم در آینده نزدیک روش‌های نوین و کاتالیست‌های فرموله شده برای اهداف خاص را از طرف سازندگان کاتالیست به پالایشگاه‌ها ارائه و متناسب با مأموریت آنها از این کاتالیست‌ها در فرآیندهای پالایشی استفاده کنیم و درآمدهای پالایشی و سودآوری را افزایش دهیم.

بی‌نیازی از واردات کاتالیست

در ادامه این نشست فرهاد احمدی، مدیرعامل شرکت ملی مهندسی و ساختمان نفت ایران با طرح این پرسش که در تولید کاتالیست و ارتقای ارزش محصولات در واحدهای پالایشی و پتروشیمی کجای کار هستیم و برای رفع نیازمان به این محصول می‌بایست چه اقدام‌هایی را در دستور کار قرار داد، گفت: از دیرباز صنعت عظیم نفت به نوعی با محصول کاتالیست دست‌و‌پنجه نرم می‌کرده و در این زمینه نیز روزانه با یک نمونه جدید و گاه بازار جدید اقتصادی روبه‌روست.

وی افزود: بنابر مطالعات، میزان کاتالیست مصرفی داخلی ۲۱ هزار تن در سال معادل ۳۱۲ میلیون دلار تنها در صنایع پتروشیمی و پالایشی بوده و این عدد نشان دهنده این است که ما با چه بازار عظیمی در ارتباط با این محصول مواجه هستیم و لازم است برای توسعه صنایع یادشده، تولید کاتالیست را به‌طور جدی‌تری پیگیر باشیم.

مدیرعامل شرکت ملی مهندسی و ساختمان نفت ایران با بیان اینکه در حوزه پتروپالایشگاه دو میلیون ظرفیت افزون بر ظرفیت‌های قبلی برای تولید کاتالیست تعریف شده است، عنوان کرد: در ارتباط با صنعت پتروشیمی نیز باید ببینیم که در سال‌های گذشته با چه افزایش ظرفیتی روبه‌رو بوده‌ایم.

احمدی چشم‌انداز تولید کاتالیست در صنایع پالایشی و پتروشیمی را مثبت ارزیابی کرد و گفت: بی‌شک افق روشنی برای تولید این محصول پیش روی ما است که باید به نحو بهینه از آن استفاده کنیم.

به ویژه آنکه با حجم بالایی از درآمد و صرفه اقتصادی هم‌بهره‌مند خواهیم شد. وی یادآور شد: در سال ۹۴ ساختار جدیدی برای تولید کاتالیست پیشنهاد ارائه و بحث‌های زیادی هم انجام شد.

بر اساس ساختار جدید چرخه تولیدکننده تا مصرف‌کننده و اینکه در این فرآیند چه اتفاقاتی رخ خواهد داد به‌طور دقیق مشخص شد که امیدوارم مجموعه تولیدکنندگان این ساختار را مدنظر قرار دهند.

تمامی سازوکارها، معادلات تولید محصول کاتالیست و هم‌منظور مبنای قیمتی آن تبیین شده است که امیدواریم با برنامه‌های مدون در آینده نزدیک شاهد این باشیم که هیچ‌گونه کاتالیستی از خارج وارد نکنیم.

باز شدن درهای بازار روسیه به روی فناوران و دانش بنیان‌های ایرانی

افزایش اعتماد به شرکت‌های ایرانی

مشعل ایران و روسیه با وجود تحریم‌های همه جانبه‌ای که علیه شان وجود دارد، رویکردی مقابله‌ای را در پیش گرفته و تلاش می‌کنند تهدیدهای ناشی از تحریم‌ها را به فرصتی طلایی و تاریخی در روابط دو کشور بدل کنند. اگر چه سابقه تبادلات و همکاری‌های اقتصادی دو کشور ایران و روسیه در سال‌های گذشته گسترده و پر حجم نبوده، اما در نتیجه دیپلماسی انرژی که وزارت نفت در دولت سیزدهم در پیش گرفته است، پنجره‌های اقتصادی بیشتری در روابط دو کشور باز شده و حالا روسیه به یک هم پیمان مهم اقتصادی برای ایران در منطقه تبدیل شده است

تسری حضور و فعالیت و فروش محصولات شرکت‌های حوزه فناوری و دانش بنیان‌های صنعت نفت، یکی از زمینه‌های مهم همکاری ایران و روسیه در یکی دو سال اخیر بوده که نتیجه تلاش‌های وزارت نفت است. وزارت نفت در دولت سیزدهم با توجه به شرایط جهانی بازار نفت و الزامات اقتصادی که ما را به سمت همسایه قدرتمند شمالی سوق می‌دهد، دیپلماسی انرژی خود را برای پیشبرد اهداف جمهوری اسلامی ایران فعال کرده و در این مدت توانسته است مسیری روشن و ارزشمند را برای شرکت‌های ایرانی و به خصوص دانش بنیان‌ها باز گشایی کند.

دولت سیزدهم از همان ابتدای شروع به کار خود تعامل و دیدارهای مشترکی را با روسیه شروع کرد که خیلی زود به نتیجه رسید و قراردادهای تفاهمی مشترک بین دو کشور امضا شد و در این میان حوزه‌های پتروشیمی و کاتالیست‌ها و محصولات و خدمات مهندسی شرکت‌های دانش بنیان و فناور در صدر فهرست همکاری‌های مشترک قرار گرفت.

بر همین اساس نیز زیر مجموعه‌های پژوهش و فناوری بخش‌های مختلف صنعت نفت و به ویژه پارک فناوری و نوآوری وزارت نفت در کنار مجموعه‌های فناور محور و دانش بنیان قرار گرفت تا زمینه‌های این همکاری‌های مشترک را تسهیل کند، ضمن اینکه برگزاری نشست‌ها و همایش‌های مرتبط و تخصصی در این زمینه در جهت آشنایی شرکت‌های دو طرف ایران و روس و برگزاری نمایشگاه‌های بین‌المللی در دو کشور و حضور شرکت‌های مختلف در آنها تاثیر زیادی در برقراری این تعامل داشته است.

حالا اما محمد اسماعیل کفایتی، رئیس پارک فناوری و نوآوری نفت و گاز به «مشعل» می‌گوید که این مجموعه به عنوان ضلع سوم در کنار شرکت‌های ایرانی و روس قرار گرفته و تاکنون تعاملات مثبت و اثر گذاری برای فروش محصولات ایرانی برقرار شده است.

تغییر مناسبات موجود انرژی

کفایتی به برخی اشکالات و موانع پیش روی تعامل شرکت‌های دانش بنیان و فناور ایرانی با شرکت‌های خارجی و به خصوص روس‌ها اشاره می‌کند و می‌گوید: تاکید پارک فناوری و نوآوری نفت و گاز این است که در همه بخش‌ها توافق نامه‌ها و قراردادهای در حوزه دانش بنیان‌ها تا مر حله اجرا پیش برود و صرفاً از فرصت مانور رسانه‌ای استفاده نشود. مجموعه‌های دانش بنیان می‌توانند از فرصت به وجود آمده در روابط ایران با کشورهای همسایه به ویژه روسیه استفاده کنند و البته تغییراتی خوبی در این بخش شروع شده است.

او با تاکید بر اینکه دو کشور ایران و روسیه می‌توانند در بسیاری از موضوعات مرتبط با حوزه انرژی، مناسبات موجود انرژی در دنیا را تغییر دهند یا جا به جا کنند، می‌افزاید: ایران تجربیات و توانمندی‌های زیادی در خصوص تحریم دارد که روس‌ها ندارند؛ روس‌ها نیز تجربیات و توانمندی‌هایی دارند که ما نداریم؛ پس می‌توان گفت زمینه خوبی برای همکاری جدی در صنعت نفت میان دو کشور ایران و روسیه به وجود آمده است.

رئیس پارک فناوری و نوآوری نفت و گاز با اشاره به جلساتی که با معاونت

پژوهش و فناوری وزارت نفت در زمینه افزایش همکاری با شرکت‌های روس داشته است، تصریح می‌کند: زمینه‌های توانمندی داخلی و پژوهشگران این کشور را بررسی کرده‌ایم، اما هنوز باید شناسایی بیشتری روی این قابلیت‌ها داشته باشیم. در عین حال لازم است شرکت‌های روس شناخت و آشنایی بیشتری با مجموعه‌های ایرانی داشته باشند و دیدیم که در نتیجه همکاری و شناخت در حوزه کاتالیست‌ها، صادرات کاتالیست ایرانی به روسیه از سال گذشته شروع شد.

اذعان شرکت‌های روس به برتری محصولات ایرانی

کفایتی افزود: در نتیجه همکاری خوب شرکت‌های ایرانی تولید کننده کاتالیست با پارک و تعامل با شرکت‌های روسی، صادرات این محصول انجام شد و در یک روایتی خوب بین شرکت‌های دو طرف، شرکت‌های روس توانمندی شرکت‌های ایرانی را شناختند و در بازدید از مجموعه‌های ایرانی تولید کننده کاتالیست، متوجه سطح

تولید و کیفیت آن‌ها شدند.

کفایتی افزود: در نتیجه همکاری خوب شرکت‌های ایرانی تولید کننده کاتالیست با پارک و تعامل با شرکت‌های روسی، صادرات این محصول انجام شد و در یک روایتی خوب بین شرکت‌های دو طرف، شرکت‌های روس توانمندی شرکت‌های ایرانی را شناختند و در بازدید از مجموعه‌های ایرانی تولید کننده کاتالیست، متوجه سطح

تولید و کیفیت آن‌ها شدند.

کفایتی افزود: در نتیجه همکاری خوب شرکت‌های ایرانی تولید کننده کاتالیست با پارک و تعامل با شرکت‌های روسی، صادرات این محصول انجام شد و در یک روایتی خوب بین شرکت‌های دو طرف، شرکت‌های روس توانمندی شرکت‌های ایرانی را شناختند و در بازدید از مجموعه‌های ایرانی تولید کننده کاتالیست، متوجه سطح

تولید و کیفیت آن‌ها شدند.

کفایتی افزود: در نتیجه همکاری خوب شرکت‌های ایرانی تولید کننده کاتالیست با پارک و تعامل با شرکت‌های روسی، صادرات این محصول انجام شد و در یک روایتی خوب بین شرکت‌های دو طرف، شرکت‌های روس توانمندی شرکت‌های ایرانی را شناختند و در بازدید از مجموعه‌های ایرانی تولید کننده کاتالیست، متوجه سطح

تولید و کیفیت آن‌ها شدند.

کفایتی افزود: در نتیجه همکاری خوب شرکت‌های ایرانی تولید کننده کاتالیست با پارک و تعامل با شرکت‌های روسی، صادرات این محصول انجام شد و در یک روایتی خوب بین شرکت‌های دو طرف، شرکت‌های روس توانمندی شرکت‌های ایرانی را شناختند و در بازدید از مجموعه‌های ایرانی تولید کننده کاتالیست، متوجه سطح

تولید و کیفیت آن‌ها شدند.

کفایتی افزود: در نتیجه همکاری خوب شرکت‌های ایرانی تولید کننده کاتالیست با پارک و تعامل با شرکت‌های روسی، صادرات این محصول انجام شد و در یک روایتی خوب بین شرکت‌های دو طرف، شرکت‌های روس توانمندی شرکت‌های ایرانی را شناختند و در بازدید از مجموعه‌های ایرانی تولید کننده کاتالیست، متوجه سطح

تولید و کیفیت آن‌ها شدند.

کفایتی افزود: در نتیجه همکاری خوب شرکت‌های ایرانی تولید کننده کاتالیست با پارک و تعامل با شرکت‌های روسی، صادرات این محصول انجام شد و در یک روایتی خوب بین شرکت‌های دو طرف، شرکت‌های روس توانمندی شرکت‌های ایرانی را شناختند و در بازدید از مجموعه‌های ایرانی تولید کننده کاتالیست، متوجه سطح

تولید و کیفیت آن‌ها شدند.

کفایتی افزود: در نتیجه همکاری خوب شرکت‌های ایرانی تولید کننده کاتالیست با پارک و تعامل با شرکت‌های روسی، صادرات این محصول انجام شد و در یک روایتی خوب بین شرکت‌های دو طرف، شرکت‌های روس توانمندی شرکت‌های ایرانی را شناختند و در بازدید از مجموعه‌های ایرانی تولید کننده کاتالیست، متوجه سطح

روسیه و

قراردادهای زیادی

که منعقد شد پرداخته

شد. افزود: هنوز تجهیزات و

دستاوردهای زیاد دیگری برای

معرفی به شرکت‌های خارجی و ویژه

روس‌ها وجود دارد که تلاش داریم در

فرصت‌های دیگر آنها را هم معرفی کنیم، اما

باید برنامه دقیق‌تری برای این روند داشته باشیم.

او با تاکید بر این که که لازم است برنامه‌ریزی دقیق‌تری

وجود داشته باشد و ابتدا مقدمات این تعامل برقرار شود تا اثر

بخشی بیشتری در بلند مدت داشته باشد، اظهار می‌کند: اگر

بخواهیم آسیب شناسی کنیم باید گفت که معرفی خوبی از

سوی دو طرف و به خصوص سمت ایرانی در تعاملاتی که

تاکنون بوده صورت نگرفته است.

در جلسات B T O B که قبل از نمایشگاه بین‌المللی نفت

تهران با شرکت‌های روس داشتیم، زمینه‌های مختلف همکاری

معرفی شد که برای من این میزان تعامل در دیدارهای مشترک

قابل باور نبود و نقطه امید خوبی به شمار می‌رود.

به زیر ساخت‌های مالی نیاز داریم

رئیس پارک فناوری و نوآوری نفت و گاز می‌گوید: به جز ارتباط و تعامل دو دولت ایران و روسیه و توافقات مقامات بالاسری، لازم است زیرساخت‌های مالی و حقوقی و جنبه‌های مدیریت ریسک هم در مورد تعامل شرکت‌ها ارزیابی شود.

وی می‌افزاید: شرکت‌های ایرانی تجربیات تلخی در تبادلات بین‌المللی دارند و لازم است از تجربیات قبلی استفاده کنند؛ به طور قطع، شناخت بیشتر و تعامل در این روند، اثر گذار است. کفایتی تصریح می‌کند: پارک فناوری و نوآوری دست بازتری در ایجاد این تعامل بین دو طرف ایرانی و روس دارد و شرکت‌های ایرانی می‌توانند از این پارک به عنوان یک منطقه آزاد برای حضور در فضاهای بین‌المللی، امکانات حقوقی و فضای تعاملی باز به وجود آمده استفاده کنند.

همچنین مشاوره و ایجاد اعتبار پارک فناوری برای شرکت‌ها

یک امتیاز محسوب می‌شود و اعتماد شرکت‌های خارجی و به

خصوص روس‌ها را جلب می‌کند. پارک فناوری و نوآوری در

این روند به عنوان ضلع سوم حضور دارد تا تعاملات برقرار و

در هر دو طرف بازاریابی انجام شود.

تا به حال تماشای بازار روسیه بودیم

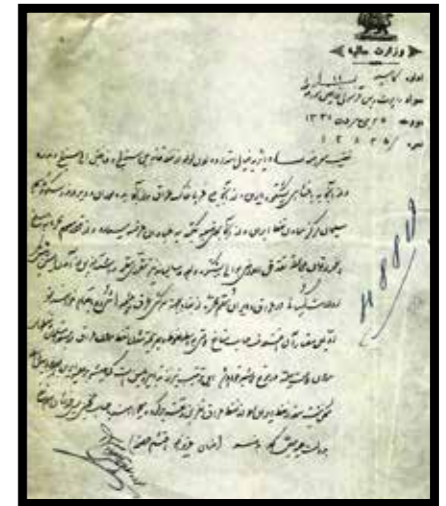
رئیس پارک فناوری و نوآوری نفت و گاز با اشاره به حجم بسیار محدود مبادلات تجاری ایران و روسیه در سال‌های گذشته می‌گوید: حجم مبادلات تجاری با روسیه در مقابل آنچه باید وجود داشته باشد، بسیار کم است و اگر در نتیجه فضای به

وجود آمده این رقم ده‌ها برابر شود، باز هم کم است. بنابر آمارهای رسمی روسیه به جز حوزه فناوری، ۲۸۰ میلیارد دلار واردات دارد و در این بازار، ایران تقریباً سهمی نداشته و فقط تماشاگر بوده است.

باید تلاش بیشتری داشته باشیم و از ظرفیت به وجود آمده در روابط دو کشور و تحریم‌ها استفاده بیشتری داشته باشیم.

کفایتی تصریح می‌کند: بی‌اعتمادی روس‌ها به محصولات و شرکت‌های چینی و هندی در مقابل اعتماد به شرکت‌های ایرانی فرصت خوبی است که باید از آن استفاده شود و از رفتارهایی که موجب خدشه دار شدن اعتبار به دست آمده می‌شود، باید جلوگیری کنیم.

گزارش کنسول خانقین در مورد کشیدن خط لوله نفت از عراق به ایران از سوی کمپانی نفت انگلیس و ایران - سال ۱۲۹۲ شمسی (۱۳۳۱ قمری)

فانوس «بچلی»

فانوس «بچلی» با قلاب بزرگ و لنزهای چشم - ماهی (میزان دید ۱۸۰ درجه‌ای) منظره‌های آشنا برای مردم انگلستان در جاده‌هاست که خطرهایی همچون حفاری‌ها و مناطق ممنوع خطرناک را به مردم اعلام می‌کند. این نوع چراغ‌ها نخستین بار در دهه ۱۳۳۰ به رنگ قرمز ظاهر شدند. در دهه ۱۳۵۰ چراغ‌های زرد رنگ به‌طور گسترده‌ای مورد استفاده قرار گرفتند و ثابت شد که قابلیت دیده شدن بیشتری دارا هستند و به‌عنوان یک هشدار مناسب‌تر هستند. در اصل این نوع چراغ دارای یک مخزن فلزی برای نفت یا نفت سفید به همراه یک شعله‌ای فتیله‌ای است. این فتیله‌ها در طول

شیء

ساعات تاریکی می‌سوختند تا هم پیاده‌ها و هم سواره‌ها را از خطر آگاه سازند. در سال‌های اخیر این چراغ‌ها معمولاً باتری دار شده‌اند که می‌توانند با نیروی باتری در طول روز نیز کارآمد باشند. این فانوس ساخت شرکت «بچلی» که بیشتر با نام «بت» (خفا) شناخته می‌شود، در موزه بنزین خانه آبادان نگهداری می‌شود.

سند تاریخی

افتتاح هفتمین موزه نفت در محمودآباد

هفتمین موزه و نمایشگاه دائمی مدیریت مرکز اسناد و موزه‌های صنعت نفت با حضور علیرضا دانشی، مدیرعامل شرکت ملی مناطق نفت خیز جنوب، حسین شاملی، مدیر مرکز اسناد و موزه‌های صنعت نفت و جمعی از کارکنان صنعت نفت در مجتمع آموزشی و ورزشی نفت محمودآباد به بهره‌برداری رسمی رسید. در موزه میراث صنعت نفت محمودآباد اسناد در هشت بخش اکتشاف، قراردادها، تاریخی نفت، کمک‌های اجتماعی شرکت ملی نفت ایران، دفاع مقدس، اسناد پرسنلی کارگری آبادان، کارمندی آبادان، اسناد مالکیت موزه‌های دایر شده نفت و اسناد موقعیت‌های نفتی ثبت شده در فهرست آثار ملی در معرض دید علاقه‌مندان قرار گرفته است. در هفته‌ای که گذشت، موزه نفت محمودآباد به‌عنوان یکی دیگر از فعالیت‌های شاخص مرکز اسناد و موزه‌های صنعت نفت در مجتمع آموزشی - ورزشی نفت محمودآباد گشایش یافت و در پیچه دیگری از تاریخ نفت برای علاقه‌مندان به این حوزه باز شد.

حمایت مناطق نفت خیز جنوب از راه اندازی موزه‌های تخصصی

علیرضا دانشی، مدیرعامل شرکت ملی مناطق نفت خیز جنوب در آیین افتتاح هفتمین موزه مدیریت مرکز اسناد و موزه‌های صنعت نفت با بیان اینکه تاریخ تکاملی صنعت نفت مملو از فراز و نشیب‌های یک ملت و اقتصاد کشور به این ماده سیاه گره خورده است، اظهار کرد: در دنیا حدود یکصد رشته تخصصی دست در دست هم دادند تا یک بشکه نفت تولید و مصرف شود، به نظر می‌رسد هر یکصد رشته یک تاریخ مفصل دارد. وی بر ضرورت تبیین تاریخ صنعت نفت به صورت عمومی و تخصصی تأکید کرد و گفت: حرکات و فعالیت‌های ما قطعاً ترسیم تاریخ آینده صنعت نفت است، بنابراین ضرورت دارد فعالیت‌های امروز این صنعت برای آینده جمع‌آوری و اسناد آن ثبت

شود. مدیرعامل شرکت ملی مناطق نفت خیز جنوب با یادآوری حفر نخستین چاه نفت در مسجدسلیمان در سال ۱۲۸۶ و استخراج نفت در پنجم خردادماه ۱۲۸۷ و با اشاره به اینکه ۱۱۵ سال از استخراج نفت در ایران می‌گذرد و اسناد مهمی از این سال‌ها ثبت و به یادگار مانده است، افزود: مدیریت مرکز اسناد و موزه‌های صنعت نفت برای ثبت این آثار و اسناد حرکت خوبی را آغاز کرده و تاکنون موفق شده است هشت موزه و نمایشگاه دائمی را راه‌اندازی کند. دانشی با بیان اینکه امیدوارم اجرای ۱۱ طرح تأسیس موزه و نمایشگاه دائمی از سوی مدیریت مرکز اسناد و موزه‌های صنعت نفت به صورت جدی پیگیری شود، تصریح کرد: شرکت ملی مناطق نفت خیز جنوب به‌عنوان مهد نفت کشور حتماً به اجرای این طرح‌ها و راه‌اندازی موزه‌های تخصصی صنعت نفت کمک خواهد کرد.

تبدیل مرکز اسناد صنعت نفت به هاب پژوهشی

در این آیین، حسین شاملی، مدیر مرکز اسناد و موزه‌های صنعت نفت نیز با اشاره به اینکه این مدیریت، اجرای ۱۱ طرح تأسیس موزه و نمایشگاه دائمی را با نگاه تخصصی و با محوریت نفت، ورزش و فناوری در شهرهای از جمله مسجدسلیمان و آبادان در دست پیگیری دارد، اظهار کرد: با مساعدت و همکاری مدیرعامل شرکت ملی مناطق

تاریخ‌شناهی

چگونه ایرانی‌ها چاه «نوروز» را در زمان جنگ خاموش کردند؟

(بخش هشتم)

همان روز اول که من وزیر نفت شدم، رئیس برنامه‌ریزی شرکت ملی نفت پیش من آمد و گفت: «چون مجموع تولید پالایشگاه‌ها در مورد نفت سفید جواب نمی‌دهد، شما مجبور می‌شوید امسال حتماً نفت سفید وارد کنید. ولی وارد کردن نفت سفید فایده‌ای ندارد. باید SPM بخريد و در خلیج فارس بگذارید و از آنجا نفت سفید و گاز و نیل و بنزین را پمپ کنید؛ یک مسیر به سمت تبریز و یک مسیر هم به سمت خراسان، والا با تانکر و ماشین و اینها نمی‌شود. اگر این کار را انجام دهید، زمستان امسال گرفتاری نخواهید داشت.»

همان موقع من تصمیم گرفتم و این کار را کردم. البته موقعی که خواستم SPM را بخرم با دولت هم گرفتاری پیدا کردم چون وزارت صنایع گفت «من خودم تولید می‌کنم» و من می‌گفتم: نمی‌توانید و خلاصه بحث بالا گرفت. به هر حال، رفتم و خریدم اما از گمرک وارد نکردم و همان‌جا در خلیج فارس نصب کردم و به وزارت صنایع گفتم: حالا تو برو بساز تا بعداً در دنیا پنج SPM بیشتر نبود. غرض من از بیان این مطلب آن بود که این نکته را عرض کنم که تفاوت نیروی کار با نیروی سیاسی در این است که نیروی سیاسی می‌خواهد فرمان بدهد؛ در حالی که نیروی کار می‌خواهد کار انجام بگیرد. این تناقض تا آخر عمر بشر گریبانگیر آدمی است.

شما ملاحظه کردید وقتی که صدام به ایران حمله کرد، پنج چاه نفت در نوروز در حال سوختن بود. خب مدت‌ها گذشت تا اینکه یک آمریکایی به دبی آمد و از آنجا برای من پیغام فرستاد و گفت: «۲۰ میلیون دلار به من می‌دهی، بعد هم می‌روی به امام می‌گویی مرا به ایران دعوت کند تا بیایم چاه‌های نفت را مسدود کنیم.» من هم موضوع را با کارگران پالایشگاه تهران در میان گذاشتم. هشت نفر بودند که گفتند: ما می‌رویم و این کار را انجام می‌دهیم.»

آنها از آنجا سوار ماشین شدند و به خلیج فارس و آن حدود رفتند. سه ماه یا پنج ماه بعد آمدند و گفتند: «چاه‌ها را بستیم.» پنج چاه را بسته بودند و ۷ میلیون تومان هزینه کرده بودند. هشت سال بعد زمانی که من اصلاً از وزارت نفت رفته بودم، اینها اسنادی را به

رونمایی از اسناد اکتشاف نفت در روستای خشت‌سر

حاشیه این آیین سند اکتشاف نفت در روستای خشت‌سر (محمودآباد) از سوی علیرضا دانشی، مدیرعامل شرکت ملی مناطق نفت خیز جنوب رونمایی شد. این سند مربوط به گزارش حفاری اکتشافی گروه آلمانی در روستای خشت‌سر در سال ۱۳۱۵ خورشیدی است که به دلیل آغاز جنگ متوقف شد. نخستین جست‌وجوها برای استخراج نفت در ایران پس از گزارش باستان‌شناسان غربی از ایران در اواسط دوره قاجار صورت گرفت که منجر به امتیازنامه دارسی در زمان مظفرالدین شاه شد. تلاش گروه‌های مختلف در مناطق مختلف ایران همچون جیاسر، خانقین و نفت‌شهر پنجم خردادماه ۱۲۸۷ مقرران بایست و پنجم مه ۱۹۰۸ در منطقه نفتون مسجدسلیمان گروه حفاری ریچارد رینولدز به نفت رسید. مدیریت مرکز اسناد و موزه‌های اسناد صنعت نفت هم‌اکنون دارای موزه‌های دروازه دولت تهران، بنزین خانه آبادان، کارآموزان آبادان، صنعت بخش سبزو، چاه شماره یک مسجدسلیمان، نفت‌سوزهای کرمان، موزه میراث صنعت نفت محمودآباد و نمایشگاه دائمی میراث صنعت نفت تهران است.

تاریخ شفاهی وزیر نفت ایران: سید محمد غرضی

وعده داده شده، دریافت کرد. به عنوان مثال اگر فرزندی که از نظر مالی در سطح مطلوبی قرار دارد، پدر و مادرش را تامین مالی کند، با آنها رفتاری توأم با مهربانی و رفق و ملایمت داشته باشد و به آنها نیکی کرده و اندوهگینشان نکند، در اعلیٰ علیین قرار می‌گیرد.

وَلَمْ يَخْرِقْ لِمَلُوكِهِ وَعَانَتَهُ عَلَي مَا يُكَلِّفُهُ وَ لَمْ يَسْتَسِعِفْ فِيمَا لَا يُطِيقُ

خصوصیت چهارم به سختگیری نکردن نسبت به مملوک و برده اشاره دارد؛ البته چون در زمان گذشته برده بود، از این کلمه استفاده شده؛ اما به‌طور کلی به معنی خدمتکار، زیردست یا آن کسی است که با دستور شما کار می‌کند. بنابراین اگر کسی نسبت به انجام تکلیف کارمند یا زیردست خود سختگیری نکند، در اعلیٰ علیین و جایگاه رفیع بهشتی ساکن می‌شود.

۱۰۰ درصد در نقطه مقابل قرار می‌گیرند، یعنی نه فقط از ضعفا حمایت نمی‌کنند؛ بلکه آنجا که پای منافعیشان به میان آید، در کنار اقویا قرار می‌گیرند و ضعفا را لگد هم می‌کنند. مثل این دولت‌ها و قدرت‌ها که اگر زمانی اختلافی بین آمریکا و دولتی دیگر به وجود آید، طرف آمریکارامی‌گیرند؛ چون اقوی‌تر است. بنابراین حمایت از ضعفا، خصلتی است که اگر در عمل اتفاق بیفتد، انسان را در اعلیٰ علیین قرار می‌دهد.

وَمَنْ أَنْفَقَ عَلَى الْوَالِدِيهِ وَ زَقَقَ بِهِمَا وَ بَرَّ هُمَا وَ لَمْ يَحْرُثْهُمَا

سومین خصلت این است که شخص پدر و مادرش را محزون و اندوهگین نکند؛ چراکه رفتار با پدر و مادر خیلی مهم است. بنابراین باید حضور پدر و مادر را غنیمت شمرد و ثواب الهی را که در خدمت به آنها،

ضعیفی را مورد ترحم قرار بدهد و به او کمک کند و او را کفایت کند. بیشتر ابتلائات جوامع بشری از اول خلقت دنیا تا به امروز عبارت است از پایمال شدن حقوق ضعفا. آن کسی که قوی است، آن کسی که دارای قدرت روحی یا قدرت مالی یا قدرت مقامی است، از معرکه‌های اجتماعی که به‌طور طبیعی وجود دارد، خود را نجات می‌دهد؛ اما ضعیف زیر پا له می‌شود. چنانچه کسی تصمیم بگیرد و این را تکلیف خود قرار بدهد که به ضعفا مهربانی، کمک و ترحم کند، یکی از این ۴ خصلتی که انسان را در اعلیٰ علیین قرار می‌دهد، دارد.

البته باید توجه داشته باشیم که این فضیلت هم مثل فضایل دیگر، مدعیانی دارد که به‌زبان مدافع حقوق ضعفا هستند؛ اما در عمل هیچ کاری انجام نمی‌دهند. اینکه بحث حقوق بشر و مانند آن را مطرح می‌کنند، به این معناست که می‌خواهند از ضعفا حمایت کنند؛ اما

امام محمد باقر (ع) فرموده‌اند: هر کسی از مؤمنین که دارای این چهار خصوصیت باشد، خداوند او را در برترین مراتب مرتفع بهشتی و مرکز قرب الهی جا می‌دهد که شرف واقعی هم آنجاست؛ در غرفه‌هایی که مرکز و محل شرافت است؛ شرافت کامل. این چهار خصوصیت چیست؟

مَنْ أَوَى الْيَتِيمَ وَ نَظَرَ لَهُ فَكَانَ لَهُ أَبَا

این اولی است؛ ببینید چطور ناگهان احادیث از عبادات، ذکر، دعا و مانند اینها منصرف می‌شود به یک مسأله اجتماعی و انسانی، می‌گوید: شما ضعیفی را پناه بدهید (اوی یعنی پناه دادن) و مثل پدر با او رفتار کنید.

وَمَنْ رَحِمَ الضَّعِيفَ وَ عَانَتَهُ وَ كَفَاهُ

خصوصیت دیگر را اینگونه بیان کرده‌است: کسی که فرد

حکمت های علوی؛

۴ ویژگی اهل بهشت از نگاه امام محمد باقر (ع)

عطر ماندگار؛
از بیانات رهبر معظم انقلاب

دهه اول ذی‌الحجه، مصدق ایام معلومات

این ایام، ایام دهه اول ذی‌الحجه است. شما جوانان عزیز، دل‌های نورانی، روحیه‌های شاداب، فرزندان عزیز من، توجه داشته باشید که یکی از بهترین روزها و شب‌های دوره سال، از لحاظ فضیلت و امکان ارتباط دل‌ها با خدا، همین روزهاست. ماه و قوام اصلی همه حرکت‌های بزرگ و پیروز، ذکر الهی است؛ یاد خدا بودن، با خدا ارتباط داشتن. خدا در قرآن می‌فرماید: «و یذکروا اسم الله فی ایام معلومات». در حدیث دارد که «ایام معلومات» که خدای متعال به ذکر در این ایام دستور داده است، همین ده روز اول ذی‌الحجه است.

در این ده روز، روز عرفه وجود دارد که روز دعا و استغفار و توجه است. دعای سراسر عشق و شور و سوز در روز عرفه، که سیدالشهدا امام حسین (ع) در مراسم عرفات انشا فرموده است، نشان‌دهنده آن روحیه شیدایی و عشق و شوری است که بیروان اهل بیت (ع) در یک چنین ایامی باید داشته باشند. این ایام را قدر بدانید. فرصت مال شماسست. همچنان که امروز فرصت پیشرفت، فرصت شکوفایی، فرصت حرکت‌های بزرگ سیاسی و انقلابی و اجتماعی مال شما جوان‌هاست، فرصت توجه به خدای متعال و ذکر الهی و مستحکم کردن رابطه قلبی با خدا هم متعلق به شماست. (۱۳۹۰/۰۸/۱۱)

پیغمبر (ص) نازل شد و پیغمبر آن را به مردم و شاگردانش تعلیم فرمود.

رسول گرامی اسلام (ص) در چنین روزی، سخنان تاریخی خود را در اجتماع عظیم و باشکوه حجاج بیان داشت:

... ای مردم سخنان مرا بشنویید! شاید دیگر شما را در این مکان ملاقات نکنم. شما بزودی به سوی خدا بازمی‌گردید. در آن جهان به اعمال نیک و بد شما رسیدگی می‌شود. به شما توصیه می‌کنم هر کس امانتی نزد اوست، به صاحبش برگرداند.

ای مردم بدانید ربا در آیین اسلام، حرام است. از پیروی شیطان بپرهیزید. به شما سفارش می‌کنم که به زنان نیکی کنید. زیرا آنها امانت‌های الهی در دست شما هستند و با قوانین الهی بر شما حلال شده‌اند.

... من در میان شما دو چیز به یادگار می‌گذارم که اگر به آن دو چنگ زنید، گمراه نمی‌شوید، یکی کتاب خدا و دیگری سنت و (عترت) من است. هر مسلمانی با مسلمان دیگر برادر است و همه مسلمانان جهان با یکدیگر برادرند و چیزی از اموال مسلمانان بر مسلمانان حلال نیست، مگر اینکه آن را به رضایت به دست آورده باشد...

برخی از اعمال شب و روز عرفه

احیا، نماز و عبادت در شب عرفه، دعا در شب عرفه (که گفته شده است مستجاب می‌شود)، زیارت امام حسین (ع) در شب عرفه، غسل، روزه، روز عرفه (اگر سبب ضعف و مانع از دعا و مناجات نشود)، قرائت دعای عرفه امام حسین (ع) (که بهتر است بعد از نماز عصر باشد)، قرائت دعای عرفه امام سجاده (ع) (که در صحیفه سجاده موجود است)، زیارت امام حسین (ع) در روز عرفه، زیارت حضرت ابوالفضل العباس (س) در روز عرفه، اعتراف و اقرار به گناهان، دو رکعت نماز که در رکعت اول بعد از حمد، سوره توحید و در رکعت دوم بعد از حمد، سوره کافرون خوانده می‌شود. سپس چهار رکعت نماز که در هر رکعت بعد از حمد، پنجاه مرتبه سوره توحید خوانده می‌شود. (این نماز در واقع همان نماز حضرت امیرالمؤمنین علیه‌السلام است).

عرفه و اعمال آن

عصر روز عرفه

فرا رسید، آدم را به غسل فراخواند و پس از نماز عصر، او را به وقوف در عرفات دعوت کرد و کلماتی را که از پروردگار دریافت کرده بود، به وی تعلیم داد. این کلمات عبارت بودند از:

سبحانک اللهم وبحمدک
لا اله الا انت علمت و ظلمت
نفسی واعترفت بذنبی اغفر لی انک انت الغفور
الرحیم

جز تو خدایی نیست. کار بدی کردم و بر خود ظلم نمودم. اینک به گناه خود اعتراف می‌کنم، مرا ببخش که تو بخشنده و مهربانی.

آدم (ع) تا غروب آفتاب همچنان دعا می‌کرد و با تضرع اشک می‌ریخت. وقتی که آفتاب غروب کرد، همراه جبرئیل روانه مشعر شد و شب را آنجا گذراند. صبحگاهان در مشعر به پاخاست و به دعا پرداخت... تا اینکه سرانجام بخشیده شد ...

چرا «عرفه»؟

آنگاه که جبرئیل (ع) می‌آموخت، چون به عرفه رسید، به او گفت: «عرفت؟» یعنی «یاد گرفتی؟» و او پاسخ داد: آری. از این رو به این نام خوانده شد.

وجه دیگر اینکه مردم از این جایگاه و در این سرزمین به گناه خود اعتراف می‌کنند. بعضی دیگر هم آن را برای تحمل صبر و رنجی می‌دانند که به منظور رسیدن به آن باید متحمل شد؛ چراکه یکی از معانی «عرف» صبر و شکیبایی و تحمل است.

حضرت آدم (ع) در عرفات

روایتی از امام صادق (ع) است که فرموده‌اند: وقتی جد اعلای ما حضرت آدم (ع) از باغ بهشتی به زمین فرود آمد، چهل روز هر بامداد بر فراز کوه صفا با چشم گریان در حال سجده بود.

جبرئیل (ع) فرود آمد و پرسید:

چرا می‌گری، ای آدم؟

چرا نگریم در حالی که از جوار خداوند به این دنیا فرود آمده‌ام؟

به درگاه خدا توبه کن و به سوی او بازگرد.

چگونه؟

جبرئیل در روز هشتم ذی‌الحجه آدم را به منا برد، آدم شب را در آنجا ماند و صبحگاهان عازم صحرائ عرفات شد. جبرئیل هنگام خروج از مکه، احرام بستن و لبیک گفتن را به او آموخت و چون

نیوشا روزیان ششمین دوره المپیاد سراسری فرهنگی ورزشی جانبازان و معلولان وزارت نفت، در حالی برگزار شد که تعداد قابل توجهی از جانبازان و معلولان در این مسابقات حضور داشتند. هادی افشار، رئیس ورزش و تربیت بدنی شرکت ملی نفت ایران که از جمله برگزار کنندگان این دوره از المپیاد بود، گفت: کورده برخی از ورزشکاران حاضر در این المپیاد، آنگاه به کوردهای ملی نزدیک است که می توانند جزو ملی پوشان کشور شوند.

هادی افشار، رئیس ورزش و تربیت بدنی شرکت ملی نفت ایران، در حاشیه ششمین المپیاد ورزشی جانبازان و معلولان شرکت ملی نفت ایران در گفت و گو با «مشعل» درباره برگزاری این المپیاد گفت: اگر قرار باشد ۲ رکن اصلی و مهم برای راه اندازی هر شغل و صنعتی در کشور در نظر گرفته شود، اولین رکن، سرمایه مالی و دومین رکن نیز که برای اداره یک مرکز یا نهاد الزامی است، سرمایه انسانی و حفظ آن است.

۲ میلیون متر مربع فضای ورزشی سرمایه انسانی در شرکت ملی نفت ایران به چند بخش تقسیم می شود که شامل نیروهای عملیاتی و ستادی است. در شرکت ملی نفت، افراد و مشاغل مختلفی وجود دارد. به همین دلیل برنامه ریزی برای حفظ سلامت و نگهداشت آنها کار بسیار سخت و دشواری است. حوزه ورزش شرکت ملی نفت ایران، حدود ۲ میلیون متر مربع فضای ورزشی در اختیار

رئیس ورزش و تربیت بدنی شرکت ملی نفت ایران در گفت و گو با «مشعل» تشریح کرد

استعدادهایی که می توانند ملی پوش شوند

دارد و مناطق شمالی، جنوبی، شرقی و غربی کشور را پوشش می دهد. افشار با اشاره به اینکه دامنه وسعت شغل و حجم کاری که در این شرکت وجود دارد، بسیار زیاد است، توضیح داد: بی شک برنامه ریزی مناسب برای پوشش چنین وسعتی در حوزه ورزش نیاز به عملکرد خاص خود دارد و برگزاری المپیادها و مسابقات ورزشی در اصل برآیند برنامه ریزی هایی است که در کلاس های آموزشی صورت می گیرد. زمانی که برنامه ریزی در حوزه آموزش و تربیت بدنی بخوبی انجام شود، می توانیم مسابقاتی را برگزار کنیم؛ البته نباید فراموش کرد که در مسابقات ورزشی اگر شرکت کننده تمرین لازم و آمادگی کافی نداشته باشد، بی شک نمی تواند در مسابقه شرکت کند و در نهایت نتیجه خوبی کسب نمی شود. به همین دلیل ما در شرکت ملی نفت ایران، قبل از برگزاری چنین مسابقاتی، یکسری دوره های تمرینی برگزار می کنیم و بعد از اینکه این تمرین ها به صورت منسجم ادامه پیدا کرد، می توانیم مسابقات مورد نظر را برگزار کنیم.

برنامه ریزی مناسب برای برگزاری مسابقات

رئیس ورزش شرکت ملی نفت ایران، درباره وضعیت جانبازان و شرایط حضورشان در مسابقات ورزشی نیز گفت: شرایط جانبازان، خاص است و قطعا یکسری آسیب های جسمی، روحی و روانی همراه این گروه از افراد است؛ چرا که هر چقدر سن بالاتر می رود، شرایط خاص این افراد حساس تر و روحیات و مدل کاری و فکری آنها نیز تغییر می کند. در همین زمینه با توجه به اهمیتی که مدیر عامل شرکت ملی نفت ایران به حوزه جانبازان و ایثارگران می دهد و با توجه به اینکه خود نیز از جانبازان هشت سال دفاع مقدس است، توانستیم برنامه ریزی مناسبی برای این گروه از ورزشکاران داشته باشیم. از آنجا که تجربه بسیار خوبی در برگزاری مسابقاتی از این دست داریم و به دلیل احترامی که برای این عزیزان قائل هستیم، تصمیم گرفتیم این دوره از المپیاد را برگزار کنیم. در همین خصوص، با تعداد نفراتی که در اختیار داشتیم، بیش از سه هزار ساعت کار برای برگزاری این المپیاد صرف شده است. تک تک لحظه ها و مواردی را که در مسابقات قبلی تجربه کردیم، بررسی کرده تا شرکت کنندگان در این المپیاد، با توجه به شرایط خاص جسمی که دارند، با کمترین مشکل در مدت برگزاری مسابقات مواجه شوند. تاکید می کنیم اهمیت حوزه منابع انسانی و توجه ویژه ای که به آن وجود دارد، سبب شد تا بخش اعظمی از کمبودها و مشکلات را برطرف کنیم.

کلاس بندی حرفه ای برای نخستین بار

وی در بخش دیگری از صحبت های خود در پاسخ به این پرسش که کلاس بندی ورزشکاران معلول و جانباز در این دوره از المپیاد چگونه صورت گرفته است، توضیح داد: قوانین مسابقات ورزشی در حوزه جانبازان و معلولان، متفاوت و خاص است. در این دوره ۶ رشته ورزشی از جمله مسابقات تنیس روی میز، شنا و تیراندازی براساس کلاس بندی برگزار شد. نکته مهم این بود که این

کلاس بندی ها برای اولین بار از سوی یک فرد خیره در فدراسیون پزشکی - ورزشی صورت گرفت؛ البته از قبل ورزشکاران در شرکت های خود کلاس بندی شده بودند؛ اما برای اینکه بتوانیم یکسان سازی مناسبی داشته باشیم، با اداره کل تربیت بدنی وارد مذاکره شدیم تا از یک کلاس بند حرفه ای برای این مسابقات استفاده کنیم. نکته مهم این است که کارت صادر شده برای ورزشکاران براساس کلاس بندی صورت گرفته، ۲ سال اعتبار دارد و این اتفاق بسیار مهمی است. نکته بعدی اینکه این کلاس ها به برنامه ریزی و امکانات خاص نیاز دارد. به عنوان مثال بعضی از ورزشکاران سندلانی و بعضی دایو مخصوص می خواهند که خوشبختانه تمام این امکانات فراهم شده و هیچ نقصی در مدت برگزاری مسابقات وجود نداشته است. همچنین معلولان کلاس بندی و در رده های سنی که برای آنها تعریف شده، می توانستند در این مسابقات شرکت کنند؛ چرا که این فراد در قالب مسؤولیت های اجتماعی شرکت ملی نفت ایران قرار دارند.

شناسایی استعدادها

افشار با اشاره به اهمیت استعدادیابی از میان ورزشکاران گفت: یکی از اهدافی که با برگزاری این المپیاد دنبال می کردیم، این بود که از دل ورزشکاران این المپیاد، استعداد های خوب را شناسایی کنیم. در واقع از بین ورزشکارانی که در این دوره از المپیاد حضور داشتند، تعداد بسیاری از آنها کوردهای بسیار خوبی دارند به همین دلیل از فرصت به وجود آمده استفاده کردیم تا با حضور شروین اسبقیان، رئیس فدراسیون جانبازان و معلولان این استعدادها دیده شوند. این فرصت، فتح بابی می شود تا بتوانیم تفاهنامه ای با این فدراسیون داشته باشیم؛ چرا که ما در رشته های والیبال نشسته، تیراندازی و تنیس روی میز تیم داریم که می توان از بین این ورزشکاران در سطح ملی استفاده کرد.

برقراری ارتباط با فدراسیون جانبازان و معلولان سبب می شود تا این استعدادها مورد استفاده قرار گیرند. تاکید می کنیم که حتماً نقص هایی در این حوزه داریم؛ اما بی شک به دنبال حل این مشکلات هستیم.

اختصاصی کردن بودجه ورزشی جانبازان

رئیس ورزش شرکت ملی نفت ایران در پایان گفت: همه ورزشکاران حاضر در این المپیاد زیر نظر شرکت های خود هستند و برنامه ریزی که با اداره کل سلامت و تربیت بدنی و حوزه جانبازان و معلولان شرکت ملی نفت انجام دادیم، این است که بتوانیم بودجه های ورزشی جانبازان و معلولان را اختصاصی کنیم. این گروه، از بزرگترین سرمایه خود یعنی جانشان گذشتند تا از کشور دفاع کنند. همچنین قصد داریم تا ورزشکاران حاضر در این المپیاد همچنان در کلاس های خود شرکت داشته باشند و این باور در آنها ایجاد شود که می توانند عضو تیم ملی باشند؛ چرا که بسیاری از کوردهای ما که به دست آمده، بخصوص در رشته شنا و تیراندازی، نزدیک به کوردهای ملی است و تمام تلاش خود را برای موفقیت آنها انجام می دهیم.

رئیس ورزش همگانی شرکت ملی نفت ایران:

ورزش نفت در دولت جدید جان تازه ای گرفت

جانبی دیگری نیز برای شرکت کنندگان در نظر گرفته شده بود که از آن جمله می توان به مراسم «شب خاطره» که در آن شماری از جانبازان به مرور خاطرات خود در هشت سال دفاع مقدس پرداختند، اشاره کرد. ابری تاکید کرد: نکته مهمی که وجود دارد، این است که المپیاد نزدیک به ۶ سال برگزار نشده بود که یکی از دلایل اصلی آن، کم توجهی به کارکنان و ورزش آنها بود و دلیل دیگر هم شیوع و بروس کرونا؛ اما خوشحالم که امسال دوباره توانستیم برگزاری این مسابقات را از سر بگیریم.

وی گفت: برگزاری المپیاد های ورزشی در وزارت نفت، هر ۲ سال یک بار انجام می شد. در یک سال آن، مسابقات انتخابی شرکت ها و در سال دوم نیز مسابقات سراسری برگزار می شود.

ابری ادامه داد: مساله مهمی که درباره اهمیت برگزاری این المپیاد باید به آن اشاره کرد، این است که ورزش در میان کارکنان صنعت نفت، بویژه جانبازان و معلولان موجب افزایش نشاط و تزیق آن به خانواده های نفت می شود.

یک تشکر

رئیس ورزش همگانی شرکت ملی نفت ایران گفت: از این فرصت استفاده کرده و از معاونت امور پشتیبانی، مجموعه فرهنگی - آموزشی - ورزشی محمودآباد، نمایندگان سازمان تربیت بدنی و همه کسانی که در برگزاری هر چه بهتر این مسابقات نقش داشتند، تشکر می کنم.

۴۰۰ ورزشکار در قالب ۶ کاروان

ابری با اشاره به اینکه برگزاری ششمین دوره المپیاد جانبازان و معلولان سال گذشته کلید خورده است، توضیح داد: در فرایند برگزاری این المپیاد ورزشی که همه شرکت های زیر مجموعه وزارت نفت شامل شرکت های اصلی و شرکت های تابعه حضور داشتند، ابتدا مسابقات داخلی در شرکت های تابعه صورت گرفت، سپس تیم های منتخب به مسابقات سراسری شرکت های اصلی راه یافتند و در نهایت تیم منتخب در قالب ۶ کاروان ورزشی شامل فوتسال، شنا، تیراندازی، شطرنج، تنیس روی میز و دارت موفق به شرکت در این المپیاد شد. میزبانی این مسابقات را شرکت ملی نفت ایران با مسؤولیت های افشار، رئیس ورزش و تربیت بدنی این به عهده داشت.

در این دوره از مسابقات که با شرکت ۴۰۰ ورزشکار برگزار شد، شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده های نفتی ایران با ۲۲ کاروان، شرکت ملی نفت ایران با ۲۲ کاروان و شرکت های ملی پتروشیمی و گاز نیز هر یک با یک کاروان حضور یافتند.

از خاطره گویی رشادت ها

تا تزیق نشاط به

خانواده های نفت

رئیس ورزش همگانی شرکت ملی نفت ایران ادامه داد: این دوره از مسابقات از ۲۴ خرداد تا ۳۰ خرداد ماه امسال به مدت یک هفته در مجموعه فرهنگی - آموزشی - ورزشی محمودآباد برگزار شد؛ البته برنامه های این المپیاد، تنها به برگزاری مسابقات محدود نمی شد و برنامه های

توسعه ورزش جانبازان از اهداف کلان شورای عالی ورزش نفت است

وزرشکاران ایجاد می‌شود، می‌تواند انگیزه‌های برای ایجاد یک زندگی بهتر و ارتقای سلامت ورزشکاران جانباز و معلول باشد. وی گفت: وزارت نفت و اداره کل سلامت و تربیت بدنی شورای عالی ورزش، توسعه ورزش را از اهداف و یکی از برنامه‌های کلان خود می‌داند. قنبرزاده افزود: تاکید می‌کنم مسابقات، انگیزه‌ای برای ورزش کردن این گروه از عزیزان است.

منصور قنبرزاده، مدیر اداره کل ورزش و تربیت بدنی وزارت نفت در گفت‌وگو با «مشعل» گفت: چند سالی است که برگزاری المپیادهای ورزشی به دلایلی که بخشی از آن به شیوع کرونا در کشور و بخشی نیز به سیاست‌های قبل مبنی بر ممنوعیت برگزاری چنین المپیادهایی مربوط می‌شود، تعطیل بود و ششمین المپیاد ورزش جانبازان و معلولان با وجود محدودیت‌های بسیار بعد از گذشت چهار سال، با تغییر نگرش و اصلاح دستورالعمل‌ها برگزار شد. وی بابیان اینکه این المپیاد حاصل انتخابی شرکت‌های اصلی وزارت نفت بوده است، تصریح کرد: معتقدم برگزاری این مسابقات می‌تواند بر همه کارکنان تاثیر مثبت داشته باشد، بخصوص برای جانبازان و معلولان عزیز که ورزش برای آنها درمان است.

قنبرزاده با تاکید بر اینکه بی‌تردید برنامه‌های ورزشی، توسعه ورزش و افزایش آمادگی جسمانی برای این عزیزان می‌تواند تا اندازه‌ای از هزینه دارو و درمان آنها بکاهد، افزود: ایجاد روحیه شادابی و نشاط که از طریق ورزش و این نوع مسابقات در

درخشش پتروشیمی در ششمین المپیاد جانبازان و معلولان

بعدها نیز این حمایت‌ها همچنان ادامه داشته باشد تا بتوانیم مسابقات خوبی را برگزار کنیم.

نتایج ششمین المپیاد سراسری فرهنگی_ورزشی جانبازان و معلولان وزارت نفت

ششمین المپیاد سراسری فرهنگی_ورزشی جانبازان و معلولان وزارت نفت در ۶ رشته ورزشی با حضور بیش از ۴۰۰ ورزشکار، مربی و سرپرست در قالب ۶ کاروان ورزشی از چهار شرکت اصلی شامل شرکت ملی نفت ۲ کاروان، پالایش و پخش ۲ کاروان، پتروشیمی و گاز هر کدام یک کاروان از ۲۴ تا ۳۰ خردماه در مجتمع ورزشی_آموزشی محمودآباد و به میزبانی شرکت ملی نفت ایران برگزار شد. نتایج این دوره از مسابقات به این شرح است:

مسابقات شنا
رتبه اول: پالایش و پخش (الف)
رتبه دوم: نفت (ب)
رتبه سوم: نفت (الف)

مسابقات شطرنج
رتبه اول: پتروشیمی
رتبه دوم: پالایش و پخش (الف)
رتبه سوم: گاز
مسابقات دارت
رتبه اول: نفت (ب)
رتبه دوم: پالایش و پخش (الف)
رتبه سوم: پتروشیمی

مسابقات تیراندازی
رتبه اول: پتروشیمی
رتبه دوم: گاز
رتبه سوم: پالایش و پخش (الف)
مسابقات تئیس روی میز
رتبه اول: پتروشیمی
رتبه دوم: نفت (ب)
رتبه سوم: نفت (الف)

مسابقات فوتسال
رتبه اول: پتروشیمی
رتبه دوم: پالایش و پخش (الف)
رتبه سوم: گاز

مدیر عامل شرکت ملی مناطق نفت خیز جنوب نیز با قدردانی از برگزارکنندگان ششمین المپیاد سراسری فرهنگی_ورزشی جانبازان و معلولان و وزارت نفت گفت: بحث ورزش همیشه خوب و انجام آن همیشه لازم است. دانشی با تاکید بر اهمیت ورزش و نقش آن در سلامت جسم افراد تصریح کرد: ورزش در شرایطی بخصوص بعد از فعالیت‌های کاری و تلاش برای بهتر شدن وضعیت جسمانی، به یک امر لازم تبدیل می‌شود. بعد از وقفه طولانی ناشی از شیوع کرونا، برگزاری چنین المپیادهایی از سر گرفته شد و این فرصت خوبی برای کارکنان در همه بخش‌های صنعت نفت است. وی بابیان اینکه با فعال سازی دوباره دوره‌های ورزشی، آمار خوبی از سلامت کارکنان دریافت کرده‌ایم و ادامه برنامه‌های ورزشی برای ما مفتنم شمرده می‌شود، افزود: قول می‌دهم سال آینده وضعیت ما در رتبه‌بندی که در این دوره از المپیاد کسب کرده‌ایم، بهتر شود.

در انتظار کسب موفقیت‌های بیشتر در ورزش جانبازان

وحید عبداللّه‌زاده، مدیر توسعه منابع انسانی شرکت پالایش و پخش فراورده‌های نفتی ایران نیز در ادامه این مراسم گفت: وظیفه من بود تا در این مراسم حضور یابم و از شما عزیزان جانباز تشکر کنم. همچنین در برابر ایثار و جان‌گذشتگی شما سر تعظیم فرود آورم. وی افزود: امیدوارم از این فرصتی که برای ما در خدمت به شما فراهم شده، بخوبی استفاده کنیم. انتظار می‌رود این برنامه‌ها با مدیریت و سیاست آقای قنبرزاده ادامه یابد و در حوزه ورزش جانبازان موفقیت‌های قابل توجهی کسب کنیم.

ایجاد شرایط بهتر در ورزش صنعت نفت

منصور قنبرزاده، مدیر اداره کل ورزش و تربیت بدنی وزارت نفت و رئیس کمیته تشکیلاتی مسابقات نیز گفت: چند سالی برگزاری المپیادهای ورزشی وزارت نفت تعطیل شده بود؛ اما در این دوره با توجه وزیر نفت به مقوله ورزش، حذف دستورالعمل‌های یادآورنده، همچنین راه‌اندازی شورای عالی وزارت نفت و شورای سلامت کارکنان و باز نشستگان صنعت نفت شرایطی ایجاد شد تا این امر به منشا خبری برای سیاست‌گذاری‌ها و تسهیل در دریافت مجوزها در حوزه ورزش تبدیل شود. وی گفت: ورزش

مراسم اختتامیه ششمین المپیاد سراسری فرهنگی_ورزشی جانبازان و معلولان وزارت نفت، در مجموعه فرهنگی_ورزشی نفت محمودآباد برگزار شد. در این دوره از مسابقات بیش از ۴۰۰ ورزشکار در ۶ رشته شنا، شطرنج، دارت، تیراندازی، تئیس روی میز، مسابقات تئیس روی میز و فوتسال با یکدیگر به رقابت پرداختند و شرکت پتروشیمی توانست با کسب قهرمانی در چهار رشته، چهره درخشان این دوره از المپیاد معرفی شود.

تلاش برای بهتر شدن ورزش جانبازان

در ابتدای این مراسم طاهره کاظمی کیا، رئیس امور ایثارگران شرکت ملی نفت ایران گفت: اگر جانبازان گرانقدر نبودند، پرچم ایران، این چنین سرفراز نمی‌ماند. در اینجا حضور پیدا کرد تا به نوعی قدر دانی خود را به جانبازان اعلام کنیم. وی تصریح کرد: یکی از مهم‌ترین اهداف امور ایثارگران تمام شرکت‌های اصلی نفت، ورزش جانبازان و سلامت آنهاست و تمام تلاش خود را می‌کنیم تا بتوانیم برای سلامت جسم و روح آنها قدم مثبتی برداریم.

نفس کشیدن کنار شما یک برداست

در ادامه این مراسم هادی افشار، رئیس امور ورزش و تربیت بدنی شرکت ملی نفت و دبیر اجرایی ستاد و سرپرست کل برگزاری این دوره از المپیاد بیان کرد: امیدوارم برگزاری این مسابقات، سر آغاز خوبی برای ورزش نفت در سال آینده باشد. وی بابیان اینکه به دنبال شکستن رکوردهای سال گذشته در حوزه توسعه ورزش هستیم، افزود: امیدواریم در این زمینه، بخصوص در ورزش همگانی بتوانیم اهداف خود را دنبال کنیم و محقق سازیم. افشار با اشاره به اینکه برگزاری چنین مسابقاتی، سختی‌های خود را دارد، درباره بودجه ورزش همگانی در نفت نیز گفت: سال گذشته، بودجه ورزش در بخش همگانی افزایش خوبی داشت و توانستیم این مسابقات را بخوبی برگزار کنیم. وی درباره جانبازان و جایگاه آنها نیز گفت: معتقدم اگر غیرت شما جانبازان نبود، ما نیز امروز اینجا نبودیم و اگر شما نبودید، امروز کشوری چند تکه داشتیم. برنده اصلی این مسابقات ما هستیم؛ چرا که کنار شما نفس کشیدن هم یک برد است. رئیس امور ورزش و تربیت بدنی شرکت ملی نفت با قدردانی از مسؤولان برگزاری این دوره از مسابقات و حمایت‌های آنها تصریح کرد: امیدوارم در دوره‌های

توجه ویژه امور ایثارگران به سلامت جانبازان

طاهره کاظمی کیا، رئیس امور ایثارگران شرکت ملی نفت ایران به «مشعل» گفت: جانبازان گرانقدر ما، همگی نشان افتخار و قهرمانی بر سینه دارند و هدف از برگزاری چنین المپیادهایی این است که بتوانیم یکی از رسالت‌های امور ایثارگران را که توجه به نشاط و شادابی جسم، روح و روان آنهاست، در اولویت دستور کار قرار دهیم تا سلامت جسم آنها، سلامت روح و روان آنها را نیز تامین کند. وی گفت: خوشبختانه در مجموعه صنعت نفت عزیزی در راس کار هستند که توجه ویژه‌ای به سلامت جسمی ایثارگران دارند. معتقدم چنین المپیادهایی تنها با هدف رقابت برگزار نمی‌شود؛ بلکه می‌توان با برگزاری آن اتفاقات خوبی را در آینده رقم زد.

بسکتبالیست تیم بانوان پالایش نفت آبادان درگذشت

ترنم شاهین‌زاده، بسکتبالیست تیم زنان پالایش نفت آبادان در فانی را وداع گفت. ترنم شاهین‌زاده ۲۸ خردادماه در یک سانحه رانندگی در مسیر اصفهان به شاهین شهر درگذشت. شاهین‌زاده، عضو تیم بسکتبال زنان پالایش نفت آبادان بود که شماره ۷ این تیم را بر تن داشت. او در حالی دارفانی را وداع گفت که در آستانه ورود به ۲۲ سالگی بود. ترنم شاهین‌زاده، جزو استعدادهای درخشان بسکتبال خوزستان بود. باشگاه پالایش سانحه رانندگی در مسیر اصفهان به شاهین شهر درگذشت. «مشعل» نیز درگذشت زنده‌یاد ترنم شاهین‌زاده را به خانواده‌ها و جامعه بسکتبال ایران تسلیت می‌گوید.

کمیته تشکیلاتی مسابقات نیز گفت: چند سالی برگزاری المپیادهای ورزشی وزارت نفت تعطیل شده بود؛ اما در این دوره با توجه وزیر نفت به مقوله ورزش، حذف دستورالعمل‌های یادآورنده، همچنین راه‌اندازی شورای عالی وزارت نفت و شورای سلامت کارکنان و باز نشستگان صنعت نفت شرایطی ایجاد شد تا این امر به منشا خبری برای سیاست‌گذاری‌ها و تسهیل در دریافت مجوزها در حوزه ورزش تبدیل شود. وی گفت: ورزش